

Piteå kommun

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Tematiskt tillägg översiktsplan Antagandehandling

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
LIS - Antagandehandling	Plan	2025-02-10, § 20	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	2	24KS786	2026-06-30
Dokumentinformation	Tematiskt tillägg till översiktsplan, pekar ut områden lämpliga för LIS		
Dokumentet gäller för	Alla anställda och förtroendevalda inom Piteå kommun		

Piteå kommun

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

LIS

ÖP2030
Översiktsplan för Piteå

Piteå kommun

Piteå kommun

Sammanfattning

Detta är ett tematiskt tillägg till Piteå kommuns översiktsplan som pekar ut områden lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Ett LIS-utpekande av ett område innebär att det finns ett särskilt skäl att hänvisa till vid dispensprövning eller upphävande av strandskyddet inom ett avgränsat område. Möjligheten att skapa utveckling genom att underlätta för boende och näringsverksamhet i anslutning till vatten är en viktig del i att skapa fortsatt serviceunderlag och livskraft på landsbygden. Ett utpekande som LIS-områden innebär dock inte att det per automatik kommer att gå att bygga överallt inom alla LIS-områden, utan att det finns ett särskilt skäl att pröva lämpligheten genom strandskyddsdispens eller upphävande av strandskyddet inom ramen för en detaljplaneprocess.

Regler kring skyddet av våra stränder infördes redan på 1950-talet och syftet var då att trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden. Senare utökades skyddet till att även avse bevarandet av goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten. Nuvarande strandskydd från 1 juni 2009 regleras i Miljöbalken 7 kap och omfattar land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen vid havet, insjöar och vattendrag i hela Sverige. Inom strandskyddat område är det förbjudet att vidta vissa åtgärder som till exempel att anlägga, gräva, eller bygga något. Det finns ett antal undantag från grundregeln, så kallade särskilda skäl, av vilka den vanligaste är att stranden redan är ianspråktagen av befintlig bebyggelse. Kommunerna har möjlighet att lägga till ytterligare ett särskilt skäl att ge undantag från strandskyddsbestämmelserna, så kallade LIS-områden, vilket står för områden för ”landsbygdsutveckling i strandnära lägen”. LIS-områdena ska redovisas i kommunens översiktsplan för att sedan kunna åberopas i samband med efterföljande detaljpaneläggning och bygglovsärenden.

Piteå kommun har, i samband med att gällande översiktsplan (ÖP) ÖP2030 antogs, beslutat att ett så kallat tematiskt tillägg ska upprättas för att utreda och peka ut lämpliga LIS-områden. I denna plan vägs utvecklingsperspektivet mot ett restriktivitet- och hållbarhetsperspektiv för att peka ut områden där utveckling bedöms kunna ske utan att skada de stora natur- och kulturvärden som finns intill kommunens vatten.

Syftet med en LIS-plan är att bidra till en hållbar och långsiktig landsbygdsutveckling. En levande landsbygd beror på många faktorer, men möjlighet till strandnära boende och verksamheter kan vara väldigt betydande för ett samhälles identitet och möjligheter. För Piteå kommun är det viktigt att tillskapa möjligheter till nya bostäder i attraktiva lägen som stärker service- och kollektivtrafikunderlaget, samt ge plats för näringar som kan bidra till såväl ökad turism som fler arbetstillfällen på vår landsbygd.

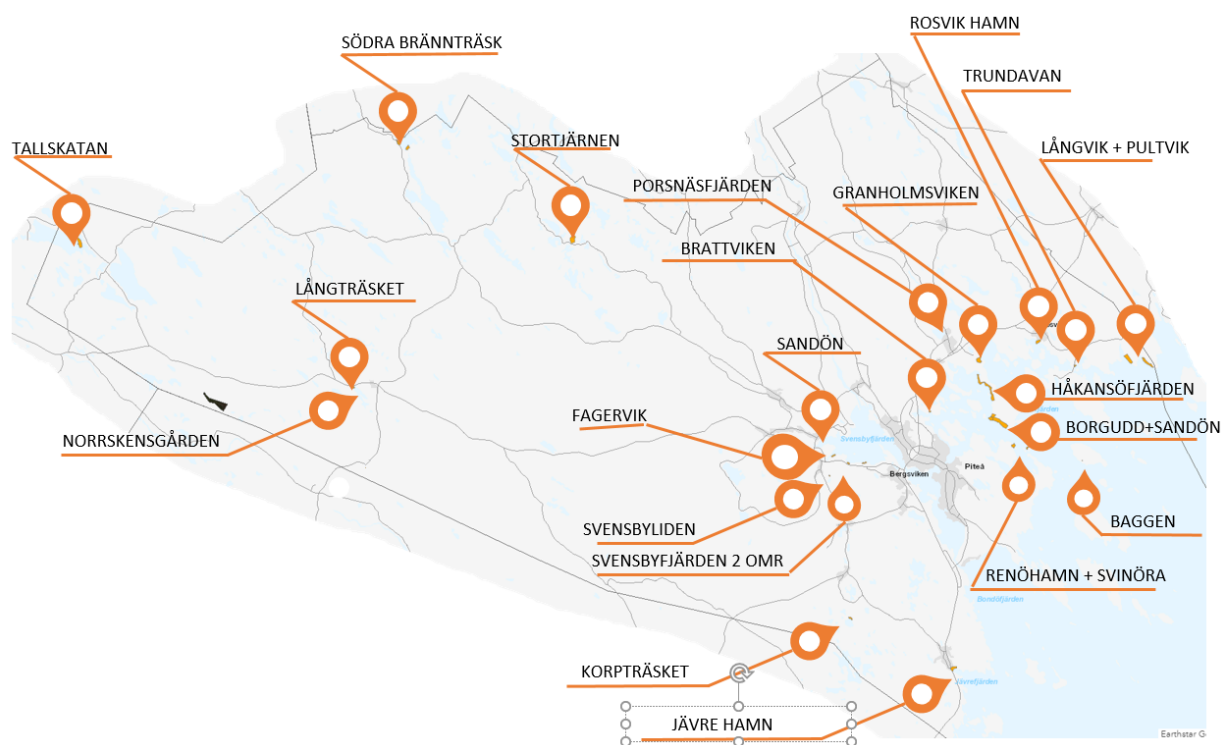
För att kunna peka ut LIS-områden har kommunen gjort en omfattande utredning för att identifiera möjliga områden. Analyser har gjorts som visar att bebyggelse, verksamheter, anläggningar, etcetera, inom respektive område, bidrar till att stimulera utvecklingen av omgivande landsbygd. Det kan till exempel vara genom ökad befolkning som bidrar till underlaget för olika typer av service som handel och skolor men även genom att utveckling av nya eller befintliga verksamheter möjliggörs. Förutsättningen har alltid varit att strandskyddets

syften inte motverkas varför en inventering av natur- och kulturvärden också har gjorts inom ramen för utredningen. Därutöver har en bedömning av effekten på strandskyddets syften vid en eventuell exploatering gjorts.

Under utredningen har över 100 möjliga områden identifierats, varefter en gallring och prioritering har genomförts. Cirka 30 områden har ansett icke lämpliga, cirka 40 områden har bedömts som intressanta men inte prioriterats i denna handling. Förslaget till LIS-plan var föremål för samråd med allmänhet och myndigheter mellan maj till juni 2020. Revideringar gjordes sedan utifrån inkomna synpunkter och det ändrade förslaget till plan ställdes ut för granskning mellan september till oktober 2020. Utifrån de synpunkter som kom in i detta skede har avvägningar gjorts av kommunen kring planens utformning som resulterat i denna antagandehandling.

Denna plan är ett tematiskt tillägg till kommunens gällande översiktsplan. Detta innebär att planens riktlinjer och rekommendationer ska tillämpas tillsammans med översiktsplanens riktlinjer vid behandling av dispensprövning vid strandskyddsärenden, varvid LIS-planen gäller framför översiktsplanen.

Planen pekar totalt ut 26 LIS-områden, som medger LIS för olika typer av bostäder, befintligt och möjligt näringsliv. Urvalet har skett med hänsyn till riktningar, förutsättningar och strategier som beslutats i kommunens gällande översiktsplan. Inför urvalet har ett flertal principiella ställningstaganden gjorts som styr urvalet av områden och innehållet i dessa. Många områden kräver ytterligare utredning för att lösa vatten- och avlopp (VA), infrastruktur, gestaltning, samordning med annan bebyggelse, plan- och genomförandefrågor etcetera.

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) så ska översiktsplanen aktualiseras minst en gång under varje mandatperiod, detta innefattar också tillägg.

Innehåll

1. Inledning	6
1.1 Uppdrag och syfte.....	6
1.2 Planprocessen	6
1.3 Strandskydd och LIS	7
1.4 Metod i LIS-arbetet	8
2 Riktlinjer, förutsättningar och nationella mål	9
2.1 Piteå kommuns översiktsplan 2030	9
2.2 Fördjupad översiktsplan landsbygdscentra.....	9
2.2.1 Rosvik.....	9
2.2.2 Norrfjärden	9
2.2.3 Roknäs/Sjulnäs	9
2.2.4 Hortlax.....	9
2.2.5 Jävre	10
2.3 Avvägningar mellan VA-plan och LIS-plan	10
2.4 Mellankommunala frågor	10
2.5 Lagskyddade intressen.....	10
2.5.1 Riksintressen	10
2.5.2 Fornlämningar	11
2.5.3 Rennäring	11
2.6 Övriga intressen.....	12
2.6.1 Intresse för totalförsvarets militära del.....	12
2.7 Särskilda hänsynstaganden	12
2.7.1 Jordbruksmark.....	12
2.7.2 Översvämningsdirektivet	12
2.7.3 Miljökvalitetsnormer för vatten	12
2.7.4 Vattendirektivet.....	12
2.8 Klimat.....	13
2.8.1 Lagstiftning	13
2.8.2 Klimatanalys.....	13
2.9 Risker i Piteå kommun	14
3 LIS-områden.....	15
3.1 Urvalskriterier, generella riktlinjer	15
3.2 Vad räknas som landsbygd?	15

3.3	Natur-, kultur- och friluftslivsinventering	16
3.4	Urval av LIS-områden	17
3.5	Exploateringbedömning.....	17
3.6	Utpekade områden	18
3.6.1	LIS01 Baggen.....	20
3.6.2	LIS02 Svinöra	23
3.6.3	LIS03 Renöhamn.....	26
3.6.4	LIS04 Pultviken.....	29
3.6.5	LIS05 Långvik.....	32
3.6.6	LIS06 Trundavan.....	34
3.6.7	LIS07 Rosviks båthamn	37
3.6.8	LIS08 Granholmsviken	40
3.6.9	LIS09 Håkansöfjärden.....	43
3.6.10	LIS10 Borgaruddens camping.....	46
3.6.11	LIS11 Sandön	48
3.6.12	LIS12 Brattviken	51
3.6.13	LIS13 Stortjärnen	54
3.6.14	LIS14 Jävre camping och turistinfo	57
3.6.15	LIS15 Korpträsket	60
3.6.16	LIS16 Svensbyliden	63
3.6.17	LIS17 Sandön, Sjulnäs badplats.....	66
3.6.18	LIS18 Vallsvik, Svensbyfjärden	69
3.6.19	LIS19 Svensbyfjärden	72
3.6.20	LIS20 Norrskensgården.....	75
3.6.21	LIS21 Södra Bränträsk	78
3.6.22	LIS22 Tallskatan	81
3.6.23	LIS23 Fagerudden	84
3.6.24	LIS24 Storlångträsk.....	88
3.6.25	LIS25 Lövudden, Bränträsk	91
3.6.26	LIS26 Porsnäs-fjärden, Norrfjärden	94
4	Konsekvenser	97
4.1	Ekologisk	97
4.2	Social	97
4.3	Ekonomisk	97
5	Övriga handlingar	98

5.1	Utredningsmaterial	98
5.1.1	Referenser.....	98
5.2	Miljökonsekvensbeskrivning.....	98

I. Inledning

I.1 Uppdrag och syfte

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som redovisar kommunens visioner. Syftet är att ge stöd och vägledning vid framtida kommunala beslut avseende användningen av mark- och vattenområden. En översiktsplan ska vara aktuell och därför uppdateras regelbundet.

I en fördjupad översiktsplan undersöks begränsade områden i kommunen som exempelvis tätorter, strandområden eller verksamhetsområden. Genom tematiska tillägg till en översiktsplan kan man belysa en särskild fråga i hela eller delar av kommunen, till exempel landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS. En fördjupad översiktsplan eller ett tematiskt tillägg är ett komplement till den kommunomfattande översiktsplanen. Piteå kommun har under 2016 antagit en ny kommuntäckande översiktsplan med följande ställningstagande:

Byggande på landsbygden och byakärnor ska ge attraktiva platser att bo och bedriva verksamhet i. Bra mötesplatser ska utvecklas i landsbygdscentra. Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS, ska nyttjas som en möjlighet att erbjuda attraktivt boende i anslutning till befintliga orter.

Denna plan, "Landsbygdsutveckling i strandnära läge", är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Det tematiska tillägget behandlar områden, så kallade LIS-områden, nära vattendrag, sjöar eller hav där en etablering av boende och verksamheter kan ske för en utveckling av landsbygden.

I.2 Planprocessen

Planprocessen regleras av plan- och bygglagen. Planeringen i kommunen sker med stor transparens gentemot inblandade parter och allmänheten. Skälen till detta är att alla parter har rätt att påverka sin närmiljö, tillföra bättre beslutsunderlag samtidigt som planen förankras hos dem som berörs av den. Under den pågående översiktsplaneringen sker samråd med länsstyrelsen samt berörda kommuner. Myndigheter, sammanslutningar och enskilda som har intresse av planen bereds också tillfälle till samråd.

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) så ska översiktsplanen aktualiseras under varje mandatperiod, detta innefattar också LIS-planen.

1.3 Strandskydd och LIS

Stränder är en värdefull naturtillgång, vanligen med omfattande biologisk mångfald och en källa till naturupplevelser. Strandskyddet tillkom 1950 med syftet att bevara förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv. Numera syftar strandskyddet också till att bevara land- och vattenområden för att de är biologiskt värdefulla. Strandskyddet är utformat som ett generellt områdesskydd och gäller vid havet, sjöar och vattendrag i hela landet. Det är förbjudet att inom strandskyddet vidta vissa åtgärder som till exempel att anlägga, gräva, eller bygga något. Strandskyddet omfattar 100 m från strandlinjen, både på land och ute i vattnet.

Reglerna om strandskydd finns i 7 kap miljöbalken. Strandskyddet syftar till att långsiktigt:

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Det finns dock möjlighet att under vissa förutsättningar göra undantag från strandskyddsreglerna. Dessa undantag, så kallade särskilda skäl, finns beskrivna i miljöbalken och är mycket begränsade. Det finns sju särskilda skäl att medge dispens från eller upphävande av strandskyddet inom ett begränsat geografiskt område (vanligen del av en fastighet eller vid detaljplanläggning specificerade delar av planområdet). I samtliga fall är förutsättningen den att strandskyddets syften inte motverkas. Även om det finns särskilda skäl att ge dispens från eller upphäva strandskyddet ska det, om det är rimligt, med hänsyn till befintliga eller planerade byggnaders eller anläggningars funktion, lämnas ett område för fri passage för allmänheten närmast stranden.

Från den 1 februari 2010 har kommunerna möjlighet att lägga till ytterligare ett särskilt skäl att ge undantag från strandskyddsbestämmelserna, så kallade LIS-områden, vilket står för områden för "landsbygdsutveckling i strandnära lägen". För att vara giltiga ska LIS-områdena redovisas i kommunens översiktsplan och inom ramen för handläggning av översiktsplanen godkännas av länsstyrelsen.

För att få LIS-områden godkända i översiktsplanen (ÖP) eller i ett tematiskt tillägg (TÖP) behöver kommunen göra en utredning som visar att bebyggelse, verksamheter, anläggningar, etcetera inom respektive område bidrar till att långsiktigt stimulera utvecklingen av omgivande landsbygd. Det kan till exempel vara genom ökat bostadsbyggande som i sin tur ger befolkning som bidrar till underlaget för olika typer av service som handel och skolor. Det kan även vara genom att utöka möjligheterna att utveckla nya eller befintliga verksamheter. Förutsättningen är dock att strandskyddets syften inte motverkas varför en inventering av natur-, kultur- och friluftslivsvärden också bör göras inom ramen för utredningen.

Utgångspunkten är att LIS-områden ska vara väl avvägda, begränsade och preciserade. LIS-områden ska följaktligen endast utgöra en begränsad del av kommunens totala strandskyddsområden.

Det ska understrykas att strandskyddet gäller fullt ut inom LIS-områden även efter att de godkänts inom ramen för översiktsplanen. Prövning om upphävande av strandskydd sker i samband med detaljplanläggning eller i vissa fall som dispens från strandskydd vid bygglovgivning.

I.4 Metod i LIS-arbetet

Kommunens målsättning är att skapa en kommun med utveckling av både stad och landsbygd med attraktiva miljöer för både boende och förenings- och näringsliv. Samtidigt ska en långsiktigt hållbar utveckling främjas där kommunens natur- och kulturvärden tas till vara. Till attraktiva och alternativa boendeformer räknas närheten till vatten eller möjligheten att förvärva en större tomt på landsbygden.

Utgångspunkt för de utpekade LIS-områden är att ett preliminärt urval gjorts utifrån befintliga kunskapsunderlag, allmänna observationer vid platsbesök samt dialog med sakkunniga, intressegrupper och allmänhet. Under planarbetets gång har urvalet avvägts och preciserats ytterligare. Cirka 100 områden har behandlats och rangordnats utifrån kriterier och förutsättningar.

Analyser har gjorts som visar att bebyggelse, verksamheter, anläggningar, etcetera, inom respektive område, bidrar till att stimulera utvecklingen av omgivande landsbygd. Det kan t ex vara genom ökad befolkning som bidrar till underlaget för olika typer av service som handel och skolor men även genom att utveckling av nya eller befintliga verksamheter möjliggörs. Förutsättningen har alltid varit att strandskyddets syften inte motverkas varför en inventering av natur- och kulturvärden också har gjorts inom ramen för utredningen. Därutöver har en exploateringsbedömning gjorts, det vill säga en bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området.

Komplettering av kunskapsunderlaget avseende bland annat natur- och kulturvärden, geotekniska förhållanden och risker, dagvattenhantering, dricksvattenförsörjning och avloppsförsörjning, kommer att ske i kommande detaljplanearbete. Även ställningstaganden till hur utpekade LIS-områden bör ordnas och utformas avseende till exempel placering av bebyggelse och bredd på fri passage hänskjuts till detaljplaneskedet. Sådana ställningstaganden kräver noggrannare studier av respektive områdes specifika förutsättningar än vad som anses rimligt inom ramen för detta översiktsplanearbete.

Slutsatserna redovisas som en del av områdets tänkta utveckling och redogör för vad som bedöms kunna genomföras och vilka krav som ställs på efterföljande planer och utredningar. Avgränsningen på kartan av respektive LIS-område är preliminär och baseras på nu kända fakta. Den kan komma att justeras i samband med efterföljande detaljplanering eller andra planeringsåtgärder.

2 Riktlinjer, förutsättningar och nationella mål

2.1 Piteå kommuns översiktsplan 2030

I den kommuntäckande översiktsplanen finns ett kommunalt ställningstagande avseende bostäder och byggande, ”Byggande på landsbygden och byakärnor ska ge attraktiva platser att bo och bedriva verksamhet i. Bra mötesplatser ska utvecklas i landsbygdscentra. Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS, ska nyttjas som en möjlighet att erbjuda attraktivt boende i anslutning till befintliga orter.”

2.2 Fördjupad översiktsplan landsbygdscentra

För att bevara och skapa förutsättningar för boende och arbete på landsbygden beslutades i kommunens översiktsplan om en fördjupad översiktsplan för fem landsbygdscentra i kommunen. De identifierade landsbygdscentra är Rosvik, Norrfjärden, Rognäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre. Nedanstående stycken beskriver förslagen angående LIS i respektive fördjupning.

2.2.1 Rosvik

- Runt landsbygdscentra Rosvik eftersöks LIS områden för komplettering av bebyggelse och anläggningar.
- I Rosvik avgränsas hamnområdet där gemensamma anläggningar kan behöva uppföras som ett LIS område.

I planen finns LIS-områden utpekade runt landsbygdscentra Rosvik, även hamnområdet föreslås som LIS-område.

2.2.2 Norrfjärden

- Runt landsbygdscentra Norrfjärden eftersöks LIS-områden för komplettering av bebyggelse och anläggningar.
- Föreslaget LIS-område – Porsnäs-fjärden

I planen finns LIS-områden utpekade runt landsbygdscentra Norrfjärden, Porsnäs-fjärden är medtaget i planen.

2.2.3 Rognäs/Sjulnäs

- Runt landsbygdscentra Rognäs/Sjulnäs eftersöks LIS-områden för komplettering av bebyggelse och anläggningar.
- Utpekande av LIS saknas inom Rognäs/Sjulnäs.

I planen finns LIS-områden utpekade runt landsbygdscentra Rognäs/Sjulnäs.

2.2.4 Hortlax

- Runt landsbygdscentra Hortlax eftersöks LIS- områden för komplettering av bebyggelse och anläggningar.

- Ett LIS-område föreslogs för Höträsket men utgår ur planen med avseende på konflikt med riksintresse för totalförsvaret.

2.2.5 Jävre

- Runt landsbygdscentra Jävre eftersöks LIS-områden för komplettering av bebyggelse och anläggningar.
- Område för ställplats inklusive anläggningar för friluftslivet utökas vid fyrområdet.

I planen finns ett LIS-område utpekade vid fyrområdet.

2.3 Avvägningar mellan VA-plan och LIS-plan

Piteå kommun antog en utbyggnadsplan för kommunalt VA i slutet av år 2016. Både VA-planen och LIS-planen syftar till att främja en långsiktigt hållbar bebyggelseutveckling. VA-planens utbyggnadsområden har prioriterats utifrån pågående samhällsutveckling, tekniska möjligheter och graden av permanentboende utöver fastighetsägarnas behov av god dricksvattenförsörjning och avloppshantering och ligger därför i stor utsträckning i närhet till staden. Eftersom LIS-områdena ligger på landsbygden, dit VA-utbyggnaden ännu inte alltid sträcker sig, finns en risk att §6-områden faller ut med krav på kommunen kring VA. Att helt eliminera riskerna för att kommunen ska tvingas till ett oönskat ansvar över VA-situationen i dessa områden (§6-områden) går inte. Det finns en risk att kommunens LIS-utpekande i förlängningen kan innebära att risken för §6-områden ökar, dels där LIS-områden pekats ut invid befintlig bebyggelsestruktur och dels i områden som idag bedömts ha en tillfredställande VA-struktur.

För LIS-områden bör VA-frågan hanteras med omsorg, så att nytillkommande bebyggelse inte gör att vattenkvaliteten riskerar att försämrans i några av de sjöar, kustvatten och vattendrag som berörs. Oavsett bostadsform är hållbara avloppslösningar som inte belastar vattensystemen ytterligare ett krav. I första hand bör anslutning till kommunalt VA eftersträvas där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt (i anslutning till orter där kommunalt VA finns utbyggt). I andra hand bör enskilda gemensamma anläggningar eftersträvas och i tredje hand enskilda lösningar. Sammantaget bedömer kommunen att de båda planerna tillsammans bidrar till en så väl avvägd framtida utvecklingsinriktning som är möjligt, och med en medvetenhet kring de risker detta medför.

2.4 Mellankommunala frågor

Samtliga angränsande kommuner har getts möjlighet att yttra sig över förslaget till tematiskt tillägg till översiktsplanen där samtliga LIS-områden redovisas. Ett samarbete med grannkommunerna i frågor kring strandskydd och LIS vid de kommungemensamma vattendragen kan bidra till en bättre lokal och regional utveckling.

2.5 Lagskyddade intressen

2.5.1 Riksintressen

Kommunen ska i sina översiktsplaner redovisa aktuella riksintressen, samt visa hur dessa ska tillgodoses. Områden som är av nationell betydelse för en rad vitala samhällsintressen kan

pekas ut som områden av riksintresse för just dessa ändamål. Områden som är av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada deras värden eller möjligheterna att använda dem för avsett ändamål.

Exploatering och andra ingrepp i miljön är tillåtna endast om det inte möter hinder enligt någon av bestämmelserna i 2-8 §§, miljöbalken, och om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Undantag gäller för utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet samt för anläggningar för totalförsvaret.

Utveckling inom ett LIS område kan bidra till att stärka riksintressen men också stå i konflikt med dem beroende på utformning och typ av verksamhet, därför ska åtgärder inom och i nära angränsning av riksintressena utredas mer ingående vid ett aktuellt ärende. Det är främst riksintressen för friluftsliv som berörs i dagsläget och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid förslag av nya LIS områden.

2.5.2 Fornlämningar

Vissa områden innehåller kända fornlämningar, vissa områden kan innehålla okända fornlämningar. Det kan därför innebära att arkeologiska utredningar behöver genomföras i samband med exploatering.

2.5.3 Rennäring

Områden av riksintressen av rennäring ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada näringens bedrivande. Även övriga områden av intresse för rennäringen ska så långt möjligt skyddas mot sådana åtgärder. I de fall etablering kan få negativ påverkan på riksintresset rennäring ska samråd ske med berörd sameby. Ett flertal av de utpekade LIS-områdena ligger nära, gränsar till, eller ligger inom, område av riksintresse för rennäringen. Samtliga berörda samebyar har fått tillfället att yttra sig om planförslaget. Ett område har tagits bort enligt samebyarnas synpunkter. I områden inom eller i närhet av riksintresse för rennäringen ska stor försiktighet råda vid nyetableringar. Bedömningen har gjorts att ingen påtaglig påverkan kommer att ske på riksintresse rennäring. I LIS-områden som är utpekade inom riksintresse för rennäring eller ligger i närheten av sådant område bör följande hållas i åtanke;

- Bebyggelse innebär inte att samebyn upphäver sin renskötselrätt.
- De installationer som uppförs måste utformas så att djur inte kommer till skada och att skador på installationer inte regelmässigt ersätts av samebyn.
- Bygglov kan villkoras med att stängsel inte får uppföras utan särskilt samråd med samebyn då det annars kan innebära ett hinder för rensköteln.
- Närheten till flyttleder och andra områden av riksintresse kan innebära ett intrång i egendomsrätten, då samebyn under flyttning med renar kan komma att passera över tomtmark. En flyttled innebär också att renar självmant kan passera, eftersom flyttleder uppkommer genom att renar under mycket lång tid använt dessa även utan inblandning av människor. En flyttled är inte statisk utan varierar upp till 500 meter beroende på flertalet faktorer där störningar är en. En flyttled är vital för en sameby och skyddas därför i lag.
- Funktionella samband mellan områden ska beaktas vid bedömning av påverkan på rennäringen.

2.6 Övriga intressen

2.6.1 Intresse för totalförsvarets militära del

Flera av de utpekade LIS-områdena berörs av MSA-område (minimum safety altitude), påverkansområde väderradar och stoppområde för höga objekt. För sådana områden gäller att samtliga ärenden som rör höga objekt ska remitteras försvarsmakten. Med höga objekt avses objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse samt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Med sammanhållen bebyggelse avses de områden som utgör tätort på lantmäteriets översiktskarta 1:250 000.

2.7 Särskilda hänsynstaganden

2.7.1 Jordbruksmark

Ur ett framtida mat- och energiperspektiv är det problematiskt att jordbruksmarken bebyggs, försumpas eller växer igen, särskilt med hänsyn till miljö- och rättviseaspekter i ett globalt perspektiv. Problematisk är även byggnation i anslutning till jordbruksmark, också i mindre skala. Jordbruksmarken är en platsbunden naturresurs, som tar lång tid att skapa och har stor betydelse för landskapsbilden.

Med hänsyn till försiktighetsprincipen är det viktigt att se på jordbruksmarken som en platsbunden naturresurs och därför bevara den.

2.7.2 Översvämningsdirektivet

Stora översvämningar drabbade Europa under 2007. I samband med det antog EU ett direktiv för översvämningsrisker som reglerar hanteringen av översvämningar. Syftet med direktivet är att medlemsländerna ska arbeta för att minska konsekvenserna av översvämningar och på så sätt värna om människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet.

2.7.3 Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten innebär att sjöar, vattendrag och kustvatten ska nå god ekologisk och god kemisk ytvattenstatus medan grundvatten ska ha god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Den aktuella statusen får inte försämrans i något avseende. Frågan om påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver beaktas i fortsatt planering. Ny bebyggelse vid de vattendrag som idag inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormerna försämrans.

2.7.4 Vattendirektivet

Inom EU finns det sedan år 2000 ett gemensamt regelverk för vatten: Vattendirektivet (dir. 2000/60 EG). Detta direktiv syftar till att etablera en ram för enhetliga regler på EU-nivå för skydd av europeiska sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten. Dock inte hav. Främst handlar direktivet om att förbättra vattenrelaterat miljöarbete genom en gemensam lagstiftning och därmed uppnå de mål som finns för att bevara, skydda och förbättra miljön och att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt. Arbetet ska bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hintedas vid källan och att förorenaren skall betala. Direktivet ska hjälpa minska föroreningar, främja

hållbar vattenanvändning, förbättra tillståndet för existerande akvatiska ekosystem samt reducera effekterna av översvämningar och torka.

2.8 Klimat

Ett förändrat klimat påverkar i princip samtliga områden i samhället. Infrastruktur, areella näringar, vilka åtgärder som bör tas när nya bostäder byggs. Det största hotet är en ökad vattennivå i form av ökad nederbörd, stigande havsnivåer och grundvattenhöjning. Vi är inte enbart hotade av höjda vattennivåer i framtiden utan även andra extrema väderhändelser som stormar, skyfall och intensivare värmeperioder som innebär torka och skogsbränder. Samtliga klimatförändringar ökar riskerna för ras, skred och erosion vilket får betydande konsekvenser på bebyggelse, infrastruktur, areella näringar, människors hälsa och ekosystem.

2.8.1 Lagstiftning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har regeringens uppdrag att stödja kommuner och länsstyrelser med översiktlig kartering som ska utgöra ett stöd i kommunens riksinventering och riskhantering. Det är kommunerna, enligt PBL, som har ansvaret att planlägga mark och vatten (genom det kommunala planmonopolet) och bebyggelse ska lokaliseras till den mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till:

- Boendes och övrigas hälsa och säkerhet,
- jord, berg och vattenförhållanden,
- möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning och avlopp samt annan samhällsservice,
- möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar och
- risken för olyckor, översvämning och erosion.

Den sista punkten lades till som en ny punkt i kommunens lämplighetsprövning för kommunen i de förändringar som gjordes från 1 januari 2008 i PBL. I de förändringar som finns i nya PBL från 2011 betonas vikten av klimatrelaterade aspekter ytterligare. Detta innebär att kommunerna skall i samband med planläggning och bygglov lokalisera samhällsviktiga funktioner, byggnader och liknande beakta människors hälsa, säkerhet, risken för olyckor, översvämning och erosion.

Vid inventeringen av utpekade områden har en översiktlig lämplighetsbedömning gjorts av ovanstående hänsyn.

2.8.2 Klimatanalys

Sveriges meteorologiska och hydrologiska instituts (SMHI) länsvisa klimatanalys beskriver dagens och framtidens klimat baserat på observationer och beräkningar utifrån två olika utvecklingsvägar, begränsade utsläpp (RCP4.5) respektive höga utsläpp (RCP8.5).

Representative Concentration Pathways (RCP) är scenarier över hur växthuseffekten kommer att förstärkas i framtiden.

Hur klimatet i Norrbottens län utvecklas beror på hur användningen av fossila bränslen blir i framtiden, det vill säga hur mycket mängden växthusgaser ökar i atmosfären.

Årsmedeltemperaturen för Norrbottens län beräknas öka från cirka -1,5°C (1961-1990) till cirka 2°C enligt RCP4.5 eller cirka 5°C enligt RCP8.5 till slutet av seklet. I och med

uppvärmningen ökar vegetationsperiodens längd, för RCP4.5 med ungefär en månad och för RCP8.5 cirka 50 dagar.

Årsmedelnederbörden väntas öka med 20 procent för RCP4.5 och 40 procent för RCP8.5. Den största ökningen av nederbörden sker i fjällkedjan. Den kraftiga nederbörden ökar också, maximal dygnsnederbörd kan öka med cirka 15- 25 procent beroende på RCP-scenario.

2.9 Risker i Piteå kommun

Beroende på terräng- och markförhållanden kan vissa områden vara utsatta för risker. Det kan handla om risker för översvämning, ras och skred samt erosion. Planering och bygglovgivning inom sådana områden måste därför beakta dessa risker och om det är relevant peka på eller sätta upp villkor för erforderliga åtgärder som behöver vidtas. Det kan exempelvis handla om att ange en lägsta tillåtna golvhöjd, att förlägga byggnader på erforderligt avstånd från ett utsatt område, och så vidare. Områden kan även vara utsatta för störningar, till exempel en större väg. Detta gör i sig inte LIS-området olämpligt och samma åtgärder för skärmning av buller eller andra åtgärder ska då vidtas på samma sätt som vid vilken annan byggnation som helst.

3 LIS-områden

3.1 Urvalskriterier, generella riktlinjer

LIS- områdena ska ge underlag och stötta utveckling på ett hållbart sätt så att landsbygdens värden och resurser långsiktigt förbättras och tillgodoses. Det lokala engagemanget är avgörande för utvecklingen på landsbygden och LIS-dispensen blir ett verktyg för den enskilde som vill utveckla någon verksamhet eller bostäder och dra nytta av fördelen som ett strandnära läge erbjuder.

Piteå kommun har goda förutsättningar för utveckling av både attraktivt boende och annan verksamhet i strandnära läge. I propositionen ”Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden”, (Prop. 2008/09:119) framgår att kommuner själva ”bedömer vilka områden som har sådan karaktär att de kan vara lämpliga för en utveckling av landsbygden”. I propositionen (Prop. 2008/09:119) nämns även att det är möjligt att peka ut områden som bidrar till landsbygdsutveckling även då områdena ligger i eller i närheten av tätorter. Förutsatt att det inte förhindrar att strandskyddets syften tillgodoses långsiktigt.

Landsbygdsutveckling handlar inte bara om bebyggelse. För att stärka hela kommunen krävs också att anläggningar i och nära vatten kan tillkomma som gör områden attraktiva för rörligt friluftsliv och besöksnäring. Dessa verksamheter kan komplettera befintliga byar, stugplatser, rastplatser, vandringsleder och badplatser.

För att kommunen ska peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen krävs att utvecklingen:

- Gynnar befintlig och ny kommersiell eller kommunal service
 - Fler boende
 - Fler turister eller besökande
- Gynnar befintlig och ny kommunikation och kollektivtrafik
 - Bättre resandeunderlag
- Gynnar befintlig och ny verksamhet (turism, friluftsverksamhet)
 - Fler arbetstillfällen
 - Fler besökande
- Ger goda förutsättningar med avseende på rekreations- och naturvärden
 - Värde för rekreation och friluftsliv

3.2 Vad räknas som landsbygd?

I lagtexten om strandskydd finns ingen definition av landsbygdsbegreppet utan det är respektive kommun som med hänsyn till den regionala och lokala situationen ska definiera vad som ska betraktas som landsbygd i den egna kommunen. En definition av vad som är landsbygd kan baseras på ett flertal olika faktorer, med fördel utifrån syftet med definitionen. Utgångspunkten kan till exempel vara ett tillgänglighetsperspektiv, befolkningstäthet eller en kombination av flera faktorer. Piteå kommun har i gällande översiktsplan uttryckt följande definition.

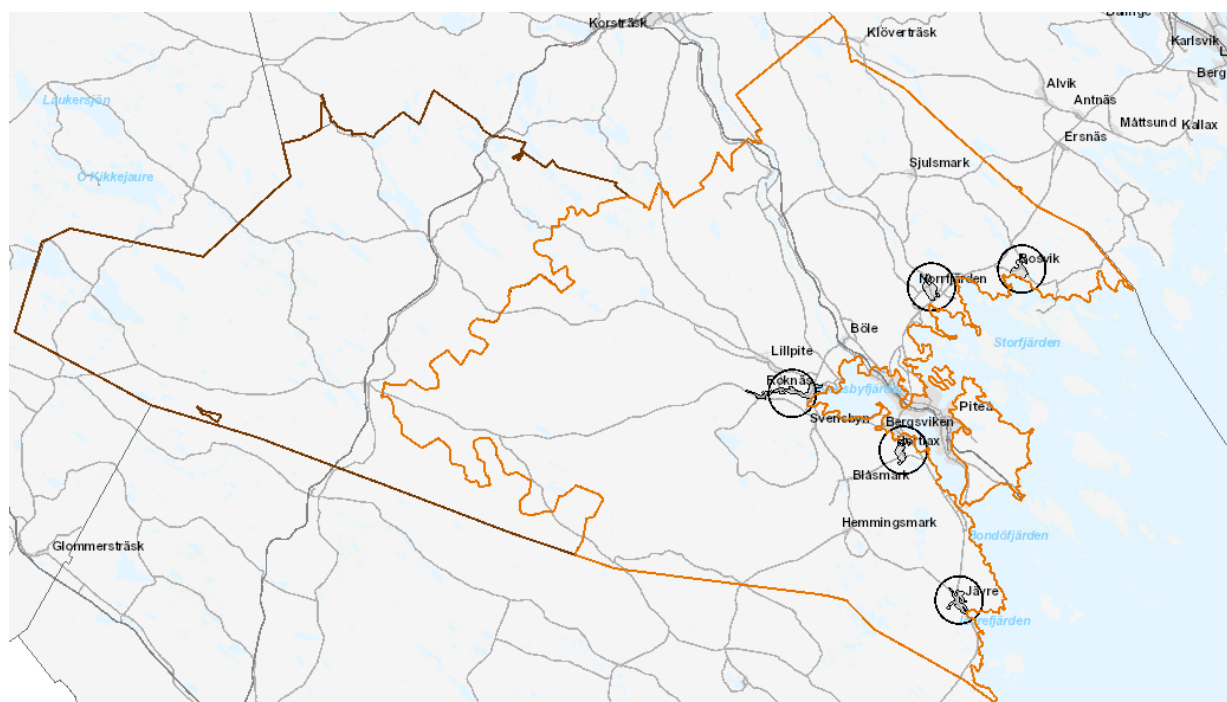
Piteås landsbygd utgörs av områden som har mindre än 40 minuters resväg med bil till Piteå centrum, med undantag för de område som utgör Piteå stad. I ÖP 2030 har fem stycken landsbygdscentra identifieras. Med landsbygdscentra avses orter med centrala samhällsfunktioner inom utbildning, vård och omsorg, fritid och kultur samt kommersiell service.

Och följande strategi för att utveckla landsbygden:

Landsbygdscentra har antingen en strategisk placering i kommunen kopplat till infrastruktur och människors rörelsemönster, Rosvik och Jävre, eller utgör en servicenod för andra byar i dess närhet, Hortlax, Rohnäs/Sjulnäs samt Norrfjärden. Piteå kommuns mål med landsbygdens utveckling är att skapa förutsättningar för en modern och levande landsbygd i norr, söder, öster och väster. Detta görs genom att främja företagsamhet på landsbygden och genom att rikta kommunens satsningar för att uppnå stärkt underlag för service i de fem landsbygdscentra. Arbetet förutsätts ske i samverkan med lokala företrädare och medborgare.

De fem landsbygdscentra ska under planperioden fördjupas och planprogram eller fördjupade översiktsplaner ska tas fram för respektive ort. Syftet är att stärka tillgängligheten till orten och dess service.

Piteås glesbygd definieras av ytor som har mer än 40 minuters resväg till Piteå centrum. Via samarbete med grannkommuner ska god service erhållas även i glesbygd”.

Avgränsning landsbygd, glesbygd, landsbygdscentra i gällande översiktsplan.

3.3 Natur-, kultur- och friluftslivsinventering

Utgångspunkten för natur-, kultur- och friluftsinventeringen har varit syftet för strandskyddet. Ett LIS-område ska vara av sådant slag och ha en så begränsad omfattning att strandskyddets

syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Vid inventeringen har därför målet varit att identifiera ifall hela eller delar av respektive utredningsområdet har stor betydelse för allmänhetens friluftsliv eller har höga biologiska värden. Samtliga utredningsområden har besökts i fält.

Inventeringen har skett med fokusering på olika perspektiv: utvecklingsperspektiv och natur- och friluftsperspektiv. I det inledande arbetet så har databaser från myndigheter såsom länsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning (SGU), havs- och vattenmyndigheten, skogsstyrelsen, sametinget undersökts. Under fältinventering bedömdes områdenas naturvärden, särskilda värden för friluftsliv och markens lämplighet att bebyggas. Efter fältinventeringen så har datan från de olika myndigheterna validerats och arbetats in i underlaget för vidare arbete.

3.4 Urval av LIS-områden

I LIS-planen för Piteå kommun har ett antal områden utpekats som möjliga för landsbygdsutveckling. Utöver dessa kan även andra områden bli intressanta. Det kan i framtiden innebära att ett område, utan att vara utpekat i översiktsplanen, vara aktuellt för lokalisering av bostadsbebyggelse eller verksamhet. Dessa områden skall kunna prövas i enlighet med kriterierna för landsbygdsutveckling i strandnära läge (7 kap. 18e §).

3.5 Exploateringsbedömning

Med hänsyn tagen till ovanstående kriterier behöver en plats som ska vara ett LIS-område även ha någon form av exploateringspotential. Om syftet är bostäder måste området vara så attraktivt att någon kan tänkas vilja investera i en bostad på platsen. Utöver en inventering av natur-, kultur- och friluftsvärden, se ovan, har därför också en inventering och bedömning av exploateringsförutsättningarna gjorts.

I denna exploateringsinventering har följande parametrar bedömts: platsens attraktivitet i förhållande till vattnet, förutsättningar för att nå området med bil eller med kollektivtrafik, förutsättningarna för att bygga väg i området, förutsättningarna för att lösa vatten och avlopp till och inom området (enskilda eller gemensamma anläggningar, alternativt kommunalt vatten och avlopp), markens beskaffenhet och topografi med avseende att ingen risk för ras och skred föreligger men även ifall marken bedöms lättbebyggd eller inte, bedömning av översvämningrisker, avstånd till service och då främst dagligvarubutik, förskola och skola men även lokala arbetsplatser och andra verksamheter.

Vad gäller bedömningen av om ett LIS-område långsiktigt kan bidra till positiva sysselsättningseffekter eller ökat serviceunderlag på landsbygden är det viktigt att inte göra en alltför snäv bedömning. Bland annat gäller detta inom vilka avstånd ett ökat befolkningsunderlag kan ge effekter på till exempel en dagligvarubutik eller annan service. Beroende på avstånd till servicealternativ kan detta område sträcka sig en eller flera mil från servicestället. Till skillnad från skolor och förskolor kan påverkan för handel och sysselsättning även sträcka sig över kommungränser. På landsbygden kan fritidsboende vara helt avgörande för om en dagligvarubutik kan överleva. Delar av kommuner kan närmare fördubbla sin befolkning sommartid. Utökade möjligheter till fritidsboende ska därför inte betraktas som oväsentligt ur landsbygdsutvecklingsperspektiv, särskilt som konvertering från fritidsboende till åretruntboende för många landsbygdskommuner periodvis är den största enskilda tillväxtfaktorn inom bostadssektorn. Även för landsbygdskommuner är möjligheter till ett

attraktivt boende en faktor som kan avgöra om arbetskraft kan rekryteras till arbetsplatser i kommunen.

I denna LIS-handling redovisas inte de delområden som undantagits på grund av att de haft bristande exploateringspotential eller bedömts svårbebyggda.

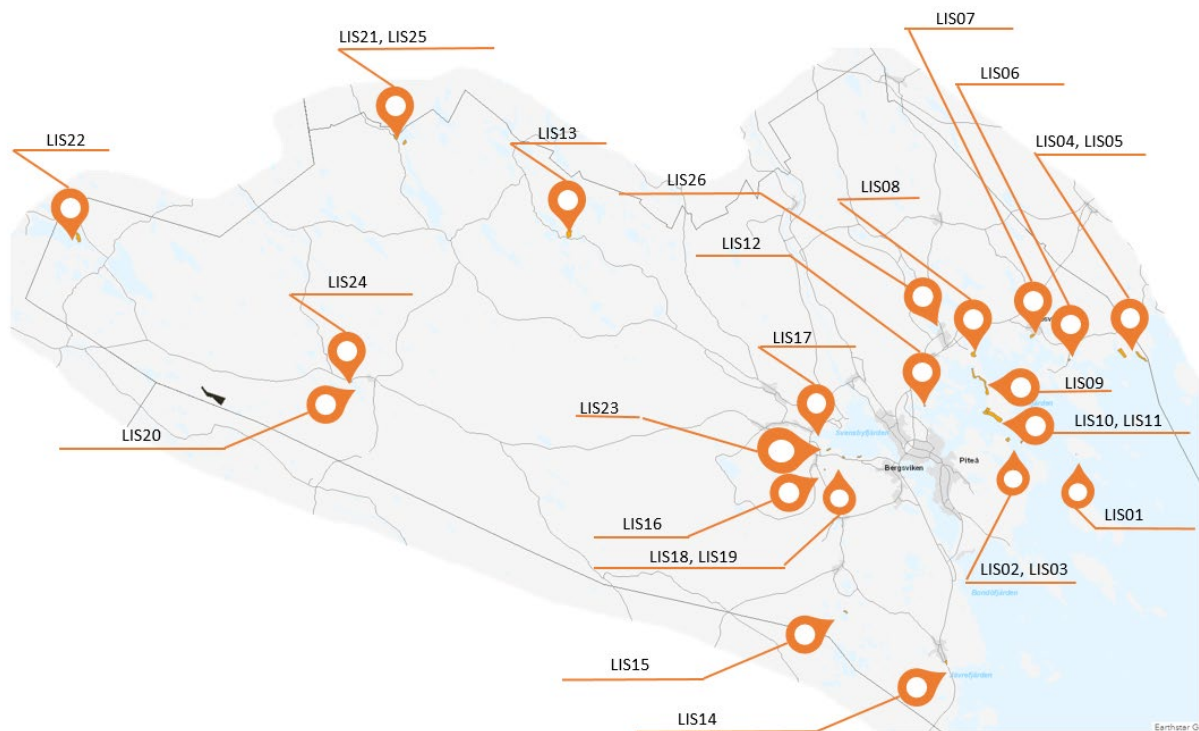
3.6 Utpekade områden

Totalt föreslås 26 områden, vilka ses i sammanfattning nedan, deras respektive läge kan ses i nedanstående karta.

Områdes-id	Namn	Syfte
LIS01	Baggen	Verksamhetsutveckling
LIS02	Svinöra	Verksamhetsutveckling
LIS03	Renöhamn	Verksamhetsutveckling
LIS04	Pultviken	Bostäder
LIS05	Långvik	Bostäder
LIS06	Trundavan	Bostäder
LIS07	Rosviks båthamn	Social utveckling och tillgängliggörande
LIS08	Granholmsviken	Verksamhetsutveckling, bostäder
LIS09	Håkansöfjärden	Bostäder
LIS10	Borgaruddens camping	Verksamhetsutveckling
LIS11	Sandön	Bostäder
LIS12	Brattviken	Bostäder
LIS13	Stortjärnen	Verksamhetsutveckling
LIS14	Jävre camping och turistinfo	Verksamhetsutveckling
LIS15	Korpträsket	Verksamhetsutveckling
LIS16	Svensbyliden	Verksamhetsutveckling
LIS17	Sjulnäs badplats, Sandön	Social utveckling och tillgängliggörande
LIS18	Vallsvik, Svensbyfjärden	Verksamhetsutveckling
LIS19	Svensbyfjärden	Bostäder
LIS20	Norrskensgården	Verksamhetsutveckling
LIS21	Södra Brännträsk	Verksamhetsutveckling

LIS22	Tallskatan	Verksamhetsutveckling
LIS23	Fagerudden	Bostäder
LIS24	Storlångträsk	Bostäder
LIS25	Lövudden, Bränträsk	Verksamhetsutveckling
LIS26	Porsnäs fjärden	Social utveckling och tillgängliggörande

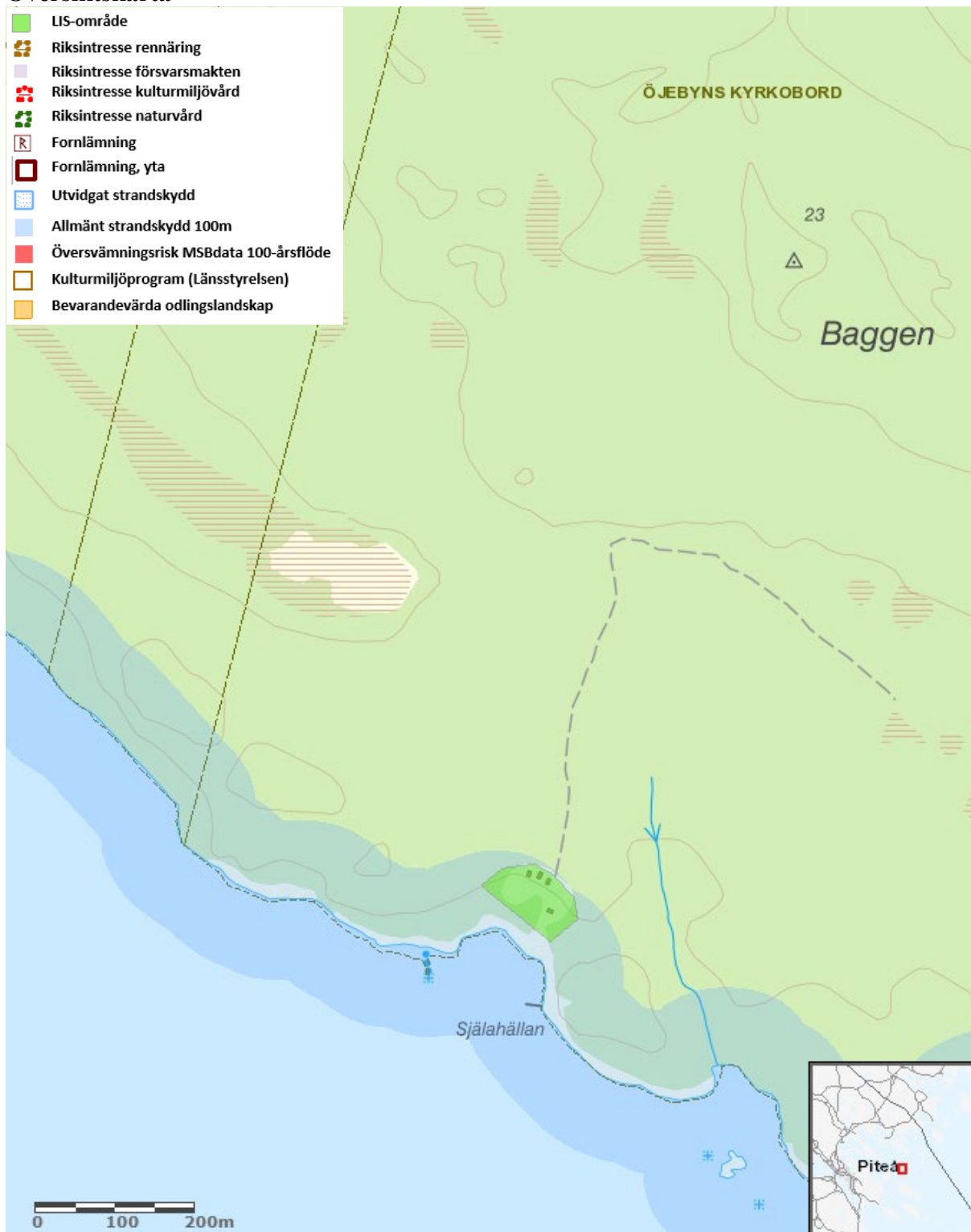

LIS-områdenas placering i kommunen.

3.6.1 LIS01 Baggen

Översiktskarta

LIS01 Baggen

Området är beläget på sydvästra delen av ön Baggen. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Möjlighet till verksamhetsutveckling kopplad till befintlig verksamhet och uthyrningsstugor. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt.

Beskrivning

Mark på ö med stugor som hyrs ut och tillgång till båttaxi via turistföretag. Stugorna står på plintar och har inte rinnande vatten eller tilldragen el. Elen i stugorna kommer från solenergi. På stranden finns en grillplats och bänkar.

Natur, kultur och sociala värden

Här växer björk, tall, rönn och al i trädsiktet. I markskiktet finns hönsbär, pors, blåbär, kråkbär, mjölkört, slätterblomma, älgört, björnloka, vicker, fibblor, vänderot, lingon, skogskovall, ekorrbär. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Baggen är ett populärt besöksmål på sommaren och hösten. Sandstranden på Baggen används för rekreation, bland annat sol och bad. Stugorna i området kan hyras för övernattnig. Här finns en allmän brygga med bra vattendjup även för segelbåtar. Bryggan ligger i direkt anslutning till hållmarken på ön där friluftsanordningar som vindskydd, eldplats, utedass kan nyttjas av besökande båtfolk. Särskilt att beakta vid en eventuell exploatering är att området kring bryggan, hållmarkens friluftsanordningar och sandstranden säkerställs för rörligt friluftsliv vad gäller funktion såväl som åtkomst och tillgänglighet.

Geologi och vatten

Marken består av ett troligen tunt, sandigt moränlager på berg enligt SGUs (Sveriges geologiska undersökning) jordartskarta. Platsen är flack och blockfattig med goda förutsättningar för byggnationer.

Höjdskillnad från befintliga stugor till havsnivån är som högst 50 cm varpå havsvatteninträngning kan uppstå utfall uttag av eget vatten eller om lokal avloppsanläggning planeras. Grundvattenkapaciteten bedöms som låg i såväl jordlager som berggrund i SGUs databas. Inga befintliga brunnar är inlagda i SGUs databas för brunnar.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur-- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Verksamheten på platsen anses påverka tillgången till platsen positivt. Området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt förutsatt att allmänhetens och friluftslivets möjligheter att fritt kunna vistas beaktas samt att anordningar inte privatiseras. Om nya byggnader skall upprättas bör dessa placeras så att så få träd som möjligt behöver avverkas. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid eventuell exploatering.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

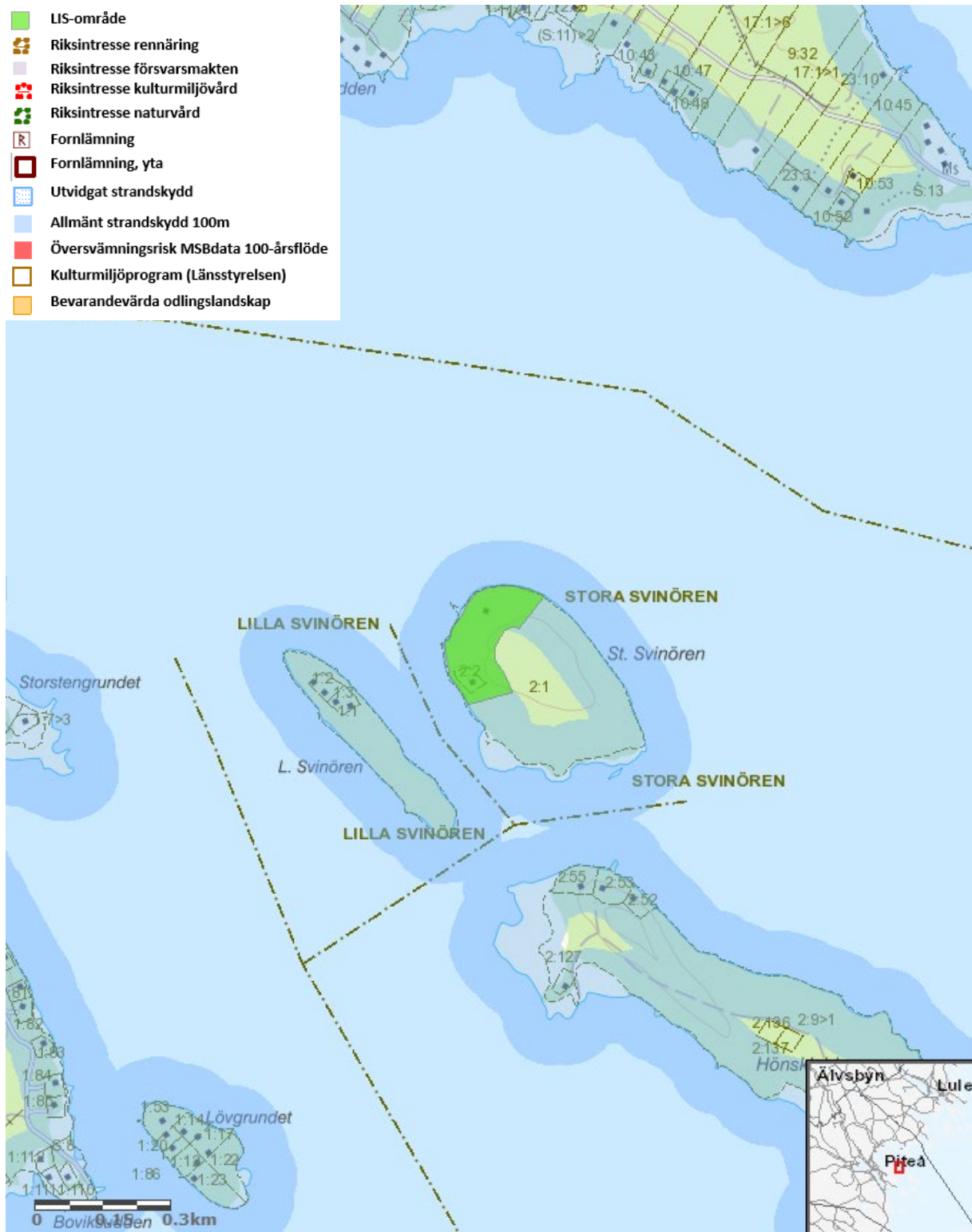
Möjligheter till fortsatt verksamhet inom området kan leda till framtida arbetstillfällen. Genom fortsatta satsningar på utveckling av skärgården finns möjligheter att stärka kommunens som turistmål. Friluftslivet och den allemansrättsliga tillgängligheten till platsen bedöms påverkas positivt av LIS-området, fortsatt utveckling av området enligt planens intentioner kommer innebära fortsatta möjligheter för allmänheten att nå strandområdet, som en del av besöksnäringen och friluftslivsupplevelsen. Naturvårdsintressena inom området kan komma att påverkas, men med tillräcklig hänsyn bedöms dock den negativa påverkan bli mycket marginell.

3.6.2 LIS02 Svinöra

Översiktskarta

- LIS-område
- Riksintresse rennäring
- Riksintresse försvarsmakten
- Riksintresse kulturmiljövård
- Riksintresse naturvård
- Fornlämning
- Fornlämning, yta
- Utvidgat strandskydd
- Allmänt strandskydd 100m
- Översvämningsrisk MSBdata 100-årsflöde
- Kulturmiljöprogram (Länsstyrelsen)
- Bevarandevärda odlingslandskap

LIS02 Svinöra

Mindre ö nordöst om Renöhamn. Området ligger inom riksintresse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling, här finns redan verksamhet och med rätt möjligheter kan området fortsätta utvecklas. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Svinöra är en mindre ö. På Svinöra har Piteå Båtklubb sin klubbbyggnad. Ön har en mindre båthamn, en del stugor, förrådsbyggnader och en cafébyggnad. Runt byggnaderna finns en gräsmatta med grillplats. Området och byggnaderna är välskötta. Svinöra är tillgänglighetsanpassat och om du saknar båt kan du ringa stugfogden så blir du hämtad i Renöhamn.

Natur, kultur och sociala värden

På västra sidan av ön ligger en småbåtshamn med tillhörande stugor och café. Norra delarna av ön har en stenstrand som kantas av al i trädsiktet. Mellan stenarna växer slätterblommor. Resterande del av ön utgörs av tallskog på sandig mark. Här växer blåbär och lingon i markskiktet, det finns även spår av skogshare och älg. Här finns inga kända kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök, men det kan finnas marina lämningar.

På somrarna drivs här ett café. Det hålls även sommarläger för barn och ungdomar på ön. Här finns kiosk, allrum, veranda, grillplatser, lekpark, torrtoalett och dansbana ute och inne. Dusch och bastu finns också. Tillgängligheten för rörelsehindrade är god, underlättad med ramper. Här samlas båtintresserade.

Geologi och vatten

Marken består av ett troligen tunt moränlager på berg enligt SGUs jordartskarta. Platsen är flack och blockfattig med goda förutsättningar för byggnationer.

I dagsläget finns en dricksvattenbrunn inom området som eventuell planering av lokal avloppsanläggning måste ta hänsyn till. Grundvattenkapaciteten bedöms som låg i såväl jordlager som berggrund i SGUs databas och brunnen idag ger 2400 l/timme. Mjöölfjärden utanför Svinören har bedömts ha god ekologisk status i VISS-databasen.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kända kultur- eller fornlämningar, men avgränsning och exploatering ska ske i dialog med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet för att ta hänsyn till eventuella marina lämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Verksamheten på platsen underlättar tillgång och åtkomst till Svinöra då bryggorna fritt kan nyttjas av allmänheten och ger möjlighet till förtöjning av båtar. Området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt förutsatt att allmänhetens och friluftslivets möjligheter att fritt kunna vistas beaktas samt att anordningar inte privatiseras. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid eventuell exploatering.

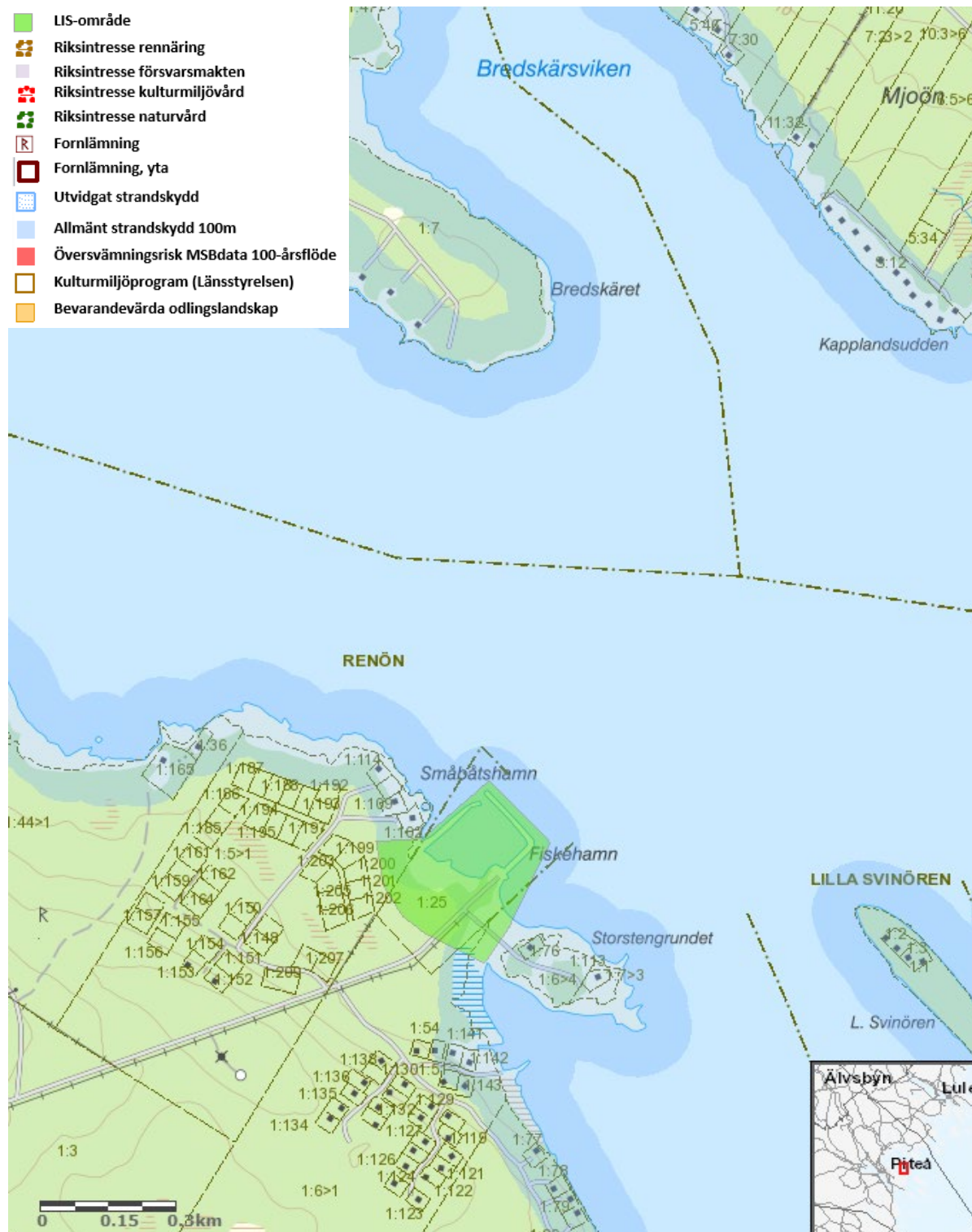
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Möjligheter till fortsatt verksamhet inom området kan leda till framtida arbetstillfällen. Genom fortsatta satsningar på utveckling av skärgården finns möjligheter att stärka kommunens som turistmål. Friluftslivet och den allemansrättsliga tillgängligheten till platsen bedöms påverkas positivt av LIS-området. Fortsatt utveckling av området kommer innebära fortsatta möjligheter för allmänheten att nå strandområdet, som en del av besöksnäringen och friluftslivsupplevelsen. Naturvårdsintressena inom området kan komma att påverkas, men med tillräcklig hänsyn bedöms dock den negativa påverkan bli mycket marginell.

3.6.3 LIS03 Renöhamn

Översiktskarta

LIS03 Renöhamn

Renöhamn ligger på fastlandet nordöst om Piteå. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling, här finns redan verksamhet och med rätt möjligheter kan området fortsätta utvecklas. Området omfattas idag av detaljplan som reglerar marken som hamn. Verksamhetsutveckling som är kopplat till annat än hamnverksamhet kräver detaljplaneändring.

Beskrivning

Hamn med byggnader som tillhör verksamheten i hamnen. Sumpskog i de västra delarna. Här finns både stora hallar och små båthus. Hamnområdet med byggnaderna är placerade på ett utfyllt område med grus. Här finns också skötta gräsmattor mellan byggnaderna. Längst ut vid vattnet är byggnaderna mindre förrådsbyggnader av trä.

Natur, kultur och sociala värden

I de nordöstra delarna av området ligger hamnen. Här finns grusade parkeringsytor, sjöbodar och större byggnader som hör till hamnen. I den delen av området växer bladvass i strandkanten. På land finns torrängsvegetation i kanten av de grusade ytorna. Där växer femfingerört, rölleka, fibblor, renfana, gråbo, hästhov, rödsyra, mjölkört, hallon och sly av björk. Genom områdets västra delar rinner en bäck. Runt bäcken ligger en dikad alsumpskog som övergår i björkskog och därefter till granskog längst i väster. Markskiktet i granskogen består främst av blåbär. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Aktiv hamn och båtklubb med mycket rörelse.

Geologi och vatten

Vägen till hamnen ligger på en moränrygg som går parallellt med två moränryggar på Storstensgrundet. Hamnområdet är utfyllt med fyllnadsmassor av okänt ursprung och längre inåt land dominerar en blockfattig morän området. Fyllnadsmassor kan innehålla markföroreningar och uppställningsytor i hamnar har traditionellt använts för måleri vilket även det kan ge upphov till markföroreningar. Vid exploatering bör markanalyser göras för eventuella saneringsbehov.

Ett dike avvattnar främst den fuktiga sumpskogen söder om hamnområdet längs den sydvästra kanten av uppställningsytorna. Diket mynnar i viken områdets nordvästra del. Två brunnar finns inom området med låg kapacitet. Mjoöfjärden utanför hamnen har bedömts ha god ekologisk status i VISS-databasen. Kommunalt VA byggs ut i området.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. Området närmast vattnet är till stora delar redan exploaterat. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid eventuell exploatering. Fortsatt exploatering av området bedöms kunna ske utan att strandskyddet påverkas negativt.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

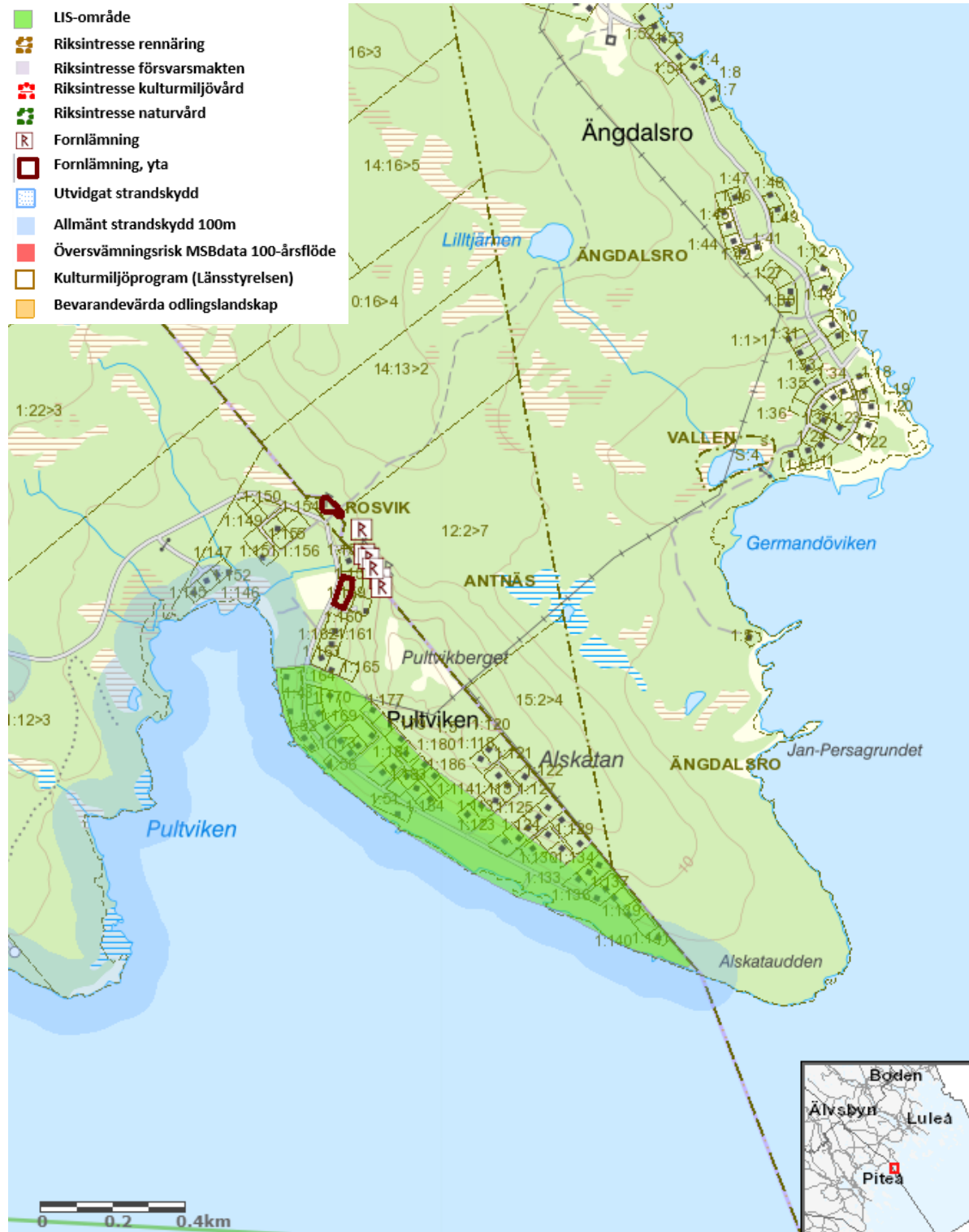

Möjligheter till fortsatt verksamhet inom området kan leda till framtida arbetstillfällen. Området har ett naturskönt läge. Kommunens bedömning är att området är lämpligt för utveckling av verksamhet i anslutning till skärgården, vilka kan tjäna som ett komplement till de övriga anläggningar och sevärdheter som finns i området. Genom fortsatta satsningar på utveckling av skärgården finns möjligheter att stärka kommunen som turistmål och på så vis bidra till landsbygdsutvecklingen. Närheten till Borgarudden och övriga anläggningar och sevärdheter gör att det finns rätt förutsättningar i form av naturliga turiststråk.

3.6.4 LIS04 Pultviken

Översiktskarta

LIS04 Pultviken

Pultviken ligger vid kusten intill gränsen mot Luleå kommun. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Bostäder. Området omfattas av detaljplan från 1965 för fritidsbostäder. Allmänna strandskyddet trädde i kraft 1975. Således finns fastigheter inom området som omfattas av strandskydd då detta inte blivit hävt vid planens inrättande. För att återskapa möjligheten att bebygga dessa föreslås LIS. Totalt fyra stycken obebyggda fastigheter. Byggrätt 10 procent av tomtens storlek dock max 175 kvadratmeter (kvm), max 100 kvm huvudbyggnad. Möjlig konsekvens på vatten-och avloppsförsörjning (§6-område).

Beskrivning

Pultviken är ett område med många sommarstugor och året runt boenden. Under inventering utnyttjades området av boende i närheten för promenad.

Natur, kultur och sociala värden

Stora delar av området är tomtmark. Längs stranden växer tallar och björkar i trädskiktet. I buskskiktet återfinns en, björk, gran och rönn. Markskiktet domineras av lingon och blåbär. Här finns även de fridlysta arterna dvärglumner, plattlumner och revlumner. Fridlysning innebär att det är förbjudet att plocka, samla in eller skada växten eller djuret. Fridlysning av arter hindrar dock inte att jord- och skogsbruk bedrivs, även om den som brukar marken alltid ska ta största möjliga hänsyn till känsliga arter. I samband med utökad exploatering genom bebyggelse bör fördjupad inventering och geografiskt läge av växtplatserna för aktuella arter genomföras samt att eventuella krav på dispens utreds. Även om lumner är fridlysta växter bedöms alla lumnerarter vara livskraftiga och har god bevarandestatus. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik.

Sommarstugeområde med mycket rörelse sommartid.

Geologi och vatten

Marken längs med Pultvikens östra strand ut mot Pultudden utgörs av sandigt/grusigt svämsediment eller morän och jorddjupet är två till fyra meter i de brunnar som finns på dagens fastigheter. I områdets nordöstra och högre liggande del finns berg i dagen.

Grundvattenkapaciteten bedöms som låg i såväl jordlager som berggrund i SGUs databas.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid eventuell exploatering. De exploateringsmöjligheter som finns ligger närmast vattnet. Vid förtätning och exploatering av denna del ska åtkomst till stranden och utsikt mot vattnet för de som redan bor i området beaktas i så hög grad som det är möjligt. Området anses kunna fortsätta exploateras med hänsyn till redan boende. Vid planering av bebyggelse i strandnära lägen ska miljö kvalitetsnormerna för vatten beaktas.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

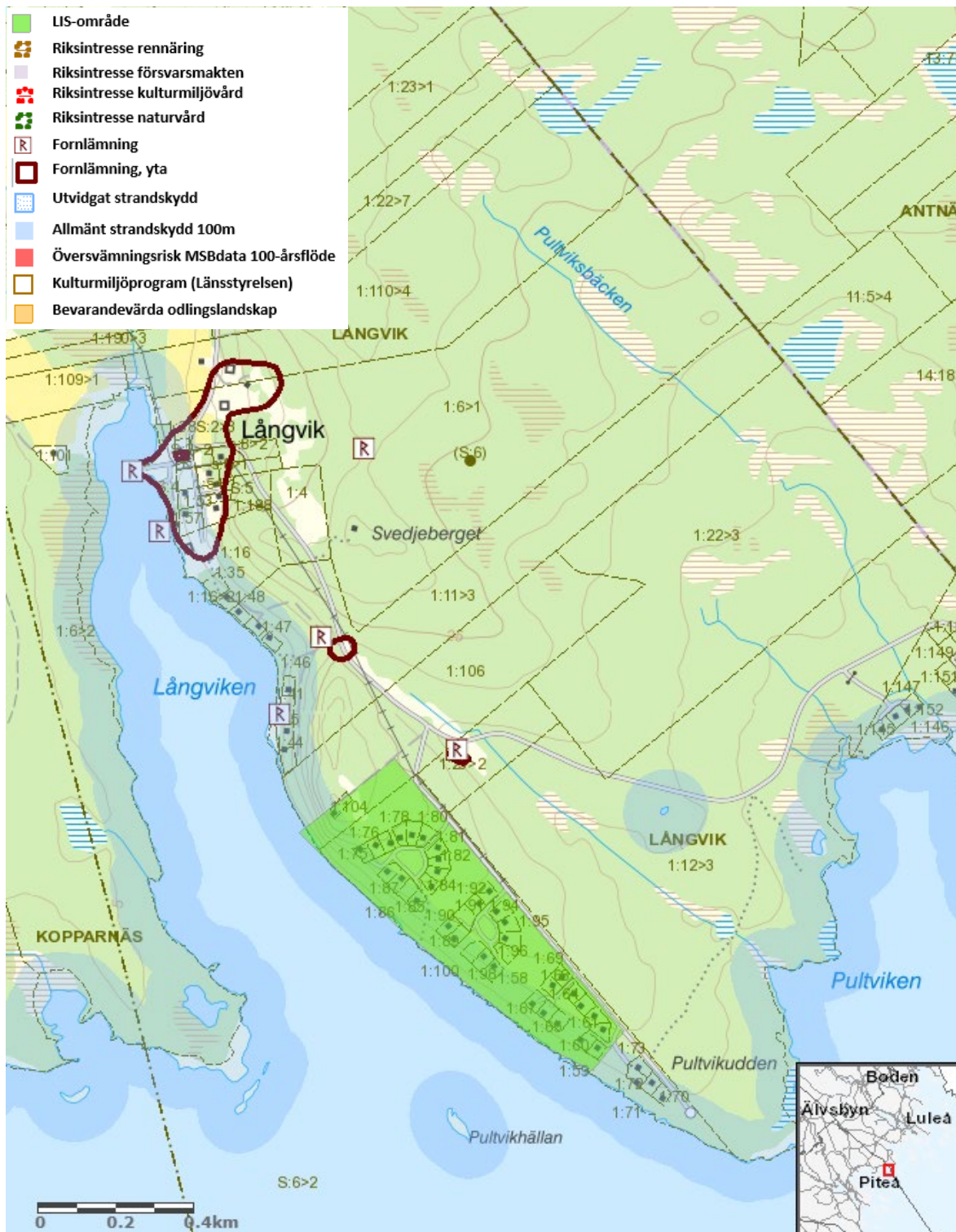

LIS-området stärker en naturlig utvecklingsmöjlighet för området, bidrar till fler alternativa bostadslägen i kommunen som i sin tur gynnar näringslivets möjligheter att rekrytera och behålla attraktiv arbetskraft generellt i kommunen. Området vänder sig mot Rosvik, ett av kommunernas utpekade landsbygdscentra, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället. Området har ett attraktivt läge i kusten. Kommunens bedömning är att området är lämpligt för komplettering med bostäder och fritidshus och på så vis bidra till landsbygdsutvecklingen.

3.6.5 LIS05 Långvik

Översiktskarta

LIS05 Långvik

Långvik ligger vid kusten i Piteås norra del vid gränsen mot Luleå kommun. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Bostäder. Området omfattas av detaljplan från 1967 för fritidsbostäder. Allmänna strandskyddet trädde i kraft 1975. Således finns fastigheter inom området som omfattas av strandskydd då detta inte blivit hävt vid planens inrättande. För att återskapa möjligheten att bebygga dessa föreslås LIS. Totalt tre stycken obebyggda fastigheter. Byggrätt 10 procent av tomtens storlek dock max 175 kvm, max 100 kvm huvudbyggnad.

Beskrivning

Sommarstugeområden som till stora delar redan är bebyggt närmast vattnet. De delar som inte redan är bebyggt består av en barrskog och klapperstensfält.

Natur, kultur och sociala värden

De delar av området som inte redan är bebyggt består av en barrskog. Markskiktet domineras av blåbär och lingon. Här finns ett stort klapperstensfält. Det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik.

Geologi och vatten

SGUs databas visar på ett sandigt svämsediment men vid inventeringen i fält visar sig marken vara mycket blockig. Stenmurar i området tyder på att marken även har varit stenig på ställen som nu är stenfria. De dricksvattenbrunnar som finns visar på ett jorddjup av cirka sex meter. Grundvattenkapaciteten bedöms som låg i såväl jordlager som berggrund i SGUs databas.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns en del stenmurar längs vägarna. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området närmast vattnet är redan bebyggt. Ytterligare bebyggelse anses inte påverka strandskyddet negativt. Fortsatt exploatering bedöms kunna ske. Vid exploateringar är det viktigt att de nya byggnaderna passas in i landskapet och kulturmiljön, så att värdena kan bevaras och att klapperstensfält i området beaktas och tas hänsyn till. Även transporter över klapperstensfälten ska undvikas. Vid förtätning och exploatering ska tillgång till stranden och utsikt mot vattnet för de som redan bor i området beaktas i så hög grad som det är möjligt. Vid planering av bebyggelse i strandnära lägen ska miljö kvalitetsnormerna för vatten beaktas.

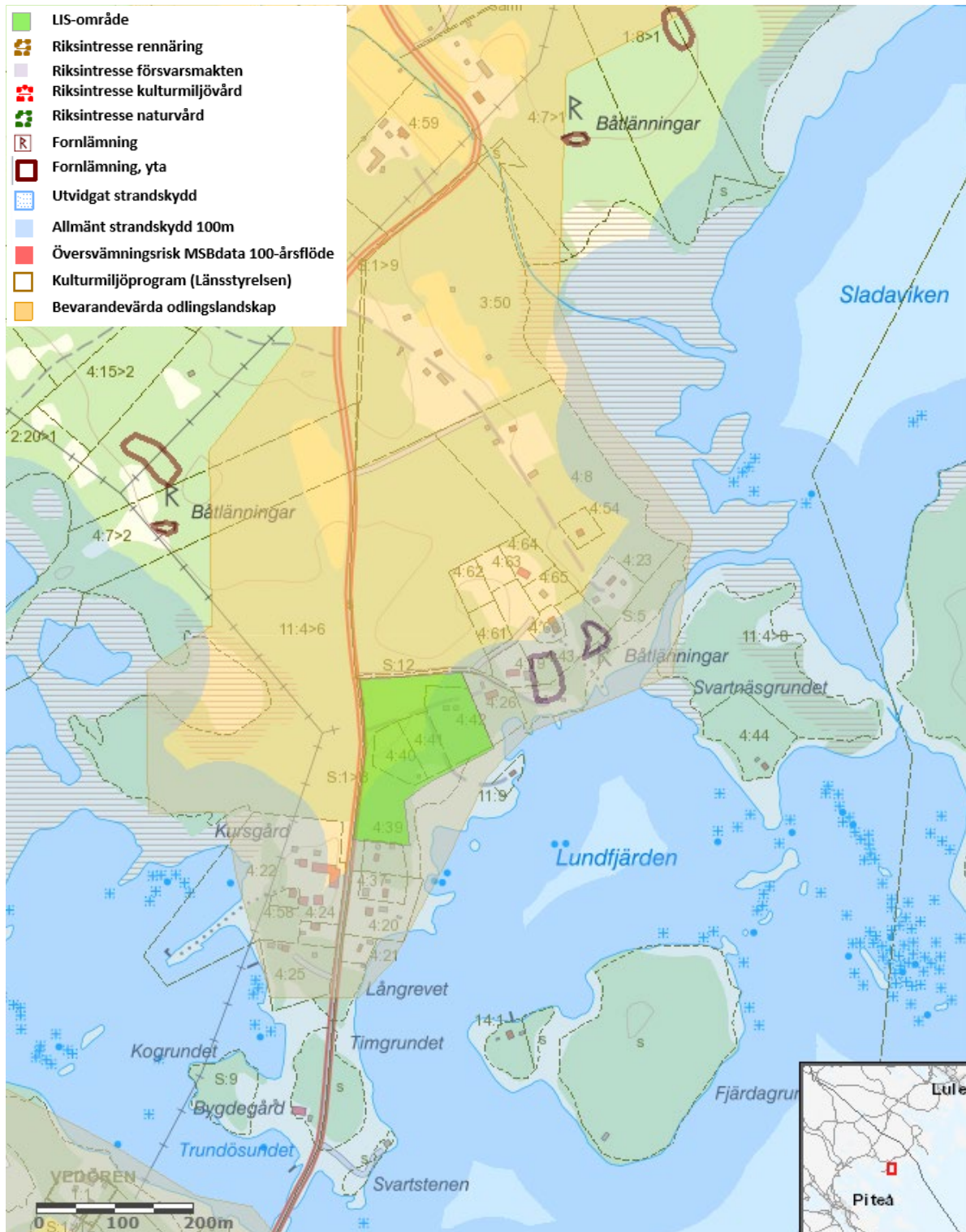
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

En utbyggnad med bibehållen karaktär kan ge ett tillskott till underlaget för servicefunktioner och öka områdets attraktivitet. Området har goda förutsättningar att bebyggas, samtidigt som strandskyddets intressen inte påverkas i någon större utsträckning. I närheten av området finns intressant kulturhistoria som kan utgöra grund i en framtida turistsatsning. För att möjliggöra detta krävs kompletteringar i form av olika servicefunktioner. Området ligger i anslutning till Rosvik, ett av kommunens utpekade landsbygdscentra. En satsning här kan bidra till ett förbättrat underlag för såväl befintlig handel som förskola och skola.

3.6.6 LIS06 Trundavan

Översiktskarta

LIS06 Trundavan

Norra delen av Piteå, närheten till landsbygdscentra Rosvik. Området ligger inom riksintresse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Möjligt utbyggnadsområde för bostäder och verksamheter. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden och odlingslandskap).

Beskrivning

Trundavan är ett mindre område där det redan nu finns några stugor. Området är delat där en del består av ett mindre avverkat område och ett utav barrskog.

Natur, kultur och sociala värden

Delar av området är avverkat. Här står fröträd av tallar. I buskskiktet finns hallon och unga träd av björk och rönn. Markskiktet domineras av rallarrosor. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Skogen är rik på svamp och bär. Området används till friluftaktiviteter av de närboende. Området ligger inom Programmet för odlingslandskapets bevarande. Det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik.

Geologi och vatten

Enligt SGUs jordartskarta domineras området av morän men fältundersökningen visar att det domineras av sand. Skogen tyder på torra markförhållanden. Borrningar för brunnar har gett ett jorddjup av 8,2 meter.

Den enskilda vattentäkten som finns på angränsande fastighet ger cirka 2400 l/timme och att grundvattenytan ligger 2,5 meter under markytan. Närheten till havet med sandig jord har goda egenskaper för vattenuttag och för enskilda infiltrationsanläggningar.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Vid en exploatering beaktas att de närboendes åtkomst till stranden säkerställs. Området ligger inom bevarandevärdt odlingslandskap, kommunens utgångspunkt är att alternativ till byggande på jordbruksmark alltid ska eftersökas, men att ny bebyggelse på jordbruksmark kan vara motiverat i anslutning till befintlig bebyggelse. I detta LIS-område gör kommunen bedömningen att bebyggelse kan ske, detta för att säkerställa befolkningsutveckling och service i berörd ort. Området ligger även inom riksintresse för friluftsliv och noga övervägande bör göras om påverkan på intresset vid eventuell exploatering. Området anses kunna fortsätta exploateras med hänsyn till redan boende. Vid avgränsning och exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet för hänsyn till kulturvärden och bevarandevärda karaktärsdrag.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området har tre stycken avstyckade tomter. Möjlighet till ytterligare 2 tomter stärker en naturlig utvecklingsmöjlighet för området. Området vänder sig mot landsbygdscentra Rosvik,

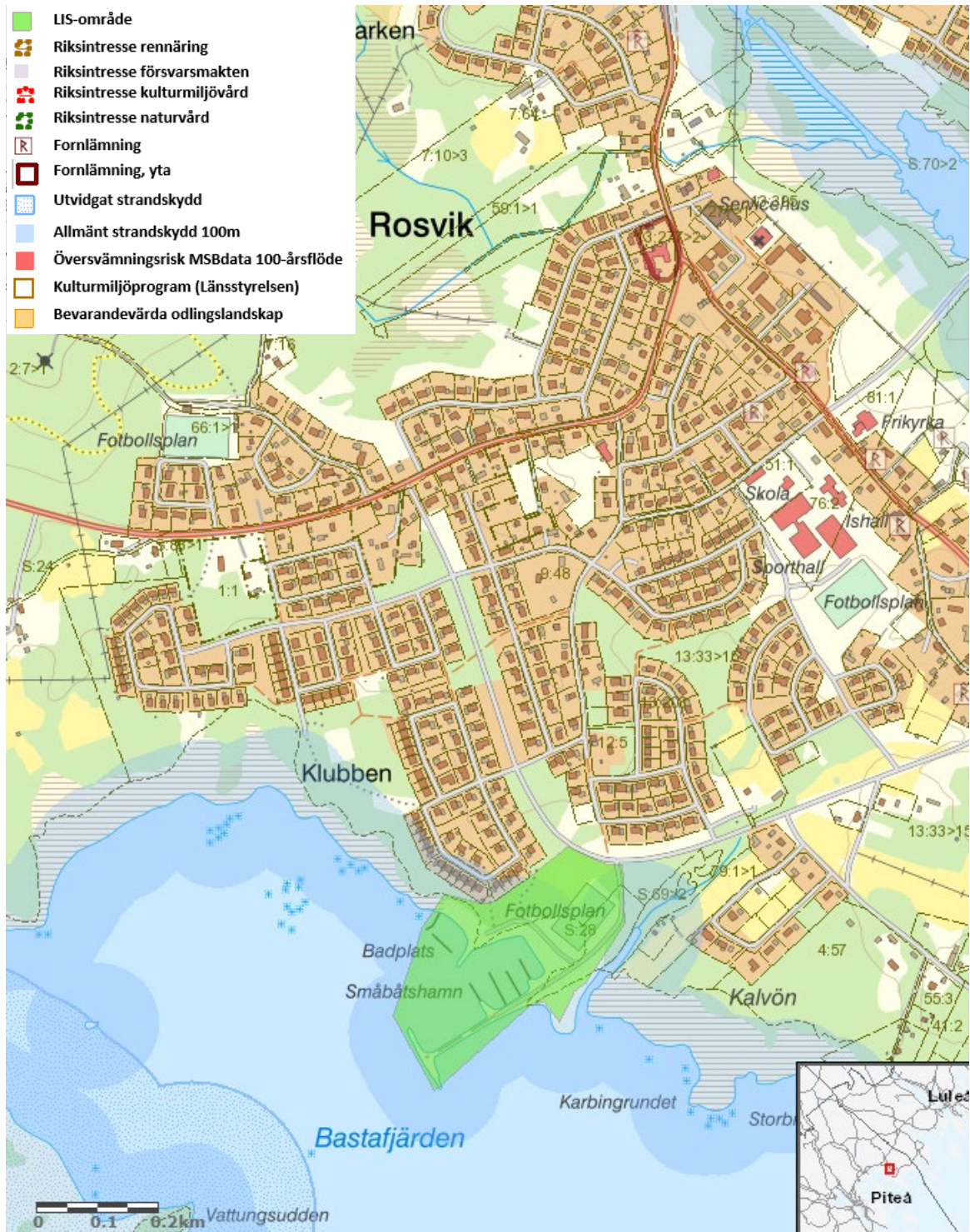

ett av kommunernas utpekade landsbygdscentra, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället.

3.6.7 LIS07 Rosviks båthamn

Översiktskarta

LIS07 Rosviks båthamn

Rosvik är ett av Piteå kommuns landsbygdscentra.

LIS-områdets syfte

Verksamhet, social utveckling och tillgängliggörande. Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Rosviks båthamn är en småbåtshamn för fritidsbåtar. Till objektet ingår områden utanför småbåtshamnen där det finns en fotbollsplan, ett parti med blandskog av äldre karaktär och en badstrand.

Natur, kultur och sociala värden

Närmast vattnet ligger båthamnen. Här är de flesta ytor grusade. Nordöst om båthamnen finns en grusad fotbollsplan. Norr om fotbollsplanen finns en äldre blandskog. Här växer äldre grova träd av arterna asp, björk, gran och tall. I buskskiktet finns yngre träd, en och vinbär. I markskiktet finns skogsstjärna, harsyra, vicker, skogskovall, ekbräken, klubbfibbla, blåbär, lingon, gullris, och rallarros. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Förutom småbåtshamnen finns här en fotbollsplan och en badplats. Det är nära bostadsområden så dessa platser kan användas av de boende runt området.

Geologi och vatten

Hamnområdet är utfyllt innanför erosionskyddade stenskodda stränder och vågbrytare. Inom området dominerar lera som jordart vilket är geotekniskt utmanande att bebygga då stabiliserande åtgärder kan krävas. Runt badstranden och längre in i skogspartiet förekommer morän vilket är geotekniskt bättre underlag att bebygga. Det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral så kallade sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Kommunalt vatten och avlopp finns inom bostadsområdena som angränsar till LIS-området. Området tillhör Bastafjärden som i VISS är klassad som måttlig ekologisk status främst med avseende på näringsbelastning och långsgående konnektivitet i kustvatten och vatten i övergångszon.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Vid ytterligare exploatering ska inte åtkomsten till stranden påverkas negativt. En utökning av hamnen bör i så stor utsträckning som möjligt undvika ytterligare utfyllnader. Hänsyn bör tas till de boendes användning av platsen och gamla träd av bör i möjligaste mån kvarlämnas. Om fri tillgång till stranden kan säkras bedöms inte strandskyddet påverkas negativt. Då området redan har en betydande hydromorfologisk påverkan av båtliv och turism behöver utveckling av området ske restriktivt och skonsamt så vattenförekomsten inte påverkas negativt.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Möjligt för verksamhetsutveckling som kompletterar och förstärker befintlig verksamhet knuten kring hamnen och idrottsplatsen. En utbyggnad i området kan stärka ortens attraktivitet och ge ökat underlag för de servicefunktioner som finns i Rosvik, ett av kommunens utpekade landsbygdscentra.

3.6.8 LIS08 Granholmsviken

Översiktskarta

LIS08 Granholmsviken

Kust vid landsbygdscentra Norrfjärden. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Möjligt utbyggnadsområde för bostäder och verksamheter. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

I området finns ett flertal sommarstugor. De delar som inte är bebyggda består av barrproduktionsskog. Längst in i viken finns en båtplats som används av de boende. Under inventering arbetades det med att lägga ner fiber för internet på platsen.

Natur, kultur och sociala värden

Här finns tallhed som de i norra delarna går över till blandskog med högre inslag av löv. Markskiktet i skogen består främst av blåbär och lingon. I de södra delarna finns en liten bit åkermark samt ett parti mot viken med blötare mark. I det blötare partiet växer björk, skvattram, lingon, odon och kråkbär. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar.

Båtplatser i viken med sommarstugeområde på de båda uddarna mot havet. Under inventering arbetades det med att lägga ner fiber för internet på platsen.

Geologi och vatten

Granolmsviken är en hårbottenvik med morän i de sydvästra delarna med ett band av sand som går i nordväst sydostlig riktning. Lill-Granholmen är en drumlinformation av morän som då det är en drumlin troligen har en stenkärna som sticker upp vid dess högsta punkt. Närmast vattnet i viken förekommer till viss del organiska jordarter främst i den sydöstra delen väster om vägen till Lill-Granholmen. Brunnsborrningar från området visar på stora jorddjup med över 25 meter ner till berg.

Grundvatten finns rikligt i området med så stora jorddjup och genomsläppliga jordarter. Viken tillhör Harrbäcksfjärden vars ekologiska status är bedömd som god i VISS. Avlopp bör dock inte få mynna ut i viken då Granolmsviken har väldigt snävt utlopp och saknar tilllopp vilket ger en lång omsättningstid och dåliga egenskaper som recipient för avloppsvatten. Där till följd förespråkas att eventuella byggnationer ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området är idag präglad av bebyggelse längs stränderna och föreslagen exploatering bedöms inte påtagligt påverka natur eller djur- och växtliv. Åtkomst till vattnet för de som redan bor i området kan påverkas av en exploatering beroende på hur denna planeras. Förutsatt att åtkomst/tillgång till stranden säkerställs för boende och besökare bedöms fortsatt exploatering av området kunna ske.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

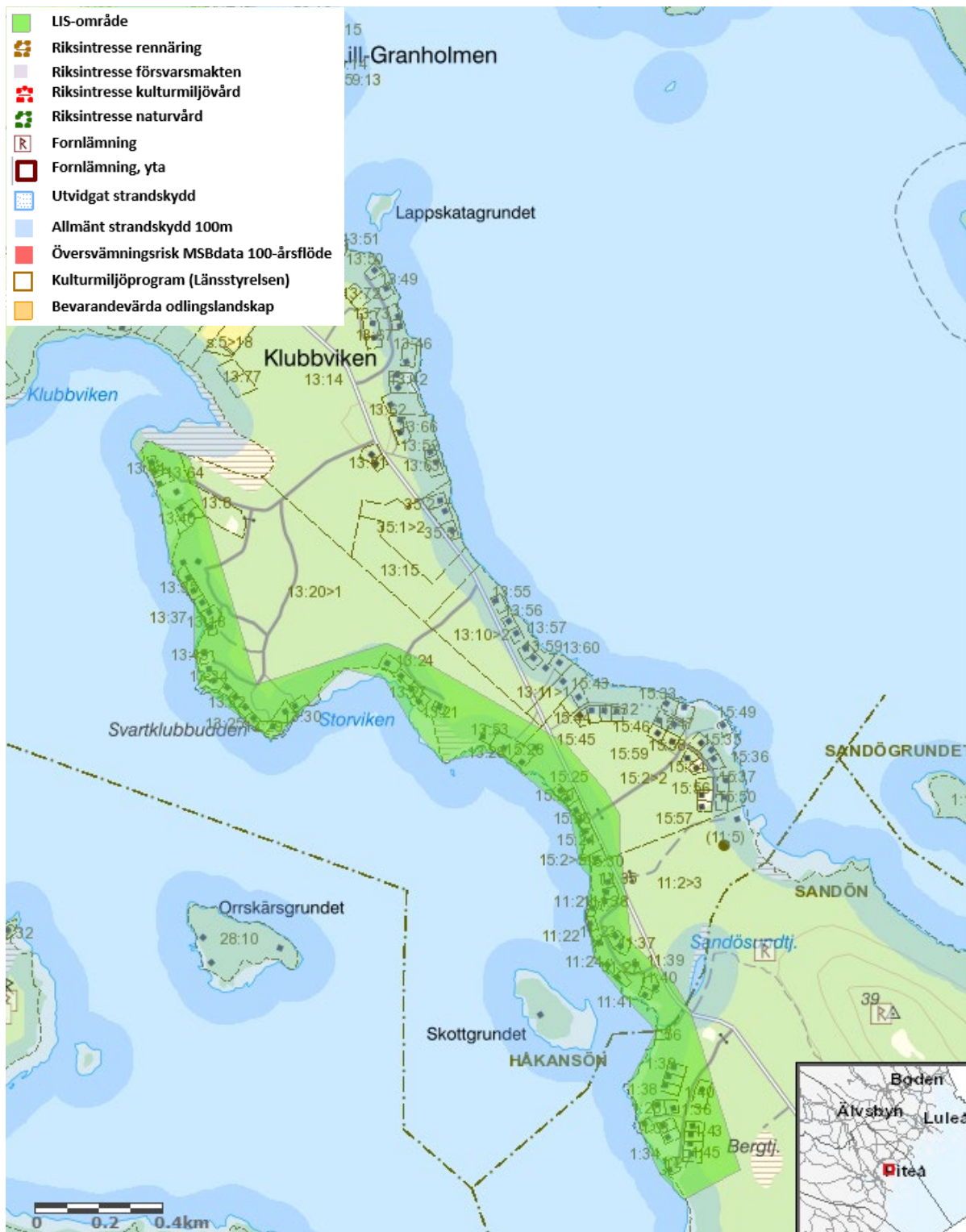

Inom LIS-området är delar av stranden redan tagen i anspråk. Möjlighet finns att komplettera med ytterligare bebyggelse och anläggningar för rörligt friluftsliv. En utveckling av området stärker underlaget för service, och skapar underlag för nyetableringar. En ökning av befolkningen stärker underlaget för den kommunala och kommersiella servicen i landsbygdscentra Norrfjärden, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället.

3.6.9 LIS09 Håkansöfjärden

Översigtskarta

LIS09 Håkansöfjärden

Kust vid landsbygdscentra Norrfjärden. Området ligger inom riksintresse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

LIS-området berör två detaljplaneområden för fritidsbostäder (planområdena fullt utbyggda). Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden). Planen innebär en förtätning i redan befintlig bebyggelsemiljö vilket innebär ett effektivt markutnyttjande och god resurshushållning samt utnyttjande av befintlig infrastruktur. Möjligt att tillskapa upp till 30 nya tomter för bostadsändamål. Konsekvens på vatten- och avloppsförsörjning (§6-område).

Beskrivning

I området finns flertalet sommarstugor närmast vattnet. De delar som inte är bebyggda består av barrproduktionsskog.

Natur, kultur och sociala värden

Största delen av området utgörs av tomter och bostäder. På några ställen finns det tallskog i olika åldrar. Markskiktet i skogen består främst av blåbär, kråkbär och lingon. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Område med sommarstugor och åretruntboende med mellanliggande skog med svamp och bär. Området kan användas till friluftaktiviteter av de boende på platsen.

Geologi och vatten

Området domineras av sandig morän. Enligt SGUs jordartskarta främst morän men området är väldigt flackt och blockfattigt varpå en mindre grov och sandigare morän är trolig. Jorddjupen är höga med minst 25 m enligt brunnsarkivet.

Området har goda egenskaper för lokala lösningar för såväl dricksvatten som avloppsanläggningar. Kommunalt VA-nät finns i området. Håkansöfjärden har klassats till måttlig ekologisk med krav god till 2027. Den ekologiska statusen beror främst på belastningen av näringsämnen som bedömts som otillfredsställande samt konnektivitet mellan kustvatten och vatten i övergångszonen vilket är otillfredsställande.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Närmast vattnet är området redan bebyggt. De som redan bor i området kan påverkas av en exploatering beroende på hur denna planeras. Förutsatt att tillgång till stranden säkerställs för boende och besökare bedöms fortsatt exploatering av området kunna ske. Ny exploatering på området bör inte påverka strandskyddet negativt. Då näringsbelastningen påverkar den ekologiska statusen bör inga lokala avloppslösningar nyttjas utan anslutning till det kommunala avloppsnätet förordas samt så bör vidare utfyllnader i vattnet inte ske.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker en naturlig utvecklingsmöjlighet för Norrfjärdenområdet, bidrar till fler alternativa bostadslägen i kommunen som i sin tur gynnar näringslivets möjligheter att rekrytera och behålla attraktiv arbetskraft generellt i kommunen. Området vänder sig mot landsbygdscentra Norrfjärden, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället.

3.6.10 LIS10 Borgaruddens camping

Översiktskarta

LIS10 Borgaruddens camping

Området ligger cirka 8 km sydost om Norrfjärden. LIS-området är rödmarkerat ovan. Området ligger inom riksintrasse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling, fritidssysselsättning, bad och båtliv, naturupplevelser. Området omfattas idag av detaljplan som reglerar markens för delvis bostäder, handel, allmänt ändamål och camping. Verksamhetsutveckling och bebyggelseutveckling bör regleras i detaljplan avseende markanvändning, bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Stort välbesökt campingområde med både stugor och uppställningsplatser. Campingen ligger längst ut på en udde. Alla tomter har gräs och är generösa till ytan och ligger nära vattnet. Badstranden är långgrund och barnvänlig, området erbjuder även andra aktiviteter, bland annat minigolf, lekpark och fotbollsplan.

Natur, kultur och sociala värden

Klippta gräsmattor och grusade planer. Området har lågt naturvärde även om gräsmattorna används som rastplats för fåglar. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Campingplats med badstrand och kiosk.

Geologi och vatten

Jordartskartan visar på postglacial sand vilket bekräftas av platsbesöket då området är mycket flackt och sand finns längs med strandkanterna. Jorddjupet är cirka 20 meter.

På campingen finns en äldre bergborrad dricksvattenbrunn från 1963 som ger ca 140 l/timmen. Sanden på platsen ger goda förutsättningar för enskilda avlopp. Sandön tillhör kuststräckan Davids stenar SE652075-213500 med god ekologisk status.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området är redan exploaterat ner till vattnet. Området anses kunna fortsätta exploateras.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Området är ett attraktivt bad, camping och fritidsområde. Planen ger en möjlighet att utveckla platsen med olika attraktioner och verksamheter för friluftsliv och turism. En utveckling av området stärker underlaget för befintlig service och skapar underlag för nyetableringar. Området vänder sig mot Norrfjärden, ett av kommunernas utpekade landsbygdscentra, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället.

3.6.11 LIS11 Sandön

Översiktskarta

LIS11 Sandön

Området ligger cirka 8 km sydost om Norrfjärden. LIS-området är rödmarkerat ovan. Området ligger inom riksintresse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Möjligt utbyggnadsområde för bostäder. Området omfattas idag inte av detaljplan (undantaget planområdet som beskrivs under Borgaruddens camping). Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden). Möjligt att tillskapa cirka 10-20 nya tomter för bostadsändamål. Konsekvens på vatten-och avloppsförsörjning (§6-område).

Beskrivning

Närmast vattnet är området delvis bebyggt. Områden som inte är bebyggda består av produktionsskog i olika stadier.

Natur, kultur och sociala värden

I området finns olika typer av skog. Stora delar av området är en barrskog med små mängder död ved. I markskiktet dominerar blåbär. Det finns också områden med eftersatt produktionsskog, nyföryngrad skog och skött granskog. Området har förhållandevis lågt naturvärde generellt. Området är dock stort och små partier med naturvärden kan förekomma. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. I västra-norra delen, norr om camping-området, finns kulturlämningar och i övrigt ingen tidigare etablering.

Skog med svamp och bär. Området kan användas till friluftaktiviteter av de närboende.

Geologi och vatten

Jordarna domineras av morän med ett tunt överliggande sandlager. Moränen är blockfattig och troligen är den väldigt sandig. Jorddjupen är mellan 15 och 25 meter enligt de brunnar som finns på fastigheterna inom området.

Goda förutsättningar för lokala dricks- och avloppsvattenlösningar finns tillhanda med avseende på de geologiska förutsättningarna. Sandön tillhör kuststräckan Davids stenar (WA85503851, SE652075-213500) med god ekologisk status samt Håkansöfjärden (WA24378904, SE652250-213430) som har måttlig ekologisk status.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har generellt låga naturvärden men fördjupade inventeringar bör föregå fortsatt exploatering. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. I västra-norra delen, norr om camping-området, finns kulturlämningar och i övrigt ingen tidigare etablering. Vid avgränsning och exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet, eventuellt behövs arkeologisk utredning. Delar av området närmast vattnet är redan bebyggt. Ytterligare exploatering kan dock ske och anses inte påverka strandskyddet eller den ekologiska statusen negativt. För Håkansöfjärden finns det risk att miljö kvalitetsnormen god ekologisk status inte uppnås på grund av miljöpåverkan genom reningsverk, jordbruk och enskilda avlopp. I LIS-området behöver VA-frågor hanteras med omsorg, så att nytillkommande bebyggelse inte leder till att vattenkvaliteten försämras. Då näringsbelastningen påverkar den ekologiska statusen bör inga lokala avloppslösningar nyttjas utan anslutning till det kommunala avloppsnätet förordas. Om enskilda avloppslösningar blir

aktuella bör de lösningarna vara baserade på senaste teknik i syfte att minimera påverkan på ekologisk status med avseende på kvalitetsfaktorn Näringsämnen.

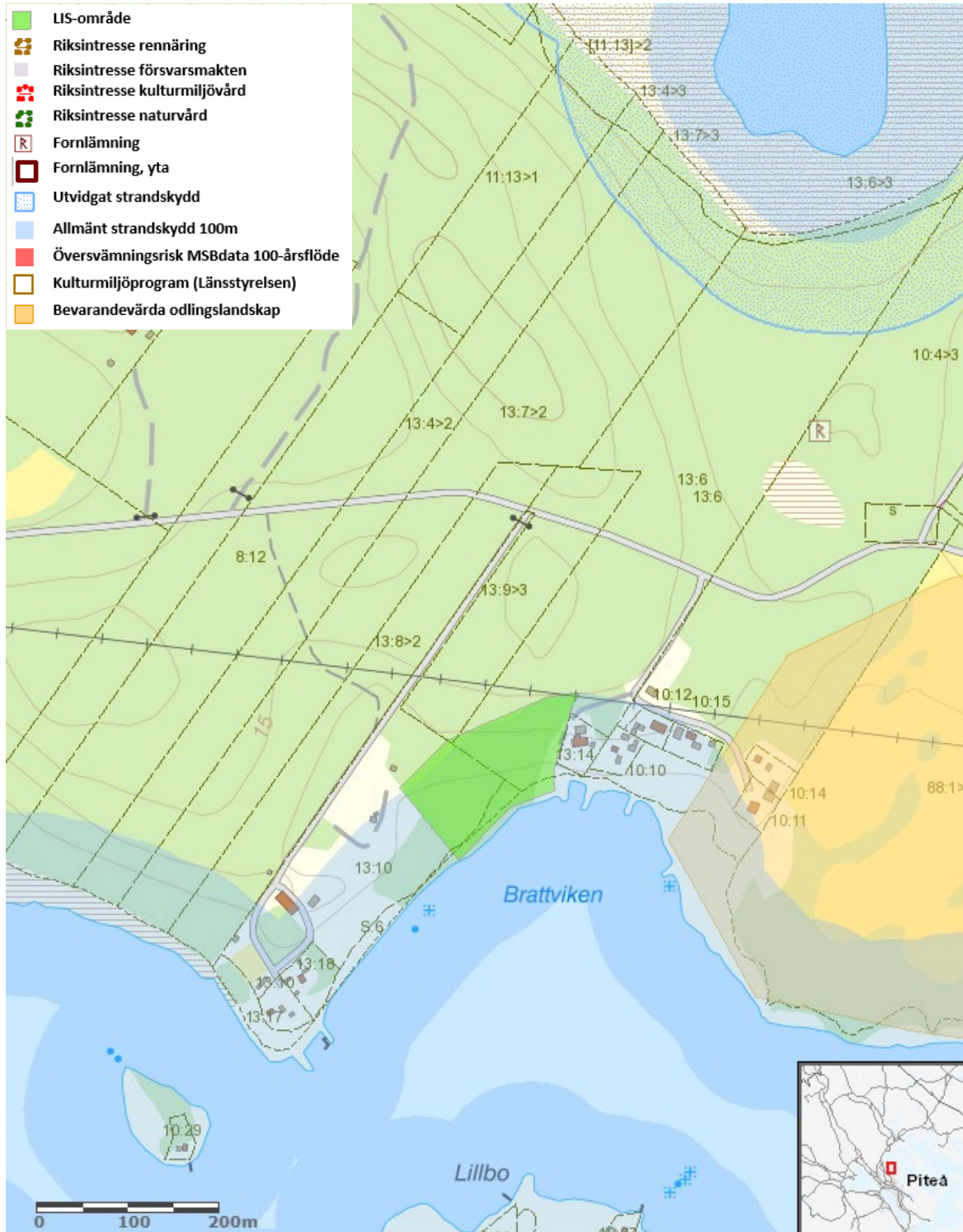
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker en naturlig utvecklingsmöjlighet för Norrfjärdenområdet, bidrar till fler alternativa bostadslägen i kommunen som i sin tur gynnar näringslivets möjligheter att rekrytera och behålla attraktiv arbetskraft generellt i kommunen. Området vänder sig mot landsbygdscentra Norrfjärden, där det kan bidra till underlaget för såväl befintlig handel som förskola och skola i samhället.

3.6.12 LIS12 Brattviken

Översigtskarta

LIS12 Brattviken

Området ligger cirka 8 km sydost om Norrfjärden. Området ligger inom riksintresse rörligt friluftsliv.

LIS-områdets syfte

Området omfattas idag av detaljplan för bostadsändamål, småbåtshamn och badplats. Planen inrymmer möjligheten att tillskapa totalt åtta nya tomter (2 inom LIS-området). Eventuell utökning av ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Större område med produktionsskog. Längst ned vid vattnet finns slyskog av olika typer av lövträd.

Natur, kultur och sociala värden

Produktionsskog med tall. Längs vattnet växer ett stråk med al och björk. I det stråket är marken blöt. Där växer ekbräken, blåbär, ekorrbär, skogskovall, ängsfräken, lingon och den fridlysta arten revlumner. Fridlysning innebär att det är förbjudet att plocka, samla in eller skada växten. Fridlysning av arter hindrar dock inte att jord- och skogsbruk bedrivs, även om den som brukar marken alltid ska ta största möjliga hänsyn till känsliga arter. I samband med utökad exploatering genom bebyggelse bör fördjupad inventering och geografiskt läge av växtplatserna för revlumner genomföras samt att eventuella krav på dispens utreds. Även om revlumner är fridlyst bedöms den vara livskraftig och har god bevarandestatus.

Längs med vattnet fanns även förekomst av den invasiva arten jättebalsamin. I tallskogen växer blåbär, kråkbär och lingon. Tallskogen står på terrasslikande formationer. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Skog med svamp och bär. Området kan användas till friluftaktiviteter av de boende på platsen.

Geologi och vatten

Postglacial sand dominerar västra och norra Brattviken medan den östra sidan mot Näsudden innehåller lera. Moränryggar utgör höjderna på västra och östra sidan av viken. Moränryggarna är något svallade vilket ger terrasslikande former i landskapet.

Goda förutsättningar för lokala dricks- och avloppsvattenlösningar finns tillhanda med avseende på de geologiska förutsättningarna. Närområdet har redan anslutningar till det kommunala VA-nätet. Brattviken är en del av WA47210548, Rävahavets kustområde vars ekologiska status är måttlig med krav god till 2021. Den ekologiska statusen beror främst på belastningen av näringsämnen som bedömts som måttlig samt konnektivitet mellan kustvatten och vatten i övergångszonen vilket är otillfredsställande. Vattenförekomsten har i dagsläget betydande påverkan av dagvatten då dagvatten står för 25 % (>1,9 %) av bakgrundsbelastningen för fosfor (KARV/total bakgrundsbelastning), och därmed utgör mer än 10 % antropogen andel. Den totala antropogena belastningen står för 203 % av bakgrundsbelastningen (exklusive inflödet från omgivande vattenförekomster). Vattenförekomsten bedöms ha begränsad vattenomsättning och är också mer känslig för mänskligt utsläpp av näringsämnen. Områdets lämplighet ur ett dagvattenperspektiv ska därför särskilt studeras med avseende på terrängförhållanden, geotekniska förutsättningar och aktuellt avrinningsområde vid frågor om exploatering.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte några kända kultur- eller fornlämningar. Vid avgränsning och exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet, eventuellt behövs arkeologisk utredning. Närboende har tillgång till strandområdet och vattnet på platsen vilket ska beaktas vid en exploatering. Allmänhetens tillgång till vattnet säkras och strandskyddet får inte påverkas negativt av planerad exploatering. Då näringsbelastningen påverkar den ekologiska statusen bör inga lokala avloppslösningar nyttjas utan anslutning till det kommunala avloppsnätet förordas.

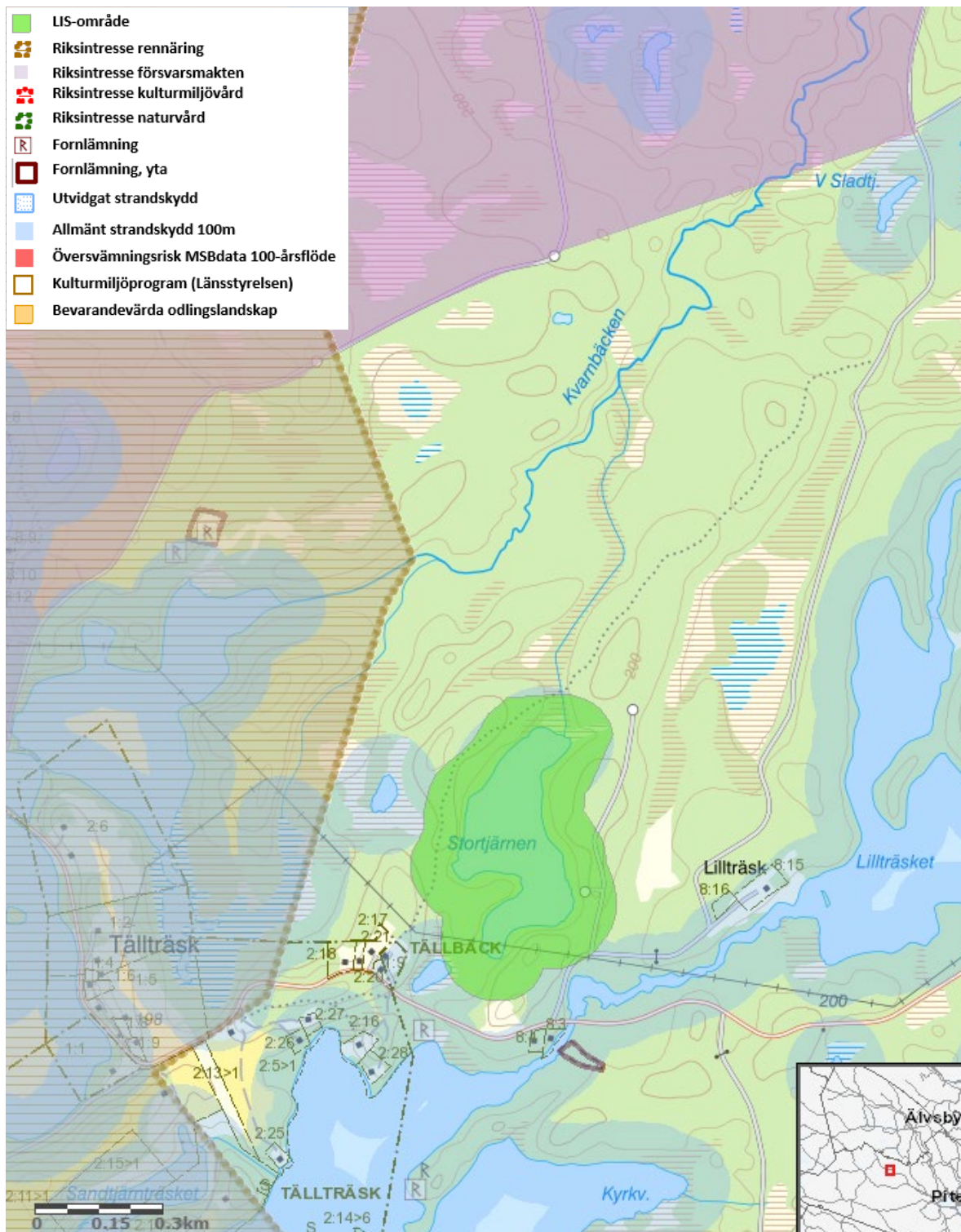
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Området har bedömts som lämplig för LIS-utveckling utifrån kommunens kriterier samt utifrån den befintliga bebyggelsen och bebyggelsestrycket i området.

3.6.13 LIS13 Stortjärnen

Översiktskarta

LIS13 Stortjärnen

Sportfiskesjö med friluftsanläggningar med övernattningsmöjligheter.

LIS-områdets syfte

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet i området. Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Sportfiskesjö med friluftsanläggningar med övernattningsmöjligheter. Området ligger mitt i ett område med fiskrika och natursköna tjärnar och sjöar.

Natur, kultur och sociala värden

Området runt sjön består av en tallskog. I de sydöstra delarna är marken ned mot sjön väldigt brant. Markskiktet består främst av blåbär, kråkbär och lingon. Sjön är av klarvattenkaraktär. Området har låga naturvärden. Trolig kolbotten från resmila påträffad på moränryggen sydöst om sjön. Denna kolbotten finns inte registrerad på fornsök.

Vattendraget som avvattnar sjön innehåller flodpärlmussla. Största försiktighet måste vidtas vid planerade åtgärder för att undvika negativ påverkan på musslorna.

Här finns stugor att hyra för övernattnings samt uppställningsplats för husbilar och husvagnar. Vid uppställningsplatsen finns en tillgänglighetsanpassad väg ner till vattnet med plats för fiske från trädeck. Bryggor och eldplatser runt sjön underlättar för besökare att fiska och skapar goda förutsättningar för positiva friluftsupplevelser.

Geologi och vatten

Området är ett småkulligt moränlandskap ryggat och bitvis blockig terräng längs med sjöns sydvästra strand och med myrmark i dess norr ände vid utloppet ur sjön. Närmast borrade brunn som kan återfinnas i brunnsarkivet är belägen i Lillträsk cirka 500 meter öster om Stortjärnen. Grundvatten torde inte vara något problem men geotekniska undersökningar bör genomföras innan man kan konstatera hur enskilda avloppsanläggningar bör se ut på platsen.

VISS visar att Stortjärnen (SE727636-172814) har god ekologisk status och god kemisk status med det generella undantaget för kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter. Då svämplanets struktur har bedömts som hög får inget byggas inom svämzonen då detta kommer att försämra denna parameter vilket inte får göras med avseende på Weserdomen. Generellt räknas svämzonen som inom 30 meter från stranden.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Verksamheten på platsen anses påverka tillgången till platsen positivt då det ger tillgång till sjön för personer med funktionsvariationer. Området anses kunna fortsätta exploateras utifrån verksamhetens behov av utveckling förutsatt

att allmänhetens åtkomst till stränderna inte försämras eller försvåras samt att skogen runt sjön bör kvarstå. Vid exploatering bör hänsyn också visas till den kolbotten som finns i området samt utloppet från sjön som utgör ett biflöde till ett flodpärlmussleförande vattendrag. Största försiktighet måste vidtas vid planerade åtgärder för att undvika negativ påverkan på musslorna.

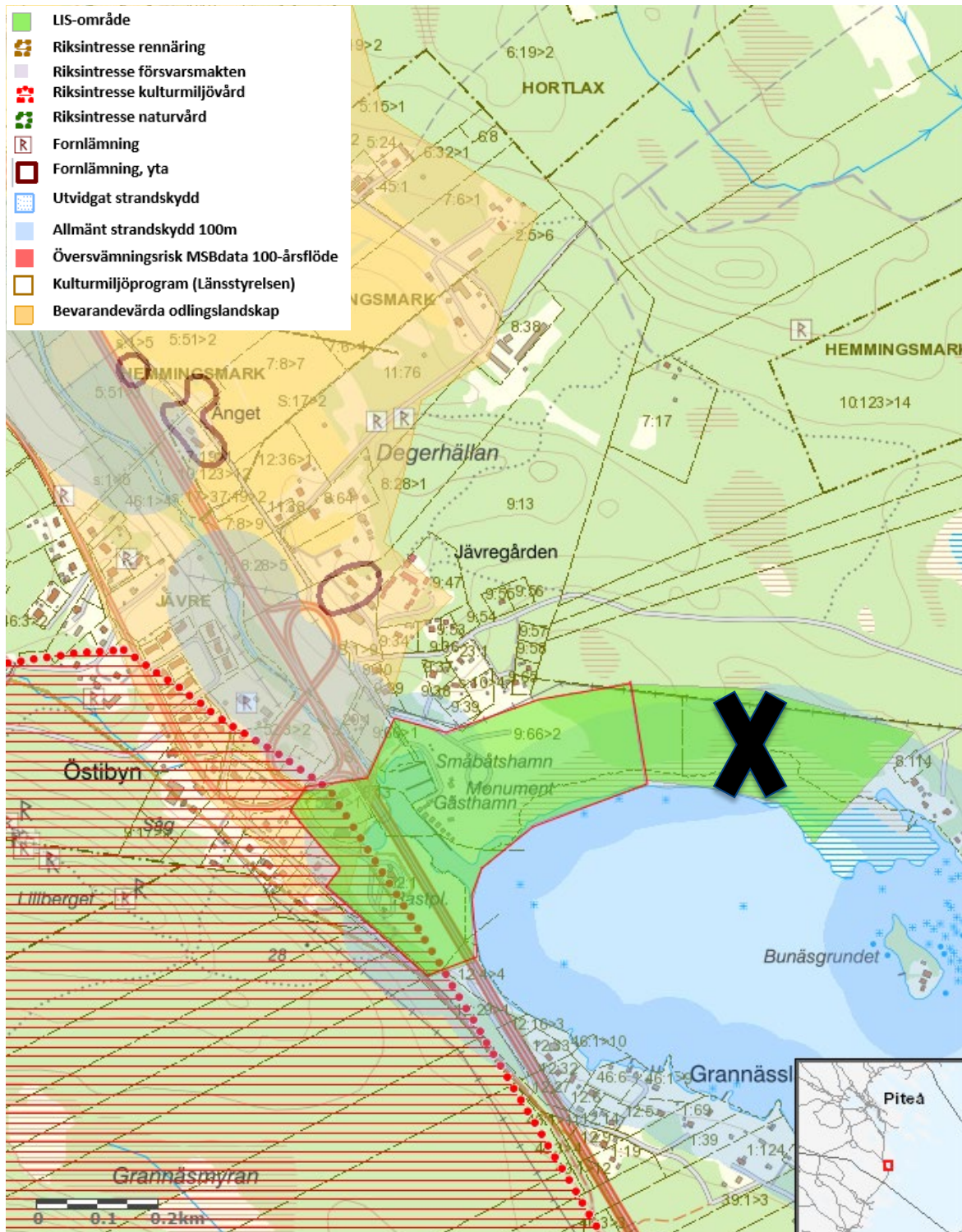
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. En fortsatt utveckling av området enligt planens intentioner kommer att innebära fortsatta möjligheter för allmänheten att nå strandområdet och sportfiskemöjligheter som en del av friluftslivsupplevelsen. Området vänder sig framför allt mot landsbygdscentra Roknäs/Sjulnäs, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och service.

3.6.14 LIS14 Jävre camping och turistinfo

Översiktskarta

LIS14 Jävre Camping och turistinfo

LIS-området är rödmarkerat ovan. Området ligger inom riksstintresse rörligt friluftsliv och riksstintresse för kulturmiljövård.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling. LIS-området omfattas idag av detaljplan som reglerar marken till bland annat kultur, bilservice och parkering. Verksamhetsutveckling som är kopplad till annan markanvändning kräver detaljplaneändring.

Beskrivning

Längs E4 vid Jävre ligger en turistinformation på västra sidan och en camping, småbåtshamn och café i sjöbodarna på östra sidan. Sjöbodarna är byggda i äldre stil men relativt nya. Intill sjöbodarna står ett äldre fyrorn. Längst till öster finns en uppställningsplats för husbilar och husvagnar. Riksintresseområde för kommunikationer berörs då E4 skär rakt genom området.

Natur, kultur och sociala värden

LIS-området ligger i anslutning till riksintresse för kulturmiljövård nummer 65, Jävre, av Norrbottens kulturmiljöprogram samt innehåller byggnadsminnet Jävre turiststation. LIS-området tangerar även område för odlingslandskapets bevarande och dessa värden behöver utredas och eventuellt säkerställas.

Stora delar av området har låg naturlighet då det är utfyllt och plangjort med artificiella stränder. Här finns asfalterade och grusade ytor. En större gräsplan finns närmast vattnet. Vid uppställningen av husvagnar och husbilar används konstgräs. Konstgräs har en dålig inverkan på miljön då plast kan läka ut i vattnet. I den östra delen av området är förhållandena naturliga med fuktiga stränder som mot vattnet övergår i vass och uppåt övergår i fuktiga strandskogar med lövinslag. LIS-området berör kustvattenförekomsten Jävrefjärden (WA53153352, SE650750-213500).

På platsen finns en grävd kanal. Längs kanalen ligger några sjöbodarna av olika ålder och av äldre karaktär. På området finns även ett fyrorn från år 1871. Inga andra kultur- eller fornlämningar finns på platsen. I sjöbodarna drivs café och restaurang. Camping med många uppställningsplatser. På västra sidan av E4 finns ett turistcenter. Därifrån utgår Solanderleden som är en 22 mil lång vandringledd mellan Kallax i Luleå och Jävre i Piteå.

Geologi och vatten

Området domineras av siltig lera enligt jordartskartan men runt småbåtshamnen och campingen har området fyllts ut av fyllnadsmassor med okänt ursprung. Vid okända fyllnadsmassor föreligger alltid en risk för markföroreningar. Fyllnadsmassor kan innehålla markföroreningar och uppställningsytor i hamnar har traditionellt använts för måleri vilket även det kan ge upphov till markföroreningar. Vid exploatering bör markanalyser göras för eventuella saneringsbehov. Utanför området i högre liggande terräng finns morän som bättre lämpar sig för exploateringar. Det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Småbåtshamnen har en egen brunn men inom Jävre samhälle finns kommunalt vatten och avlopp. Jävreaån som mynnar vid småbåtshamnen har enligt VISS en måttlig ekologisk status med avseende på bland annat vattendragets närområde vilket innebär att 22 procent utgörs av anlagda ytor eller brukad mark. Området innehåller redan idag anlagda ytor och exploatering

bedöms inte påverka denna faktor även om den försvårar att uppnå god ekologisk status i framtiden.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

De delar av området som är utfyllda har låga naturvärden. Området har dock ett stort socialt värde med camping, restaurang, turistinformation och Solanderleden. Området har visst kulturhistoriskt värde med sjöbodarna och fyrtornet. Det är av vikt att byggnader som upprättas i området skall passa in med de byggnader som redan finns på platsen. Verksamheten på platsen anses påverka tillgången till platsen positivt, området är öppet för allmänheten. Denna del av området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt. Inför en eventuell exploatering av de västra delarna ska fördjupade inventeringar utföras i syfte att klarlägga naturvärden och sociala värden som kan ha betydelse för strandskyddets syften.

Området ligger i anslutning till riksintresse för kulturmiljövård nummer 65, Jävre. Hänsyn behöver i fortsatt prövning tas till dessa värden, men bedömningen är att den beskrivna inriktningen och exploateringsmängden kan samspela med kulturvärdena. Vid exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet. LIS-området tangerar även område för odlingslandskapets bevarande och dessa värden behöver utredas och eventuellt säkerställas.

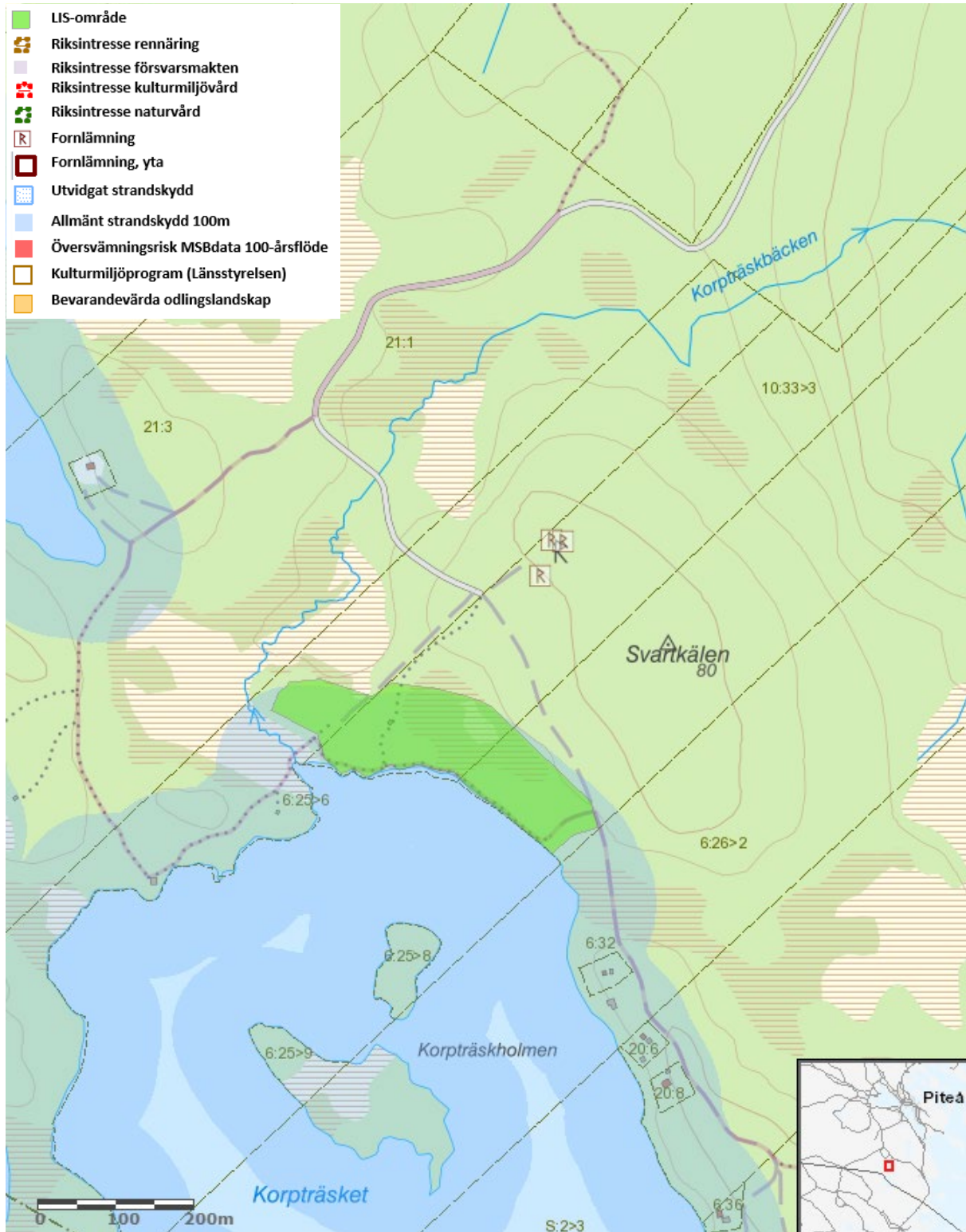
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamheter i hamnområdet i Jävre. Området vänder sig mot Jävre, ett av kommunens landsbygdscentra, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.15 LIS15 Korpträsket

Översiktskarta

LIS15 Korpträsket

Sjö mellan Jävre och Hemmingsmark.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling. Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Eventuell ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt.

Beskrivning

Skogsområde intill sjö. Igenom området går en vandringsled och skoterled. Intill området finns en parkeringsplats. På parkeringsplatsen finns bänkar, bord, vedbod, och torrtoa. Sportfiskesjö med regnbågslax, gädda, abborre och harr. Det finns båt och stuga för utlåning.

Natur, kultur och sociala värden

Skogsområde med tallskog i närheten av sjön. Mitt i området finns ett blötare parti där marken domineras av vitmossor, hjortron och skvattram. Här finns även rosling och tranbär. De västra och östra delarna av området är torrare, här finns odon och blåbär i markskiktet. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. I de västra delarna finns en mindre parkering och en torrtoa. Genom området går Solanderleden som är en 22 mil lång vandringledd mellan Kallax i Luleå och Jävre i Piteå. Genom området går även en skoterled.

Geologi och vatten

Enligt SGUs jordartskarta varierar marken runt Korpträsk mellan morän och blötare torvmarker. Där moränen dominerar är det fastmark men moränen förefaller den norra delen av området grov med sten och block och i södra något grusigare och sandigare. Mellan dessa båda moräner finns torv och myrmark vilket har visat sig stämma vid inventeringen.

Inga brunnar finns inregistrerade i eller inom 500 meter från området. Marken i sig ger goda förutsättningar för såväl dricksvattenbrunn som lokal avloppsanläggning. Sjön Korpträsk saknar statusbedömning i VISS men utifrån dess lokalisering och utseende bedöms den inneha god ekologisk och kemisk status med den generella undantagen för bromerad difenyleter och kvicksilverföreningar.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. LIS-området innefattar inga kända kultur- eller fornlämningar, men sådana finns i nordöst. Vid avgränsning och exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet, eventuellt behövs arkeologisk utredning.

De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området anses kunna fortsätta exploateras utifrån verksamhetens behov av utveckling förutsatt att allmänhetens åtkomst till stränderna inte försämras eller försvåras samt att skogen runt sjön bör kvarstå. Exploatering bör ske på så sätt att inte de nuvarande sociala värdena påverkas. Här avses främst vandringsleden och skoterled.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

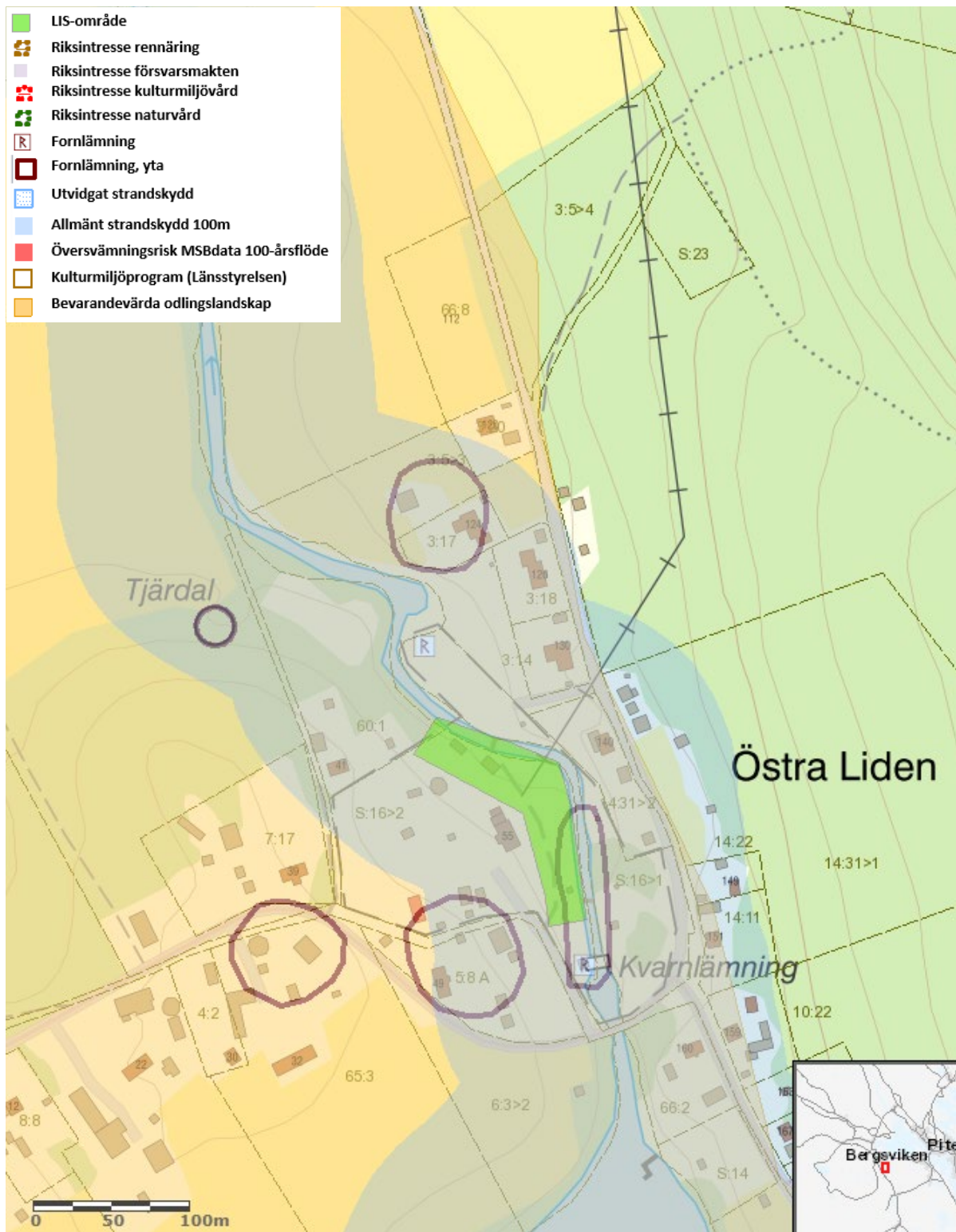

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. En fortsatt utveckling av området enligt planens intentioner kommer att innebära fortsatta möjligheter för allmänheten att nå strandområdet och sportfiskemöjligheter som en del av friluftslivsupplevelsen. Området vänder sig mot Jävre, ett av kommunens landsbygdscentra, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.16 LIS16 Svensbyliden

Översiktskarta

LIS16 Svensbyliden

Hembygdsgård med utställning av kulturhistoriska objekt

LIS-områdets syfte

Verksamhet. Social utveckling och tillgängliggörande. Området omfattas idag inte av detaljplan. Området är utpekad som LIS-område med avseende att sammantaget kan tillgänglighetshöjande och sociala åtgärder som eldstäder mm kräva dispens från strandskyddet. Bebyggelseutveckling med detaljplanekrav bedöms ej som lämplig.

Beskrivning

Hembygdsgård med utställning av kulturhistoriska objekt som kvarn, såg, kolmila. Mellan de historiskt viktiga byggnaderna finns välskötta gräsytor och café. Gården utgör ett naturskönt markområde på över fyra hektar och ett antal byggnader som tillsammans visar upp en stor bondgård. De flesta byggnader har Svensby hembygdsförening köpt eller fått som gåva och sedan har husen plockats ned, fraktats till Liden, och byggts upp igen.

Hembygdsföreningens främsta uppgift är att rekonstruera och levandegöra det månghundraåriga kultur- och industriområdet Swensbylida. På hembygdsområdet där Svensbyån rinner finns hembygdsgården. "Qvarnbönninga" dammbyggnad med tillhörande vattendrivna anläggningar som har återställts till sitt befintliga skick. Hembygdsföreningen har även ansvar för Kälbodarna, en fåbodplats från 1721 och en timmerkoja från 1900-talet. På området finns även en liten djurpark. Hembygdsområdet är öppet året runt.

Natur, kultur och sociala värden

Välkött trädgård med klippta gräsytor, kvistade träd och planerade blommor och buskar. Vattendraget är tydligt påverkat av tidigare verksamheter och området har låga naturvärden. Fornlämningar finns runt kvarnen i södra delarna av området. Lämningarna är efter sågverk och kvarn bestående av två stenfundament och en ränna. Området ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram (bland annat sågverkslämning) och Programmet för odlingslandskapet bevarande.

Café i huvudbyggnaden och hemgårdsverksamhet med djur. Visningar i hur de historiska redskapen (såg, kvarn och så vidare. fungerar). Området är tämligen välbesökt. Solanderleden går igenom området.

Geologi och vatten

Längs med vattendraget består södra delen av dalen av sand som övergår i lera mot norr. Längre upp på dalsidorna övergår de fina jordarna till morän. Vägen som förbinder västra och östra Liden går på fastmark och den mesta bebyggelsen ligger längs med denna. Brunnsborningar visar på ett jorddjup av 10 till 15 meter.

Svensbyån är klassad som måttlig ekologisk status och god kemisk status med undantag för bromerad difenyleter och kvicksilverföreningar. Miljökravet som har satts är god ekologisk status fram till 2021 och de biologiska kvalitetsfaktorerna som behöver förbättras är surhetsindex, fisk, konnektivitet uppströms nedströms, det morfologiska tillståndet samt svämplanets struktur där de två sista bedömts som otillfredsställande och de övriga som dåliga. Vidare bebyggelse får endast förbättra de enskilda kvalitetsfaktorerna och ingen faktor får försämrats.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Verksamheten på platsen anses påverka tillgången till platsen positivt, området är öppet för allmänheten. Området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt. Exploateringen bör ske på ett sådant sätt att den passar in i den miljö som redan finns på platsen och tar hänsyn till eventuella fornlämningar i området. Samråd enligt kulturmiljölagen krävs med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

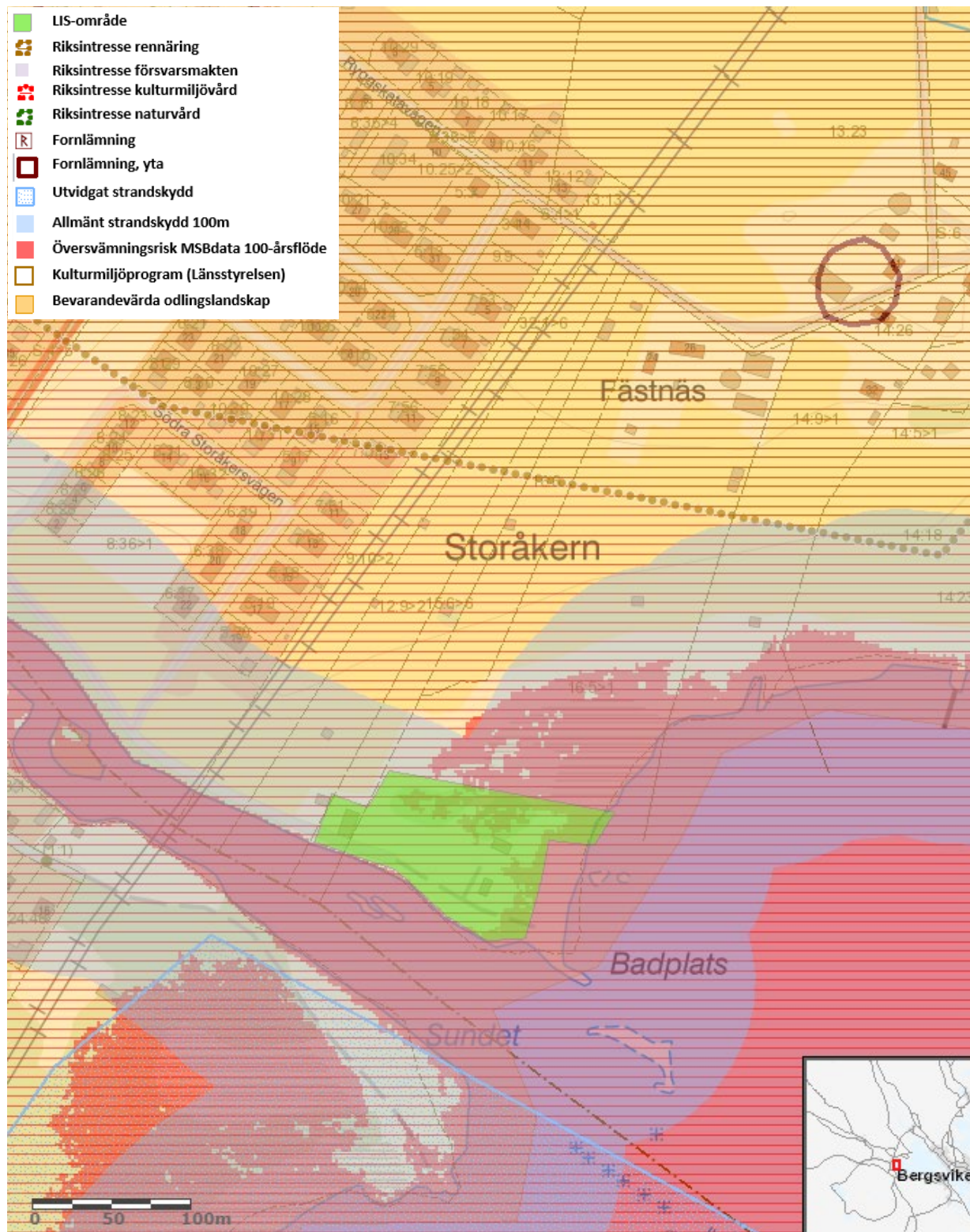
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder bland annat mot Rognäs/Sjulnäs, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.17 LIS17 Sandön, Sjulnäs badplats

Översiktskarta

LIS17 Sandön, Sjulnäs badplats
Café och friluftsområde med bad.

LIS-områdets syfte

Verksamhet. Social utveckling och tillgängliggörande. Området omfattas idag inte av detaljplan. Området är utpekade som LIS-område med avseende att sammantaget kan tillgänglighetshöjande och sociala åtgärder som eldstäder mm kräva dispens från strandskyddet. Bebyggelseutveckling med detaljplanekrav bedöms ej som lämplig (större bebyggelseutveckling). Annan dispenspliktig bebyggelse kan prövas genom bygglov (mindre förtätning).

Beskrivning

Café och badplats med boulebana och volleybollplan. Flera av byggnaderna på platsen är av äldre karaktär. Gräsmattorna runt byggnaderna är välskötta och området är välbesökt sommartid.

Natur, kultur och sociala värden

Området ligger inom Riksintresse Lillpitedalen [BD 56] (Piteå sn) som utgör ett område med väl hävdad odlingslandskap, med ett stort antal bevarade och samlade gårds- och bybildningar med många lokala särdrag. (Gårdsmiljö, Bymiljö). Då området ligger inom riksintresse Lillpitedalen bör exploatering ske på sådant sätt att den passar in i den miljö som redan finns på platsen. Fåtal björkar och klippt gräsmatta ger området låga naturvärden undantaget stranden allra närmast vattnet och sandrevlarna i vattnet där både häckande och rastande fågel vistas. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Välbesökt, välskött badplats med café som ligger nära bostadsområden.

Geologi och vatten

Norr om Lillpитеälven på badplatsens norra sida består jorden av lera och på åns södra sida finns ett område som utgörs av en mindre och flack moränkulle. Det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Kommunalt vatten och avlopp finns i närområdet då flertalet bostadsområden finns anslutande till badplatsen. Lillpитеälven har god ekologisk och kemisk status (med undantag för bromerad difenyleter och kvicksilverföreningar) men de ekologiska kvalitetsfaktorerna närområde och svämplanets funktion är klassade som otillfredsställande respektive måttlig. Den så kallade Weserdomen har fastslagit att inga kvalitetsfaktorer får försämrats varpå en zon av 30 meter från vattendraget inte bör byggas. Svensbyfjärden har god ekologisk och kemisk status med de generella undantagen av kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter. De hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna är bedömda till god eller hög med undantag för svämplanets struktur vilket är bedömt till otillfredsställande.

Framtida klimat är också viktigt att beakta vid utveckling av LIS-området, framför allt med avseende på havsnivå och nederbörd. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har utfört översiktliga översvämningskarteringar utmed Lillpитеälven, Rokån och Piteälven. Det förordas att översvämningsutredning görs inför bebyggelseplanering där påverkan från ett förändrat klimat beaktas.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Avgränsat område har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Verksamheten på platsen anses påverka tillgången till platsen positivt då området är öppet för allmänheten. Området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt förutsatt att området allra närmast stranden särskilt beaktas med tanke på fågellivet. Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövård Lillpitedalen, nummer 56, Infjärdenområdet. Hänsyn behöver i fortsatt prövning tas till dessa värden, men bedömningen är att den beskrivna inriktningen och exploateringsmängden kan samspela med kulturvärdena. Vidare exploatering behöver även ta hänsyn till Svensbyfjärdens kvalitetsfaktor för svämplanets struktur.

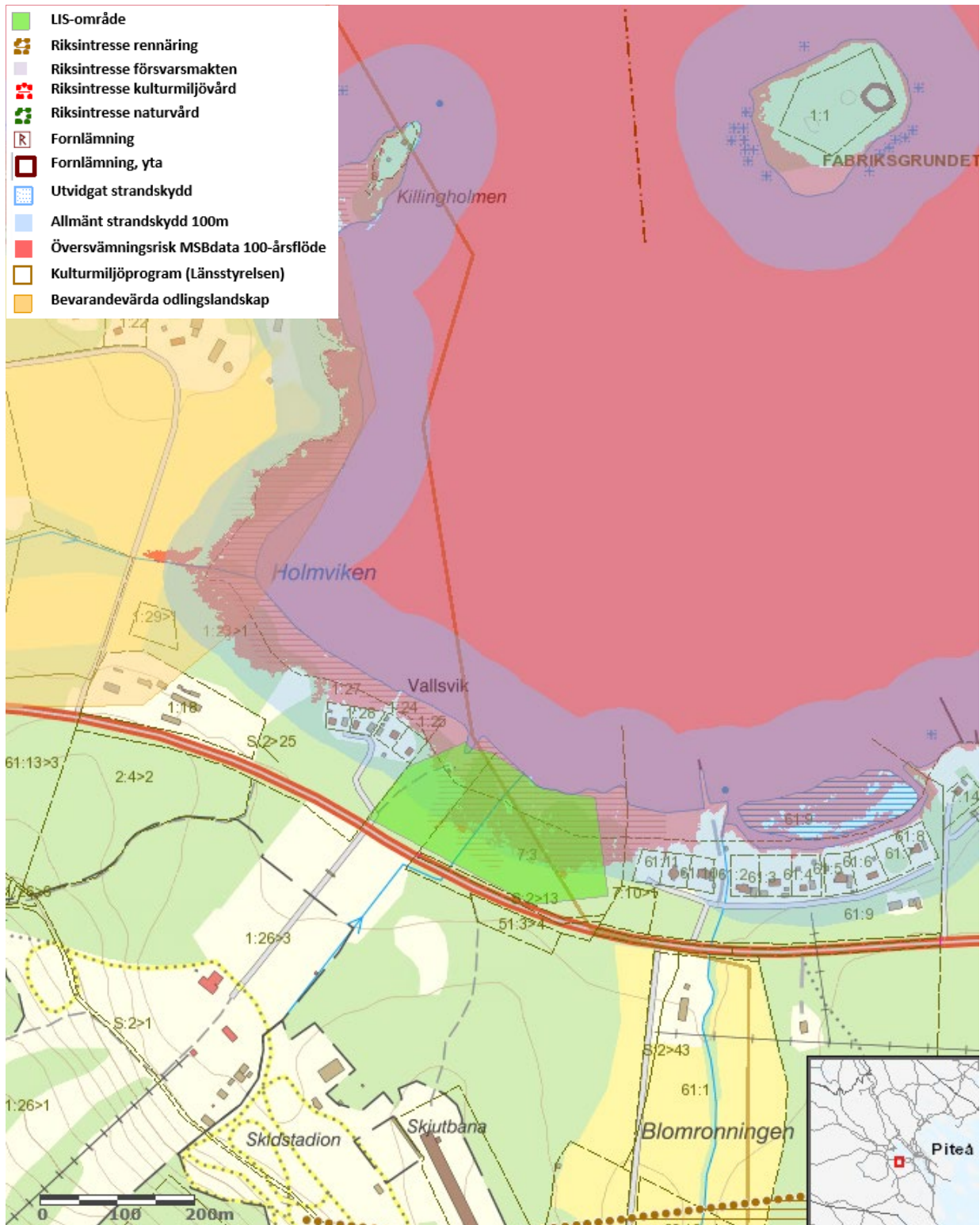
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder sig mot Rognäs/Sjulnäs, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.18 LIS18 Vallsvik, Svensbyfjärden

Översiktskarta

LIS18 Vallsvik, Svensbyfjärden

Område i Svensbyfjärden, mitt emot Lindbäckstadion

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling, området ligger i anslutning till Lindbäcksstadion som planeras utvecklas till att bli en komplett åretruntanläggning med aktiviteter, boende och mat. Med avseende på områdets förutsättningar för exploatering anses inte området lämpligt för bostäder. Området omfattas idag inte av detaljplan. Bebyggelseutvecklingen bör regleras i detaljplan avseende karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden, passage).

Beskrivning

Område med slyskog, i områdets västra del går en liten väg ner till vattnet. Vid vattnet står ett pumphus för pumpning av vatten till skidspår och slalombacke. Området består till stora delar av sly av al. Här är marken sank och en bäck rinner genom området. Svårtillgängligt område på grund av slyskog och blöt mark. Genom området går en skoterled. På andra sidan väg 373 finns Lindbäcksstadion med skidspår och slalombacke. En utveckling av området kommer ställa krav på trafiksäkerhetsåtgärder för att åstadkomma en säker koppling mellan de två verksamhetsutvecklingsområdena på vardera sida väg 373.

Natur, kultur och sociala värden

Området består till stora delar av en slyskog med al. Marken är blöt och en bäck rinner genom området. Området har låga naturvärden. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök. Området omfattas delvis av Norrbottens kulturmiljöprogram, Infjärdenområdet, hänsyn behöver i fortsatt prövning tas till dessa värden. Stora delar av området ligger inom översvänningsområde (100-års flöde) och kan komma att påverkas av klimateffekter såsom höga flöden. Översvänningsutredning bör göras inför bebyggelseplanering där påverkan från ett förändrat klimat beaktas.

Geologi och vatten

Området domineras av jordarten lera och områdets karaktär är flackt varpå avvattningsproblematik blir påtagligt. Området kan betraktas som "vattensjukt". Längre västerut mot Vallsvik är marken hårdare med morän men det är utanför det tänkta exploateringsmögliga LIS-området. Det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Genom området går ett avvattningsdike som ansluter från skidstadion från andra sidan väg 373 som avgränsar från syd. Nere vid sjön finns ett pumphus som tar vatten från Svensbyfjärden för konstsnö. Platsen har dåliga förhållanden för lokalt omhändertagande av spill- och dagvatten. Svensbyfjärden har god ekologisk och kemisk status med de generella undantagen av kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter. De hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna är bedömda till god eller hög med undantag för svämplanets struktur vilket är bedömt till otillfredsställande. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen.

Piteå kommun avser att inrätta ett vattenskyddsområde för Svenbyfjärdens vattentäkt. Syftet är att långsiktigt säkra försörjningen av medborgarnas dricksvatten. För närvarande finns förslag på vilket geografiskt område som ska omfattas av olika skyddszoner samt förslag på skyddsföreskrifter för området.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området anses mindre lämpat för exploatering då det är geotekniskt svårt samt att objektet utgör en del av sjöns svämplan vilket redan idag är bedömt som otillfredsställande. Vidare exploatering behöver ta hänsyn till Svensbyfjärdens kvalitetsfaktor för svämplanets struktur.

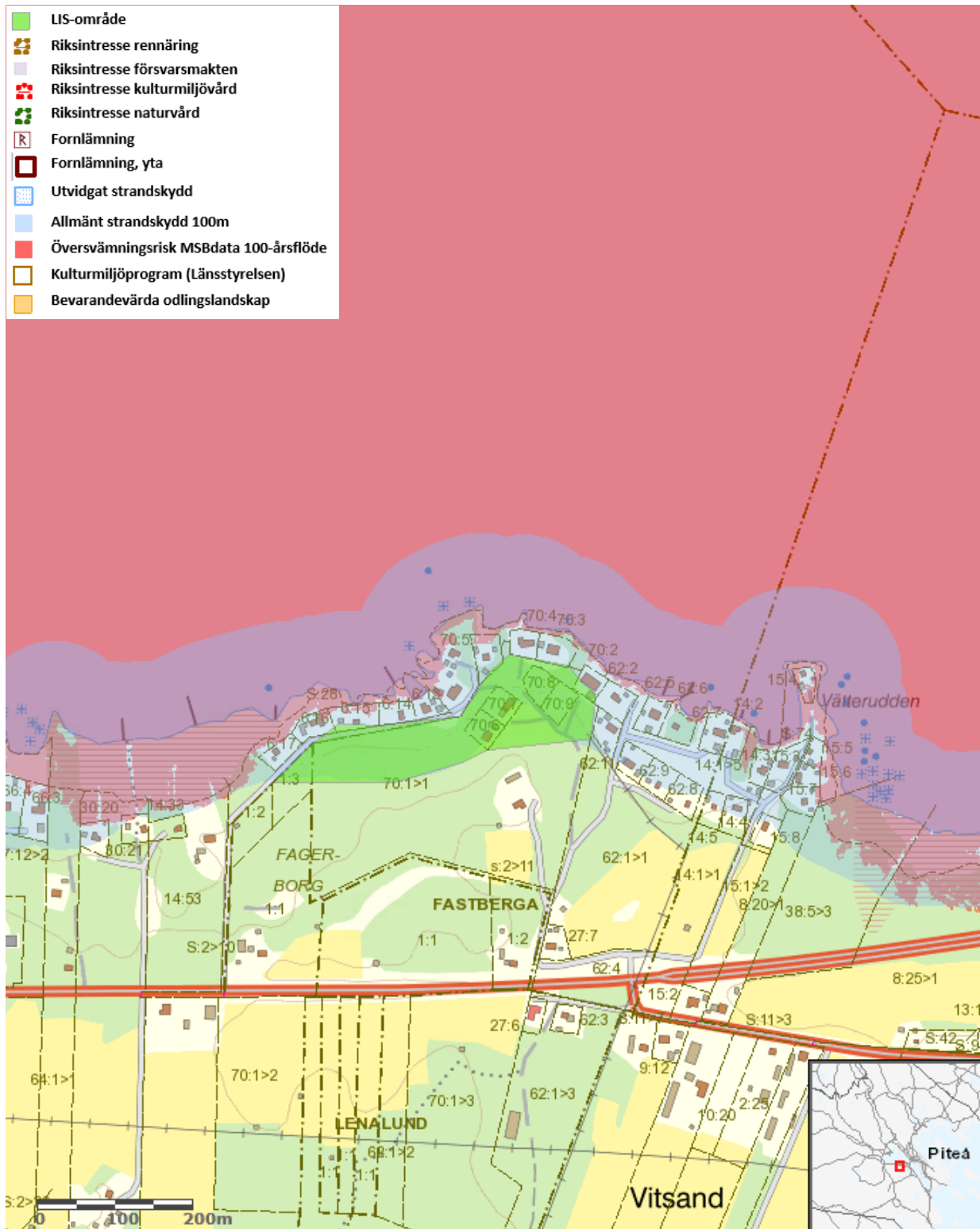
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Kommunens bedömning är att området är lämpligt för utveckling av verksamhet i anslutning till Lindbäckstadion. Genom fortsatta satsningar på utveckling av området finns möjligheter att det stärks som besöksmål.

3.6.19 LISI9 Svensbyfjärden

Översiktskarta

Område vid Svensbyfjärden

LIS-områdets syfte

Bostäder. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Området består av tomtmark och skog. Mellan området och vattnet är det bebyggelse i form av sommarstugor och året runt boenden. Området är ett kalhygge.

Natur, kultur och sociala värden

Stora delar av området är tomter med skötta trädgårdar. En del av området är avverkad mark och en annan del ungskog. Här finns tall och gran i trädsiktet. Markskiktet domineras av blåbär, lingon och kråkbär. Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Område med relativt mycket bär. Området kan användas till friluftaktiviteter av de boende på platsen.

Geologi och vatten

Torr och blockfattig mark som utgörs av isälvsmaterial. Där till följd har området goda dränerande egenskaper vilket också ses i de torra tallhedarna.

De geologiska jordlagren ger goda förutsättningar för grundvattenuttag och infiltrationsanläggningar samt så finns det kommunalt vatten och avlopp inom området. Svensbyfjärden har god ekologisk och kemisk status med de generella undantagen av kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter. De hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna är bedömda till god eller hög med undantag för svämplanets struktur vilket är bedömt till otillfredsställande.

LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA82316993, Svensbyfjärden. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för Närområdet runt sjöar eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 m, eller i svämplanet bedöms det inte föreligga risk för statusförsämring.

Piteå kommun avser att inrätta ett vattenskyddsområde för Svensbyfjärdens vattentäkt. Syftet är att långsiktigt säkra försörjningen av medborgarnas dricksvatten. För närvarande finns förslag på vilket geografiskt område som ska omfattas av olika skyddszoner samt förslag på skyddsföreskrifter för området.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Här finns inte heller några kultur- eller fornlämningar. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området närmast vattnet är redan bebyggt.

Området anses kunna fortsätta exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt eller svämplanets struktur då all ny exploatering måste ske bakom befintlig bebyggelse.

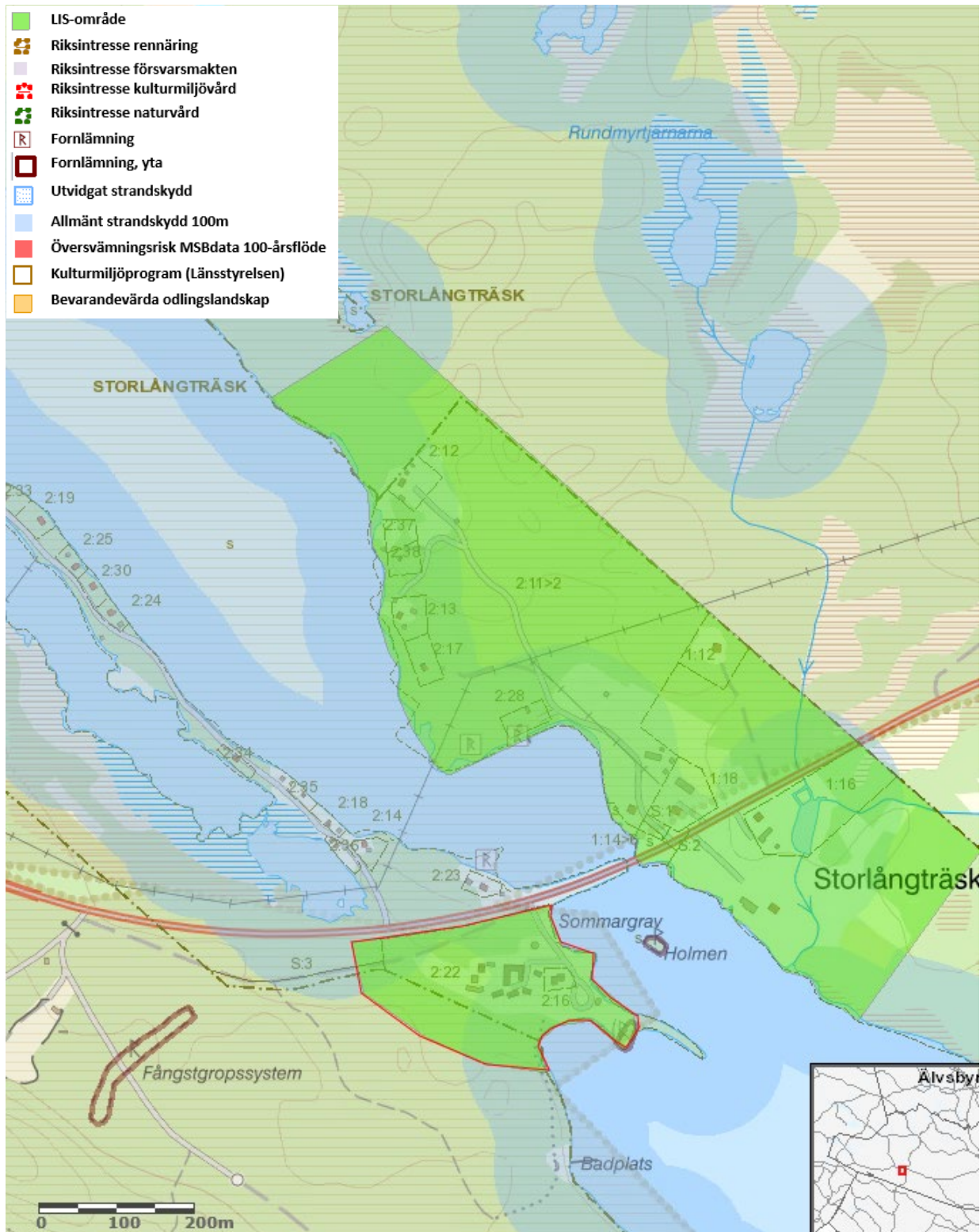
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Området har bedömts som lämplig för LIS-utveckling utifrån kommunens kriterier samt utifrån den befintliga bebyggelsen och bebyggelsetrycket i området. En eventuell utveckling inom utredningsområdet kan på sikt bidra till ökat underlag för serviceunderlaget i Infjärden.

3.6.20 LIS20 Norrskensgården

Översiktskarta

LIS20 Norrskensgården

LIS-området är rödmarkerat ovan.

LIS-områdets syfte

Verksamhetsutveckling. Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Omfattande bebyggelseutveckling bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

I Markbygden vid väg 373 cirka 6 mil väster om Piteå och 6 mil öster om Arvidsjaur ligger Norrskensgården i den lilla byn Storlångträsk. Här finns restaurang, 13 rum, fyra stugor, camping med elplatser och servicedel, vedeldad bastustuga samt en pubkåta. Här finns en campingplats med uppställningsplatser för husvagnar/husbilar. Nasaleden, en viktig skoterled passerar området.

Natur, kultur och sociala värden

Området ligger på delar av den långsträckt rullstensås som sträcker sig genom stora delar av Stor-Långträsket. Åsbildningen kallas i folkmun för Ryggen. Campingområdets ytor är till stora delar grusad och i någon mån kan viss utfyllnad ha skett. I de södra delarna går en skoterled över en myrmark. Här växer tall, odon, kråkbär, dvärgbjörk, ljung, rosling och skvattram. Flera skoterleder, bland annat Nasaleden, passerar i närområdet till Norrskensgården som också är välbesökt av skoterbesökare under vintern.

På området finns en boplats klassad som fornlämning (RAÄ-nummer: Piteå socken 1332:1). Sydväst om området på en brant finns ett fångstgropssystem klassat som fornlämning (RAÄ-nummer Piteå socken 644:1). Eftersom området verkar utfyllt och omarbetats till uppställningsplats finns risk att fornlämningen tagit skada av arbetet.

Här finns en campingplats med uppställningsplatser för husvagnar/husbilar. På campingen finns en lunchrestaurang.

Geologi och vatten

Marken som campingen utgörs av är isälvsmaterial som följer sjöarnas nordväst sydöstlig riktning. Marken åt sydväst domineras av morän enligt SGUs jordartskarta men inventeringen visar på en våtmark med organiska jordar som fortsätter in från viken. Våtmarksområdet åt sydväst lämpar sig troligen inte för byggnationer utan geotekniska åtgärder.

Isälvsaterialet är linjeformat och utgör med stor säkerhet en rullstensås vilket ger torra marker och med god tillgång till grundvatten. Rullstensåsen är en konstaterad grundvattenförekomst med referensnummer SE726317-170612 i VISS-databasen med god kvalitet och kvantitet. Infiltrationsanläggning för avloppsvatten torde fungera väl i de grusiga lagren och recipienten är troligen stor nog att klara den ytterligare belastningen. Långträsket är registrerad som SE725950-170943 i VISS och har god ekologisk och kemisk status med undantag för kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter. Morfologiska tillståndet och svämplanets struktur har klassats som högt och konnektivitet mot övriga sjöar som måttligt. LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA84156857 Storlångträsket. Etableringar ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma

att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 meter, eller i svämplanet bedöms det inte föreligga risk för statusförsämring. Sjön tillhör även Byskeälvens Natura2000-område varpå viss försiktighet föreligger.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. De sociala aspekterna anses här vara de viktigaste. Området anses kunna fortsätta exploateras men hänsyn ska tas till fornlämningen i området samt så bör samråd hållas med länsstyrelsen med avseende på sjöns morfologiska status samt Byskeälvens Natura2000-område.

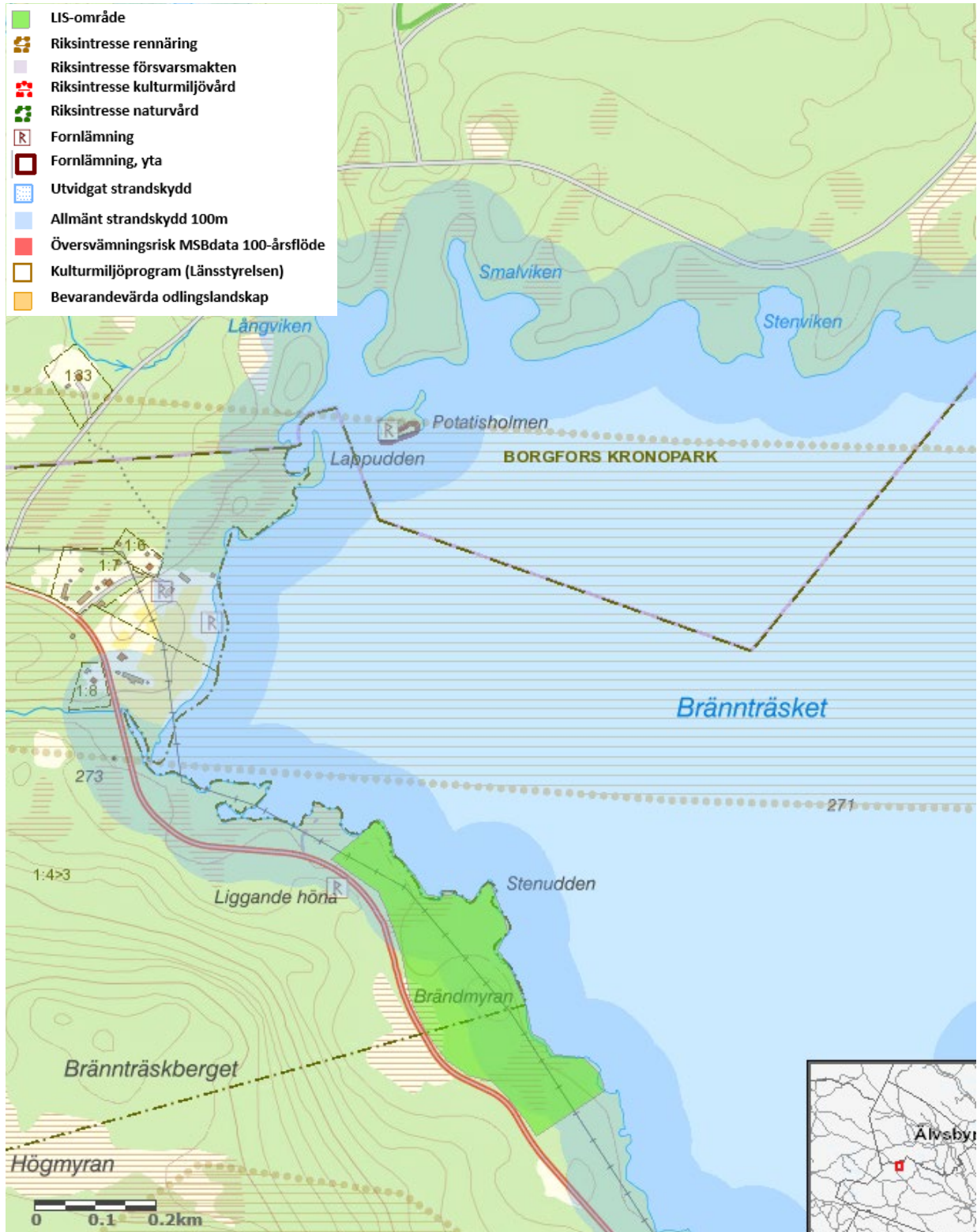
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder sig framför allt mot Långträsk, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.21 LIS21 Södra Brännträsk

Översiktskarta

LIS21 Södra Brännträsk

LIS-områdets syfte

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet i området med inriktningen turismnärsverksamhet (exempelvis fiskecamp med möjligheter till övernattnig). Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

De gamla gårdarna i Södra Bränträsk har fina lägen och används för både permanentboende och fritidsboende. Omgivningarna är natursköna och det är nära till vildmarksupplevelserna. Närheten till Dubblabergens naturreservat och ekopark är en kvalitet för naturintresserade. LIS-området vid sjön Bränträsket ligger i direkt anslutning till dessa kvaliteteter. En kraftledning och landsvägen passerar genom LIS-området.

Natur, kultur och sociala värden

Bränträsket och det närliggande Bänkerträsket är klarvattensjöar som ligger i ett kuperat storblockigt moränlandskap som erbjuder bra fiske och vackra vyer. Inom LIS-området har en enkel väg ner till stranden på en udde iordningställts för friluftslivets ändamål vilket ger god tillgänglighet. Udden erbjuder utmärkta utblickar över sjön och byn och enkel parkering och eldplats finns nära stranden. Friluftslivet i området är främst knutet till stränderna och vattnet. Fiske, jakt, svamp- och bärplockning är möjliga aktiviteter.

Tallskog omger sjön Bränträsket. Markskiktet består av odon, blåbär, kråkbär, skvattram och lingon. I området finns två diken, kring dessa är marken blötare. I de södra delarna av området är skogen yngre.

Forn- och kulturlämningar finns i omgivningarna och arkeologisk undersökning kommer därför behövas.

LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA57814800, Bränträsket. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för Närområdet runt sjöar eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 meter eller i svämplanet bedöms att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Områdets opåverkade stränder har vissa naturvärden. Bränträsket är ett utpekade Natura2000-habitat gällande Piteälven. Vidare exploateringar får inte ha negativ påverkan för Natura-2000-habitatet.

Här finns inga kultur- eller fornlämningar registrerade via fornsök.

Geologi och vatten

Området växlar mellan morän och dikad skogsbeväxt myrmark och längst åt sydost ligger ett storblockigt klapperstensfält.

LIS-området ligger nedanför Brännträskberget som identifierats som ett område med risk för erosion, ras och slamströmmar.

Växlande förutsättningar för lokalt vatten och avlopp där geotekniska undersökningar kan komma att krävas för att korrekt byggande ska kunna ske. Sjön är klassad som god ekologisk och kemisk status med högt morfologiskt tillstånd inom kvalitetsfaktorerna närområde runt sjön och svämplanets struktur, dessa faktorer får inte försämrats.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har generellt låga naturvärden även om vissa naturvärden kan knytas till strandpartier närmast vattnet. Det finns inte några kultur- eller fornlämningar inom området. Forn- och kulturlämningar finns i omgivningarna och arkeologisk undersökning kommer därför behövas vid utökad exploatering. Den aktivitet av friluftsliv som finns behöver beaktas vid en eventuell exploatering. Exploatering bör inte ske närmast vattnet eller på den udde där det idag finns en del friluftsanordningar. Området kan exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt om hänsyn till strandlinjen tas. Då kvalitetsfaktorerna närområde runt sjön och svämplanets struktur inte får försämrats bör exploatering inte ske inom 30 meter från sjön eller i låglänta områden. Geotekniska undersökningar krävs för att säkerställa att byggande kan ske på ett korrekt sätt. Vid eventuell exploatering behöver samråd hållas med väghållaren då infarter hamnar i kurva med dålig sikt varpå siktåtgärder vid vägen kan bli nödvändiga.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder sig framför allt mot Långträsk, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.22 LIS22 Tallskatan

Översigtskarta

LIS22 Tallskatan

LIS-områdets syfte

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet i området. Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Tallskatan ligger ute på en stor halvö där det finns ett hus. Närmast runt huset finns ängsmark och gräsmatta. Innan huset finns ett grusat område. Resterande delar av ön består av barrskog och myrmark.

Natur, kultur och sociala värden

Stora delar av halvön är tomtmark som omringas av jordbruksmark. I de sydvästra delarna finns en lövskog som domineras av asp och björk. Här finns enstaka enar i buskskiktet och i markskiktet växer lingon och den fridlysta arten revlumner. Fridlysning innebär att det är förbjudet att plocka, samla in eller skada växten. Fridlysning av arter hindrar dock inte att jord- och skogsbruk bedrivs, även om den som brukar marken alltid ska ta största möjliga hänsyn till känsliga arter. I samband med utökad exploatering genom bebyggelse bör fördjupad inventering och geografiskt läge av växtplatserna för revlumner genomföras samt att eventuella krav på dispens utreds. Även om revlumner är fridlyst bedöms den vara livskraftig och har god bevarandestatus.

I de sydöstra delarna övergår lövskogen till en tallskog. Här växer skvattram, blåbär, ängsfräken och hjortron. I östra delarna finns en myrmark där det växer tall i trädskiktet. Buskskiktet består av hjortron, pors och skvattram medan markskiktet består av hjortron, blåbär, odon och rosling. Längs vattnet växer vattenklöver. I de norra delarna av halvön finns en gallrad blandskog med främst tall och björk.

Området har lågt naturvärde.

En icke kvalitetssäkrad kulturhistorisk lämning finns angiven i området inom LIS-området. Vid en eventuell exploatering krävs fördjupade inventeringar och utredningar av eventuellt förekommande fornlämning.

Över myren går en välanvänd stig och här växer även en del hjortron som kan vara av intresse för bärplockning.

Geologi och vatten

Halvön som Tallskatan ligger på består av isälvsmaterial enligt den geologiska jordartskartan från SGU. Vid inventeringen påträffades schaktat material som stödjer detta vilket tyder på goda förhållanden för byggnationer.

Isälvs materialet ger goda förutsättningar för eget vatten och lokal avloppslösning. Området är ett konstaterat grundvattenförekomst och är inlagd i VISS-databasen med referensnummer

SE727270-168195 och har god kemisk och kvantitativ status. Sjön Pjesker som omger halvön där Tallskatan är belägen är registrerad i VISS med referensnummer SE727125-168110. Sjön är klassad som god ekologisk och kemisk status med högt morfologiskt tillstånd inom kvalitetsfaktorerna närområde runt sjön och svämplanets struktur, dessa faktorer får inte försämrats.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området har låga naturvärden. Exploatering bör inte ske närmast vattnet. Området kan exploateras utan att strandskyddet påverkas negativt om hänsyn till strandlinjen tas. Då kvalitetsfaktorerna närområde runt sjön och svämplanets struktur inte får försämrats bör exploatering inte ske inom 30 meter från sjön eller i låglänta områden. Området anses kunna fortsätta exploateras om hänsyn tas till strandlinjen utan att strandskyddet påverkas negativt.

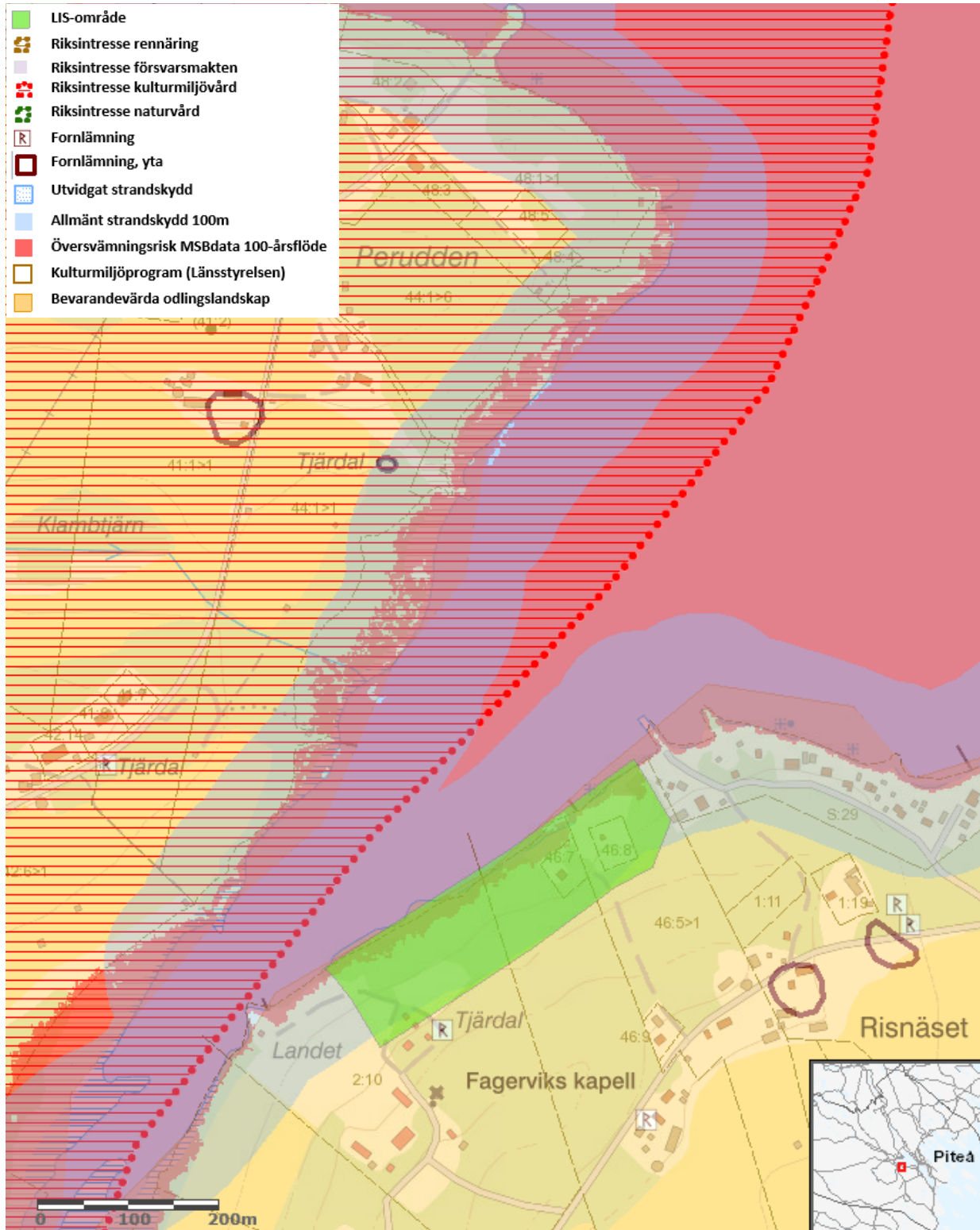
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder sig framför allt mot Långträsk, och närliggande kommuner där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.23 LIS23 Fagerudden

Översiktskarta

LIS23 Fagerudden

LIS-områdets syfte

Bostäder. Området ligger i anslutning till Riksintresse Lillpitedalen [BD 56] (Piteå sn) som utgör ett område med väl hävdad odlingslandskap, med ett stort antal bevarade och samlade gårds- och bybildningar med många lokala särdrag. (Gårdsmiljö, Bymiljö). LIS- området gränsar till en väl bevarad gårdsmiljö. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden). Möjligt att planlägga för tre-sju nya bostadsfastigheter. Förutsättning att kommunalt VA byggs ut.

Beskrivning

Planerat området ligger i Svensbyn, ca 10 km väster om Piteå tätort. Området begränsas i söder av Risnäs vägen och i norr av ett vattenskyddsområde, Svensbyfjärden. I väster finns äldre bebyggelse omgiven av ängsmarker. Härifrån nås även området med bilväg. I öster angränsar området befintlig fritidshusbebyggelse. I söder finns ett skogsområde som delar av området från närliggande bilväg.

Området är tydligt påverkat av närheten till bebyggelse där spår av tidigare användning kan skönjas. Det är idag dock till stora delar igenvuxet med lövträd och sly. En stig går genom området och förbinder bebyggelsegrupperna på vardera sida. I östra delen av området finns ett fritidshus med strandtomt och brygga ut i vattnet. En äng i områdets östra kant angränsar till intilliggande fritidshusbebyggelse.

Natur, kultur och sociala värden

Området omfattas av Norrbottens kulturmiljöprogram och Programmet för odlingslandskapets bevarande och gränsar till ett riksintresseområde för kulturmiljö. detaljplan avseende karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt

De huvudsakliga naturtyperna i området är äldre barrskog, strandnära lövskog med inslag av grova träd (nyligen avverkad) och öppen, hävdad gräsmark.

Barrskogen karaktäriseras av äldre tallar med inslag av gran som växer in underifrån. Bärris som blåbär och lingon präglar vegetationen på marken. Ur naturvårdssynpunkt rör det sig om trivial produktionskog. Eventuell förekomst av rödlistade eller sällsynta arter i denna naturtyp kan inte klarläggas då inventeringsinsatsen är av mycket översiktlig karaktär men förutsättningarna för att hitta sådana arter bedöms som låga. Ur ett socialt perspektiv uppfattas denna skogstyp som trevlig, lätt att vandra i och se genom, öppen och luftig. Bärplockning kan vara en aktivitet som lockar människor hit..

Vattenområdet i denna del av Fagerviken (Svensbyfjärden) med tillhörande strandzon är relativt orört. De huvudsakliga värdena vad beträffar fågellivet är troligtvis kopplat till våtmarksområdet längre in i viken.

Ett mindre antal värdeelement i form av granlågor och döda stående granar finns i området. I händelse av att området eller delar av området ska tas i anspråk bör hänsyn tas till dessa värdeelement.

Vid en eventuell exploatering krävs fördjupade inventeringar och utredningar av förekommande naturvärden.

Geologi och vatten

Området är i nuläget delvis skog- och gräsbevuxet. Mindre åkermarker och några fritidshus förekommer. Jordlagerförhållanden inom det aktuella området består enligt SGU:s jordartskarta av siltiga sediment ner mot fjärden och moränrygg i sydöstra delen. Djup till berg är okänt. SGU:s brunnarsarkiv visar att berg påträffats på 18 och 30 meters djup i närheten av planerat området. Markens nivå skiljer dock mycket mellan dessa brunnborrningar.

Sedimenten bedöms som lösa till mycket lösa, vilket medför sättningar vid belastning Om området ska bebyggas bedöms sättningsreducerande åtgärder erfordras inom delar av området. Till exempel överlast, med liggtid, urgrävning, eller pålning. Ingen pågående erosion bedöms aktuell. Lösa sediment innebär risk för ras och skred. Dock bedöms låg risk föreligga under förutsättning att endast ringa laster påförs. Med avseende på riskerna ska en geoteknisk undersökning och utredning genomföras.

Det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Med hänsyn till närhet till vatten samt risk för sättningar är genomtänkt höjdsättning av särskilt det strandnära delarna av området viktigt. I delar av området som utgörs av Morän föreligger mycket liten eller ingen risk för ras och skred.

LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA82316993, Svensbyfjärden, som uppnår hög ekologisk status men bedöms ej uppnå god kemisk status. Mätningar i fisk visar att gränsvärdet för PBDE och Kvicksilver överskrids i abborre. Extrapolering av ämnesgruppen Dioxiner, Furaner och Dioxinlika PCB:er indikerar att gränsvärdet överskrids. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för Närområdet runt sjöar eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 m, eller i svämplanet bedöms att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Piteå kommun avser att inrätta ett vattenskyddsområde för Svenbyfjärdens vattentäkt. Syftet är att långsiktigt säkra försörjningen av medborgarnas dricksvatten. För närvarande finns förslag på vilket geografiskt område som ska omfattas av olika skyddszoner samt förslag på skyddsföreskrifter för området.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Området är tydligt påverkat av närheten till bebyggelse där spår av tidigare användning kan skönjas. Det är idag dock till stora delar igenvuxet med lövträd och sly. En stig går genom området och förbinder bebyggelsegrupperna på vardera sida. De högsta värdena är kopplat till områdets funktion som kantzon mellan de inre delarna av viken och de mer exploaterade

delarna. Med avseende på att viken som helhet är relativt opåverkad med avseende på byggnader bedöms det bli en viss negativ effekt på strandskyddets syften vid en exploatering av området. I de östra delarna bedöms påverkan ur naturmiljösynpunkt vara av mindre betydelse. För att minimera påverkan på allmänhetens tillgänglighet samt nyttjande av gångstig genom området föreslås nya tomter och bebyggelse främst placeras mot moränryggen i den sydöstra delen av utpekade LIS-område. Med beaktande av de lokala förutsättningarna och med strandskyddets syfte om allmänhetens tillgänglighet samt naturvärden bedöms en exploatering av området möjlig inom begränsade delar av området.

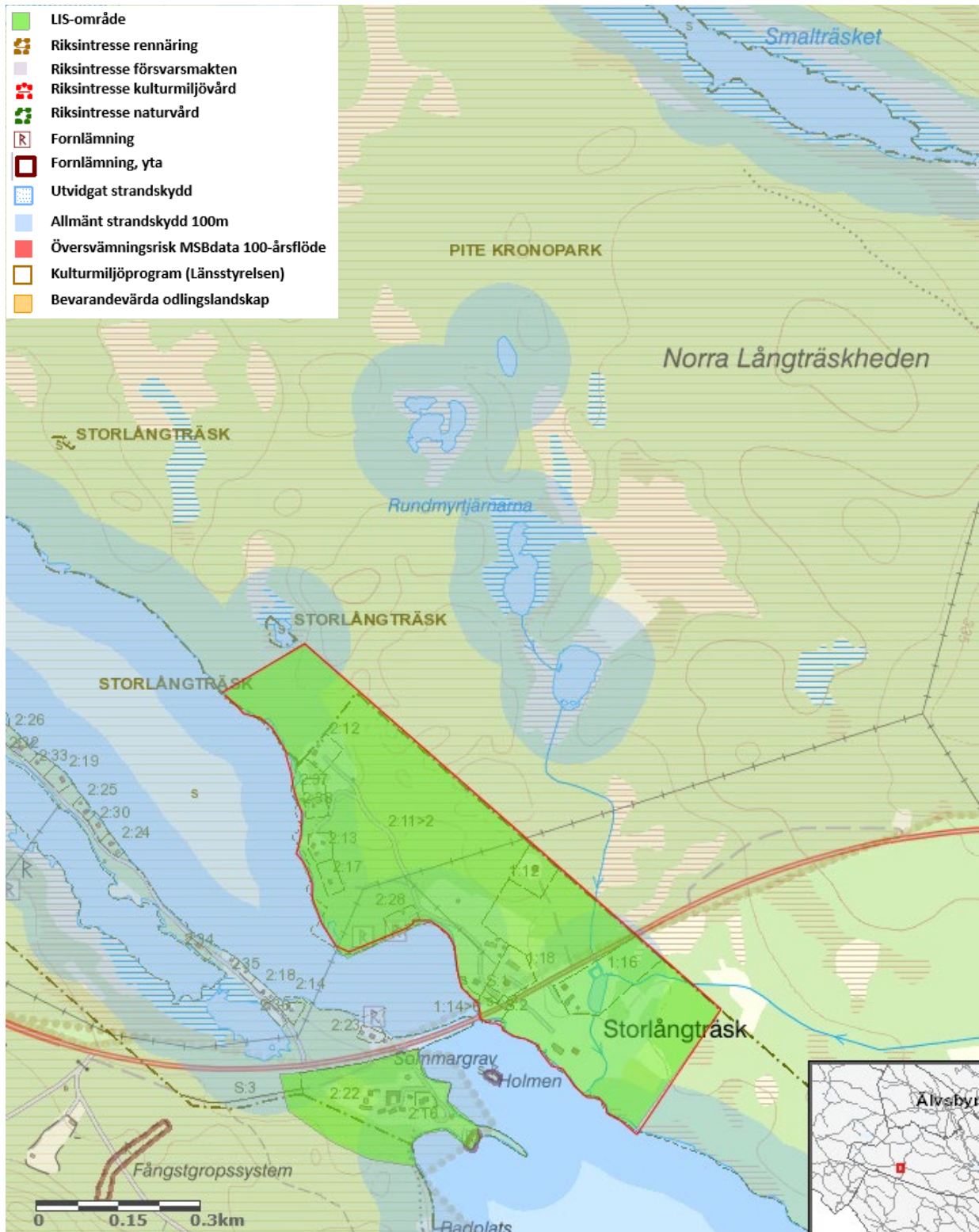
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

Området angörs via väg 373 och en enskild väg Risnäs vägen. En vidareutveckling av områdena innebär en förtätning och viss utvidgning av befintlig bebyggelse. Ökad befolkning, både permanent- och säsongboende, i områdena skapar långsiktigt underlag för befintliga och eventuella framtida servicefunktioner i Infjärdenområdet.

3.6.24 LIS24 Storlångträsk

Översiktskarta

LIS24 Storlångträsk

LIS-områdets syfte

Bostäder. Området omfattas idag inte av detaljplan. Ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Området ligger vackert intill Stor-Långträsket och har god tillgänglighet från både Arvidsjaur och Piteå genom väg 373 som passerar genom området och delar bymiljön i en sydlig och en nordlig del. Södra delen av området består till stora delar av befintlig lantlig bebyggelse med gårdar och ängsmarker som vetter mot vattnet. Genom skogspartiet längst i söder går en skoterled. I norra delen finns även här gårdar och ängar avgränsade av väg 373 och vattnet. Större delen av området består dock av skogsmark. Längs strandremsan finns omfattande fritidshusbebyggelse omsluten av skogsmarken, framför allt längst i norr. En bilväg går genom större delen av området. Ett flertal mindre vägar leder ned till fritidshusbebyggelsen. Skogen är småkuperad med mindre moränåsar som bildar skogbeklädda vallar. Små stigar genomkorsar skogsmarken.

Natur, kultur och sociala värden

Området som helhet är till stora delar påverkat av mänsklig verksamhet, men den variationsrika miljön skapar strukturer som har värde ur naturmiljösynpunkt. I det något mer sammanhängande skogspartiet med barr och gran i den norra delen finns rapporter om lavskrika, en indikatorart för naturtypen 9010 Västlig taiga enligt EU:s art- och habitatdirektiv. Blötare områden, såsom den lilla tjärnen och den grunda tjärnen tillför variation i landskapet och potentiella habitat för vattenlevande organismer. Vattensamlingarna har också betydelse för hydrologin i landskapet. Avsaknad av äldre träd, bortsett från fyra stycken mycket grova aspar med påväxt av lavar och tickor inom tomtområde. I mitten av området finns igenvuxen betesmark med en död rotvälta av asp. Vattenområdet utgör del av Natura 2000-området Byskeälven, så även den lilla tjärnen i östra delen av objektet. Avsaknad av beskuggning och mänsklig påverkan på strandvegetationen (gräsmatta) sänker värdet på vattenmiljöerna generellt.

Ett mindre antal värdeelement i form av granlågor och döda stående granar finns i området. Även de mindre vattenområdena är att betrakta som värdeelement då de har betydelse för vattenlevande organismer och fågellivet. I händelse av att området eller delar av området ska tas i anspråk bör hänsyn tas till dessa värdeelement. Allén av aspar omfattas av det generella biotopskyddet.

Områdets naturliga sandstränder bedöms ha sociala värden och vissa naturvärden. Fiske, bad och bärplockning är möjliga aktiviteter.

Fornlämningsituationen samt anpassningen till kulturlandskapet kan försvåra möjligheten att tillskapa tomter. Vid avgränsning och exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet, eventuellt behövs arkeologisk utredning.

Geologi och vatten

Vattenförekomst WA84156857, Stor-Långträskets med huvudavrinningsområde Byskeälven uppnår god ekologisk status men inte kemisk ytvattenstatus. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för Närområdet runt sjöar eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 m, eller i svämplanet bedöms att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Storlångträsk omfattas av riksintresse 4 kap. MB och utgör ett Natura 2000 vatten.

Området omfattas även av riksintresse för rennäringen, 3 kap 5§ MB.

Med beaktande av de lokala förutsättningarna och med strandskyddets syfte om allmänhetens tillgänglighet bedöms en exploatering möjlig inom området. Förekomst av lavskrika och totalintrycket av åldersstrukturen i den norra delen av objektet (norr om vägbro) indikerar att påtagliga naturvärden har utvecklats och vid en exploatering av området kan därmed effekter uppstå som sänker värdet. Hänsyn bör tas till befintliga stigar och den skoterled som är etablerad i sydöstra delen av området. Även åtkomst till de naturliga sandstränderna säkerställs för rörligt friluftsliv vid en eventuell exploatering. En utveckling av värdena för friluftslivet får gärna ske i området.

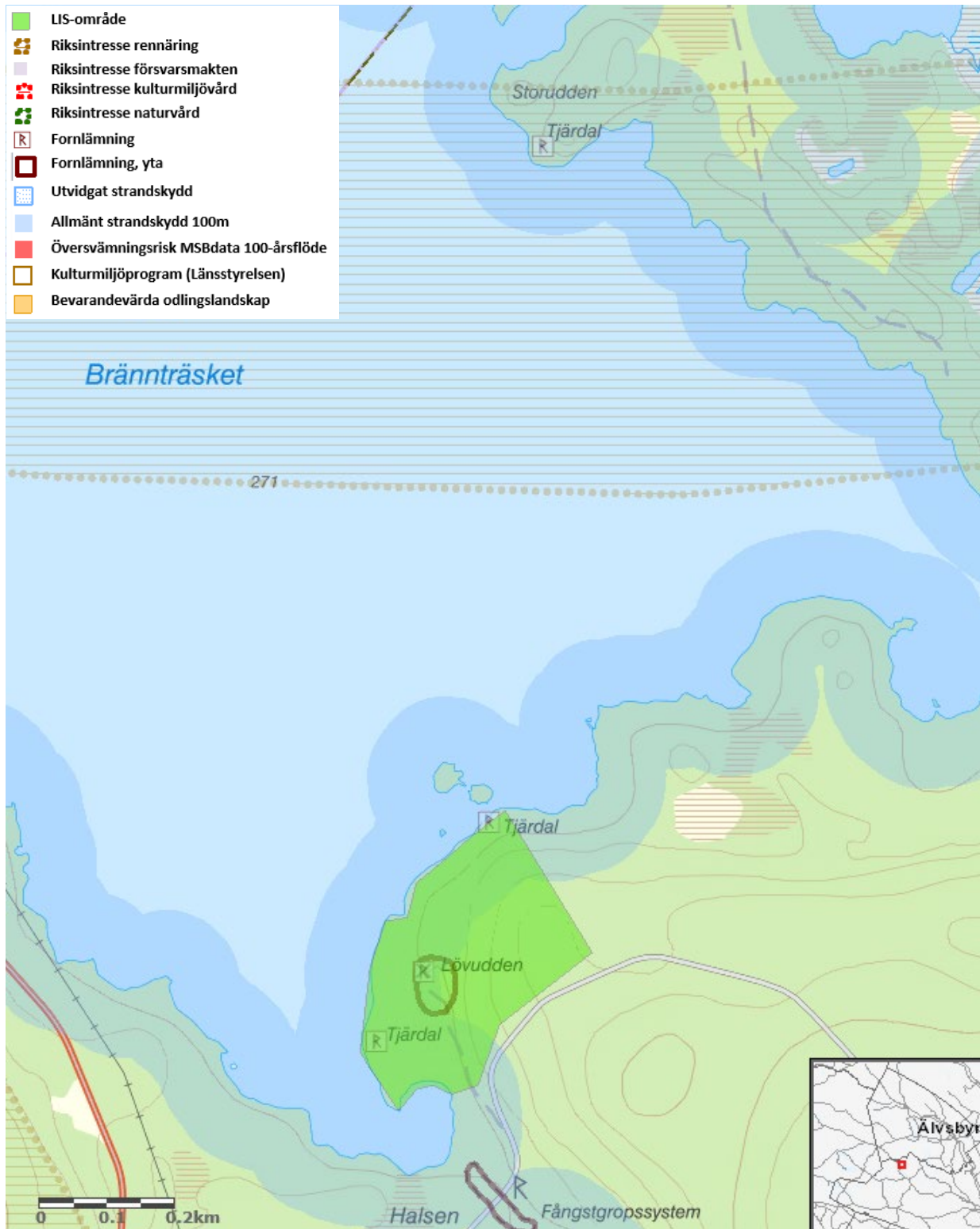
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bosätta sig i området som vänder sig framför allt mot Långträsk, där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service.

3.6.25 LIS25 Lövudden, Brännträsk

Översiktskarta

LIS25 Lövudden, Brännträsk

LIS-områdets syfte

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet i området med inriktningen turismnäringens verksamhet (exempelvis fiskecamp med möjligheter till övernattnig). Området omfattas idag inte av detaljplan. Viss bebyggelseutveckling bör kunna prövas genom bygglov. Eventuell ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden).

Beskrivning

Området ligger på en udde i Brännträsket cirka 10 kilometer norr om Koler och just öster om en bilväg som leder till väg 94 i norr. En bilväg leder ända fram till området från denna väg. Större delen av området består av ett hygge. Det område som sparats undan avverkning bär dock tydliga spår av tidigare bebyggelse med en bevarad husgrund som beskrivs via skyltning på platsen. Skogsområdet är relativt flack men sluttar upp mot den mindre bilvägen i söder. Längs hela udden finns en fin och tillgänglig stenstrand. En eldplats finns vid den gamla husgrunden.

Natur, kultur och sociala värden

Området är till stora delar kalavverkat och naturvärdena är låga. Marken är i huvudsak frisk. I den västra delen som har ett relativt ungt bestånd av tall, finns en grund av ett torp. Att området har varit bebott har satt sin prägel på marken och på området närmast grunden finns det igenvuxen ängs/betesmark, vilket bland annat enrisbuskar och gräsmark vittnar om. I övrigt är det yngre skog. De högsta värdena är förknippade med den tidigare hävden, men då hävden sedan länge upphört är värdena små. Bland annat på grund av beskuggning av tidigare fristående träd. Stränderna är steniga och blockrika. Med avseende på att mycket aktivitet förekommer i området idag samt omfattningen av den planerade verksamheten bedöms strandskyddets syften med avseende på naturmiljö inte påverkas i betydande utsträckning vid en eventuell exploatering. Förslag på kompensationsåtgärd är uppsättande av fågelholkar som passar fåglar som utnyttjar gamla spillkråkebon (exempelvis mindre ugglor, knipor, skogsduvor).

Enstaka värdeelement i form av bohål och död sälg finns i området. Med avseende på att området besöks relativt frekvent är risken för störning vid häckning av olika fåglar som kan förknippas med bohålen i asparna påtaglig. Området kan dock trots besökare utgöra en viktig födosökslokal. Det bedöms inte behöva påverkas negativt av en exploatering. Generellt kan de värden som finns förstärkas om äldre lövträd och döda lövträd lämnas kvar. Kvarlämnande av döda lövträd bör då avvägas mot säkerhetsaspekter.

I området finns två redovisade lämningar i form av tjärdalar samt så finns en registrerad möjlig fornlämning, lägenhetsbebyggelse lämningnummer L1993:4328. Fornlämningens bild är möjligtvis mer komplex än det som i dagsläget är dokumenterat. Arkeologisk utredning kommer att krävas för alla slags markarbeten. Inför eventuella framtida exploatering/åtgärder ska samråd därför ske med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Brännträsket är ett utpekad Natura 2000-habitat gällande Piteälven. Vidare exploateringar får inte ha negativ påverkan för Natura2000-habitatet.

Geologi och vatten

Jordlagerförhållanden inom det aktuella området består enligt SGU:s jordartskarta av morän. Jordartskartan visar två moränkullar i området.

Ingen pågående erosion bedöms aktuell. Moränområde vilket innebär mycket liten eller ingen risk för ras och skred. Fast markområde.

Bränträsket har Piteälven som huvudavrinningsområde, och uppnår god ekologisk status men uppnår inte god kemisk status. Området ligger vid vattenförekomsten WA57814800, Bränträsket. Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för Närområdet runt sjöar eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för god status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet, inom 30 meter, eller i svämplanet bedöms att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Med beaktande av de lokala förutsättningarna och med strandskyddets syfte om allmänhetens tillgänglighet bedöms en exploatering av området möjlig inom delar av området. Hänsyn bör dock tas till befintliga stigar. För att minimera påverkan på allmänhetens tillgänglighet samt nyttjande av gångstigar i området föreslås ny bebyggelse placeras i den nordöstra delen av utpekad LIS-område utanför den skogsridå som sparats vid skogsavverkningen som nyligen gjordes. Med avseende på utveckling av området för i huvudsak fisketurism bedöms negativa effekter på området ur naturmiljö vara mycket små.

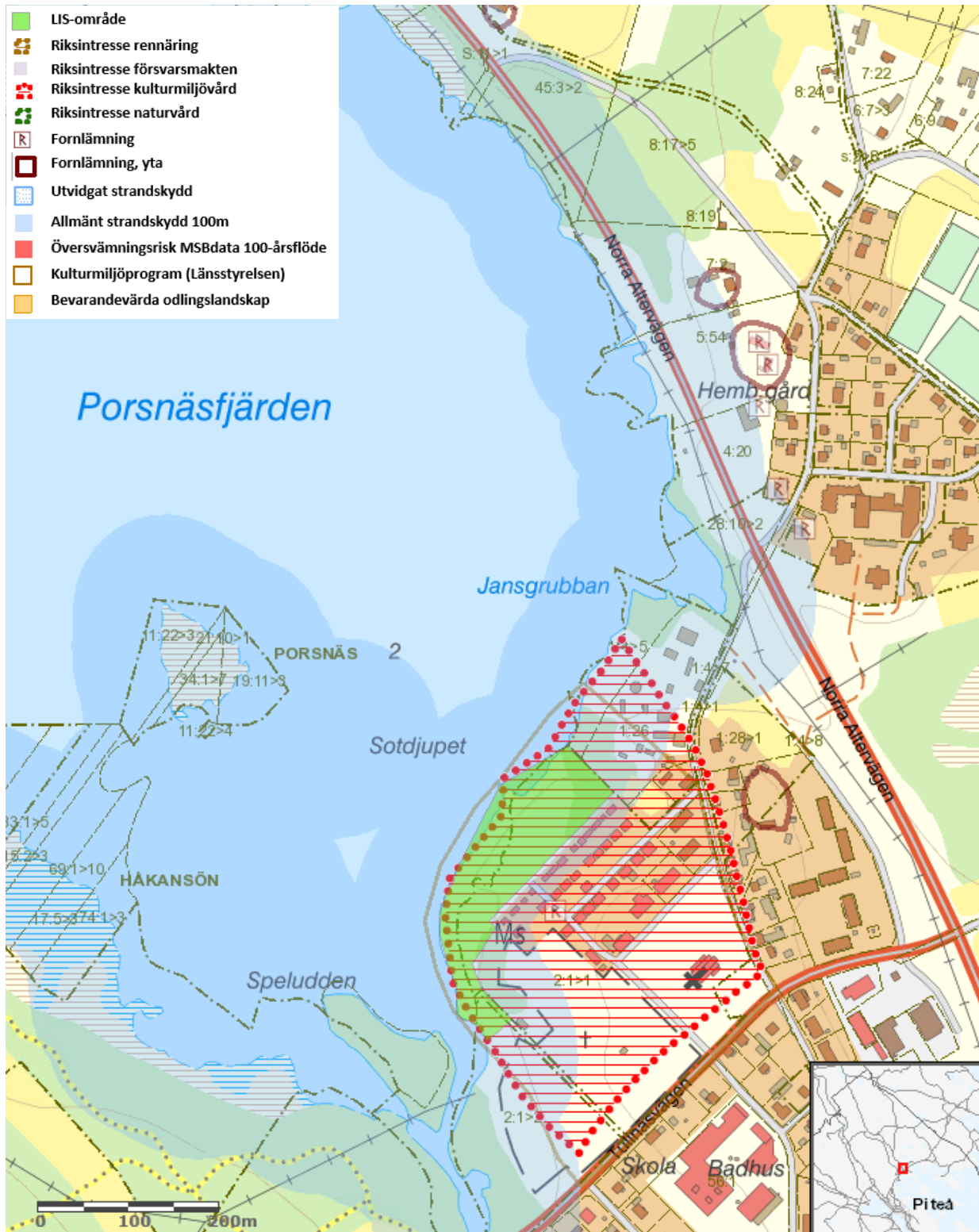
LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

LIS-området stärker möjligheterna att bedriva verksamhet. Området vänder sig framför allt mot Långträsk, och närliggande kommuner där det kan bidra till underlaget för befintlig handel och annan service. Vinter- och vandringsleder med vindskydd och grillplatser kan vara ett sätt att utveckla möjlighet till naturupplevelser året om. Tillgängligheten till området och tillskapa bättre förutsättningar för friluftsliv eftersträvas.

3.6.26 LIS26 Porsnäs fjärden, Norrfjärden

Översiktskarta

LIS26 Porsnäs fjärden

Område ligger inom riksintresse för kulturmiljövärd

LIS-områdets syfte

Social utveckling och tillgängliggörande med främjande verksamhet (exempelvis cafe eller kiosk). Området omfattas idag av detaljplan som reglerar marken som allmän plats park- eller plantering. Strandskyddet är inte upphävt inom nu gällande plan. Området är utpekad som LIS-område med avseende att genomföra tillgänglighetshöjande och sociala åtgärder som kan komma att kräva dispens från strandskyddet. Bebyggelseutveckling i enlighet med gällande användning bör kunna prövas genom bygglov. Bebyggelse för annan användning (än parkändamål) kräver detaljplaneändring.

Beskrivning

I nordöst ligger Porsnäs fjärden där Alterälven mynnar. Längs älven förbi kyrkogården och längs med Norra Altervägen löper gröna stråk med ängs- och skogsmark. Grönområdena vid Porsnäs fjärden nyttjades mera förr - här fanns bland annat badplats med badbrygga.

Porsnäs fjärden saknar tillgänglighet i form av vandringsled/cykelled. Fjärden är fågel- och fiskrik men uppgrundning och igenväxning medför att utveckling av friluftsliv i anslutning till fjärden försvåras.

Natur, kultur och sociala värden

Strandområde, delvis igenfyllt, gräsbevuxen mark. Stora vassområden i hela Porsnäs fjärden försvårar bad. Naturvärdena bedöms som låga. Omfattas av hänsynsområde kulturmiljö och gränsar mot utvecklingsområde kulturmiljö. De sociala värdena utgörs främst av möjligheten till fiske och att vara vid vattnet.

Området ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram och är riksintresse för kulturmiljö och ligger i direkt anslutning till Norrfjärdens kyrkby. För att utveckla området kvalitativt och ta kulturmiljöhänsyn behövs analyser göras innan åtgärder vidtas. Inför eventuella framtida exploatering/åtgärder ska samråd därför ske med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Geologi och vatten

Jordlagerförhållanden inom det aktuella området består enligt SGU:s jordartskarta av morän samt i vissa delar av silt.

Ingen pågående erosion bedöms aktuell. Inga spår av jordskred eller ravin enligt SGU:s underlag.

Porsnäs fjärden har Alterälven som huvudavrinningsområde. Porsnäs fjärden har idag hög ekologisk status men uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Ska uppnå god kemisk ytvattenstatus till 2021.

Bedömning av effekter på strandskyddets syfte vid exploatering av området

Åtgärder innefattar tillgängliggörande i form av promenadstråk längs fjärden och älven med besökspunkter som badplats, grillplats. Røjning är också en tänkbar åtgärd.

Sammantaget bedöms dessa åtgärder främja allmänhetens tillgång till strandområdet och påverkan på naturmiljön är begränsad.

Då området ligger inom riksintresse för kulturmiljövård, nummer 60, bör exploatering ske på sådant sätt att den passar in i den miljö som redan finns på platsen.

LIS-områdets bidrag till landsbygdsutveckling

En vision för Porsnäs fjärden arbetas fram i samverkan med kyrkan och byn. Området vid Porsnäs fjärden kan utvecklas till en aktiv mötes- och aktivitetsplats. Tillgängliggörande, utökade vandrings- och friluftsmöjligheter runt Porsnäs fjärden eftersträvas. Området har stor potential som ett centralt grön- och friluftsområde.

4 Konsekvenser

4.1 Ekologisk

Utpekade LIS-områden är huvudsakligen lokaliserade i anslutning till befintlig bebyggelse och avgränsade så att de inte berör höga naturvärden och känsliga miljöer. Den markanvändning som huvudsakligen föreslås inom LIS-områdena är bostäder och besöksverksamhet. Utifrån rådande marknadsläge förväntas den tänkta bebyggelseutvecklingen inom LIS-områdena ske i små etapper under lång tid. Småskalig utveckling minskar risken för betydande negativ miljöpåverkan, och lång utvecklingstid ger rådrum för uppföljning och minimering av eventuella negativa effekter. Den samlade bedömningen är att LIS-utvecklingen i Piteå kan ske utan betydande negativ miljöpåverkan, och att de positiva förväntade effekterna överväger de negativa. Det problemområde som kan identifieras är delvis bristande kollektivtrafikförsörjning, vilket kan leda till ett ökat eller fortsatt högt bilberoende inom kommunen. Detta i sin tur är inte i linje med miljömålen om begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö.

4.2 Social

LIS-planeringens utgångspunkt är att främja utvecklingen mot en levande landsbygd, vilket är i linje med folkhälsomålet om goda ekonomiska och sociala villkor – att människor ska kunna försörja sig och upprätthålla en god levnadsstandard. Attraktiva boende- och arbetsmiljöer nära naturen antas attrahera såväl arbetskraft som arbetstillfällen, främja fysisk aktivitet och rekreation samt främja lek och lärande för barn och unga. Eventuella negativa sociala konsekvenser av LIS-planeringen är förknippade med bristande kollektivtrafik vilket kan innebära ett ökat transportbehov med bil vid arbets- och inköpsresor samt en begränsning av barns och ungdomars rörlighet och självständighet i vardagen. Risk för negativa effekter för människors hälsa och säkerhet, förknippad med markstabilitet, farligt gods och trafikbuller, bör noteras och beaktas i det fortsatta planarbetet. Sammantaget bedöms de positiva sociala konsekvenserna av LIS-utvecklingen överväga de negativa.

4.3 Ekonomisk

LIS-utvecklingen syftar till att ge positiva effekter för såväl bostads- som arbetsmarknad i Piteå, då den ger möjlighet till bebyggelseutveckling i attraktiva lägen genom etablering av nya bostäder och verksamheter. Den önskade effekten är en positiv spiral av ökad inflyttning, etablering av verksamheter, fler arbetstillfällen, inflöde av kompetens och arbetskraft, stärkt serviceunderlag, bättre service, ökad attraktivitet etcetera. i riktning mot hållbar ekonomisk tillväxt.

5 Övriga handlingar

5.1 Utredningsmaterial

5.1.1 Referenser

Riksantikvarieämbetet, Fornsök, <https://app.raa.se/open/fornsok/>, senaste utdrag 2019-10-17

Sametinget, renbrukskartor från berörde samebyar

SGU, jordartskartan med flera , www.sgu.se, senaste utdrag 2019-10-14

Skogsstyrelsen, skogens pärlor, www.skogensparlor.se, senaste utdrag 2019-10-14

VISS, Vattenkartan, www.vattenkartan.se, senaste utdrag 2019-10-14

5.2 Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning finns i separat dokument.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Sammanfattning

Piteå kommun har tagit fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Sammanlagt föreslås 26 områden som av kommunen har bedömts vara lämpliga för utveckling av landsbygden och som har bedömts vara av begränsad omfattning så att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses. Denna handling är en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), vars syfte är att redovisa och utreda de miljökonsekvenser som ett genomförande av det tematiska tillägget kan antas medföra, det vill säga, en exploatering i utpekade LIS-områden, jämfört med nollalternativet. Nollalternativet i MKB innebär att det tematiska tillägget inte genomförs.

Påverkan på mark, landskap, kulturmiljö, djur, växter och vattenmiljöer beror till stor del på lokalisering och detaljutformning. Risk för negativ påverkan finns i både nollalternativet samt i det tematiska tillägget, men det bedöms vara relativt enkelt att undvika konflikter genom detaljstudier i den fortsatta planprocessen. Åtgärder kan också genomföras för att minska eller eliminera de negativa konsekvenserna. Nedan sammanfattas konsekvenserna för bedömda miljöaspekter.

Metod och urval

En betydande del av arbetet med att begränsa och analysera LIS-utpekandets miljöpåverkan återfinns i den metod som har använts för att ta fram områdena. Metoden medför att de mest värdefulla och känsliga områdena för påverkan har undantagits i ett tidigt skede. Miljöaspekter och hållbar utveckling har sedan gått som en röd tråd genom framtagandet av LIS-planen och för varje område finns ett analysavsnitt där förslaget och dess konsekvenser analyseras.

Riksintressen

Om ett område är av riksintresse för flera ändamål, måste en avvägning göras och det riksintresse som bäst främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt ska prioriteras. I stort bedöms påverkan på riksintressena låga eller ringa. Främst för att relativt små områden tas i anspråk och intentionerna är att anpassa LIS-områdena till aktuellt riksintresse.

Restriktivitet i kust och kustskärgårdsområden

Urvalet som gjorts har avvägts omsorgsfullt mellan restriktivitet och utveckling. De LIS-områden som valts ut bedöms kunna bidra till en hållbar utveckling. En viktig aspekt för hållbar utveckling är att samla och inte sprida ut samt att ta lägen i anspråk där det finns möjlighet att lösa frågor såsom hantering av vatten och avlopp på sikt.

Naturvärden och vattenkvalitet

Områden med kända naturvärden har bedömts som känsliga för exploatering och har därför i ett tidigt skede valts bort som lämpliga LIS-områden. Det tematiska tillägget innebär en viss ökad belastning på sjöar, kustvatten och vattendrag. De negativa konsekvenserna som den ökade belastningen medför bedöms till viss del vägas upp av att exploateringen kan utföras mer samlat. Vid samlad exploatering ökar möjligheterna till att etablera gemensamma avloppslösningar, högre samnyttjande av infrastruktur och dylikt. Sammantaget bedöms planhandlingen medföra små negativa konsekvenser för vattenmiljön.

Friluftsliv och rekreation

För de flesta utpekade LIS-områden kommer mindre arealer av naturmiljöer att omvandlas till exploaterade miljöer. Viktiga rekreativmiljöer har undvikits vid urvalet av LIS-områden och konsekvenser och påverkan på rekreativvärden bedöms som marginella. Sammantaget bedöms det tematiska tillägget medföra små negativa konsekvenser med avseende på friluftsliv och rekreativmiljöer.

Planen pekar ut flertalet område som syftar till att förbättra tillgänglighet till friluftslivsområden och skapa förutsättningar för näringar kopplat till friluftsliv. Med hänsyn till planens omfattning och tillgängligheten till rekreativsområden bedöms konsekvenserna för rekreation som obetydliga.

Kulturmiljö och landskapsbild

Inom utpekade LIS-områden kan vissa kulturvärden komma att försvagas och landskapsbilden kan komma att påverkas negativt om inte den nya bebyggelsen anpassas till dessa värden. Positiva konsekvenser kan dock ses jämfört med nollalternativet eftersom kommunen i det tematiska tillägget beskriver kulturvärdena och landskapsbild inom varje LIS-område, vilket ger en grund för att lämpliga restriktioner ska anges i samband med planläggning eller bygglovsprövning. Sammantaget bedöms konsekvenserna för kulturmiljö och landskapsbild som obetydliga.

Hälsa och säkerhet

Vid några av de utpekade LIS-områdena föreligger viss risk för översvämning. Dessa områden behöver för den skull inte vara olämpliga att bebygga eftersom åtgärder kan vidtas för att bygga säkert, till exempel reglerade avstånd till strandlinje vid bygglov, krav på ökad bärighet i mark etcetera. Sammantaget bedöms konsekvenserna för klimatrelaterade risker som obetydliga.

Landsbygdsutveckling

Planhandlingen kan medföra ett ökat trafikarbete eftersom boende på landsbygden ofta har två bilar i en familj. Samtidigt kan planhandlingen på lång sikt skapa underlag för utökad kollektivtrafik. Sammantaget bedöms konsekvenserna för klimatpåverkan bli försumbar.

De största positiva konsekvenserna bedöms vara att den kommunala och kommersiella servicen kan bibehållas eller utvecklas på landsbygden samt att en inflyttning till kommunen bedöms kunna bidra bland annat till en större social trygghet, ökad ekonomisk balans och ökad social gemenskap. Sammantaget bedöms konsekvenserna för ekonomiska och sociala aspekter som positiva.

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Uppdrag och syfte.....	5
1.2 Avgränsning.....	5
1.3 Bedömning.....	5
2 Redovisning av alternativ	6
2.1 Nollalternativet	6
2.2 Alternativ markanvändning	6
2.3 Utbyggnad enligt LIS-planen	7
3 Miljökonsekvenser av nollalternativet	7
3.1 Nollalternativet – om planen inte antas	7
4 Miljökonsekvenser om planen genomförs.....	8
4.1 Metod och urval.....	8
4.1.1 Föreslagna LIS-områden, ej aktuella i nuvarande plan.....	8
4.2 Riksintressen.....	9
4.3 Restriktivitet i kust och kustskärgårdsområden.....	9
4.4 Rennäring.....	9
4.5 Naturvärden och vattenkvalitet.....	10
4.5.1 Riksintresse naturvård	10
4.5.2 Levande sjöar och vattendrag.....	10
4.5.3 Ett rikt växt- och djurliv	11
4.5.4 Bara naturlig försurning	11
4.5.5 Hav i balans samt levande kust och hav.....	12
4.5.6 Myllrande våtmarker	12
4.5.7 Levande skogar	12
4.5.8 Ett rikt odlingslandskap.....	13
4.6 Friluftsliv och Rekreation.....	13
4.6.1 Riksintresse rörligt friluftsliv	13
4.6.2 Allemansrättslig tillgänglighet	14
4.7 Kulturmiljö och landskapsbild.....	14
4.7.1 Riksintresse kulturmiljövård och landskapsbild	14
4.7.2 En god bebyggd miljö	14
4.8 Hälsa och säkerhet	15
4.9 Landsbygdsutveckling	16

4.9.1	Begränsad klimatpåverkan	16
4.9.2	En god bebyggd miljö	16
5	Samlad bedömning	17
6	Uppföljning	17

I. Inledning

I.1 Uppdrag och syfte

Piteå kommun har tagit fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Områdena ska pekats ut på ett sådant sätt att strandskyddets huvudsyften, att skydda djur- och växtliv och att trygga allmänhetens tillträde till strandområden inte påverkas negativt på ett oacceptabelt sätt.

Kommunala översiktsplaner ska enligt miljöbalken miljöbedömas. Syftet är att identifiera och beskriva översiktsplanens möjliga betydande påverkan på miljö, hälsa och säkerhet. Resultatet av en sådan miljöbedömning beskrivs i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

En MKB fungerar som ett stöd i processen att anta en översiktsplan. Den betydande miljöpåverkan som identifieras i MKB bör följas upp och redovisas i den aktualitetsprövning som ska ske av översiktsplanen varje mandatperiod. Sista avsnittet i denna MKB beskriver vilka parametrar som kan ingå i en sådan uppföljning.

I.2 Avgränsning

En LIS-plan är en plan på övergripande nivå och miljöbedömningarna ska göras på en nivå lämplig för planen. MKB-arbetet ska ses som en process och i och med att planeringen fördjupas så fördjupas även MKB.

Analyserna i MKB är avgränsade till Piteå kommun. Planens konsekvenser bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan utanför kommunen.

De riksintressen samt de miljömål som bedöms beröras eller påverka konsekvenser beskrivs och kommenteras.

Bedömningarna är gjorda på en översiktlig nivå, vilket planeringsunderlaget bedöms vara tillräckligt för. Det har tagits stor hänsyn till naturmiljön i LIS-planen och naturvärdesinventeringar har gjorts i samtliga områden. Med avseende på det arbete som gjorts i framtagande, och även utformning av planen och att utbyggnadstrycket i LIS-områdena bedöms bli begränsade anses det inte aktuellt att ta fram ytterligare utredningar. De konsekvenser som anges är, till följd av att analysen är gjord på översiktlig nivå, tänkbara – men inte säkra.

Vid en vidare undersökning kan förhållanden med betydande miljöpåverkan uppdagas och behöva granskas närmare i en MKB för det specifika projektet.

I.3 Bedömning

Konsekvensbedömningen koncentreras på förändringarna, detaljerade beskrivningar av respektive område finns i planhandlingen. I områdesbeskrivningarna som ingår i LIS-planen framgår eventuella intressekonflikter på lokal nivå, mellan utpekandet av LIS-områden och övriga allmänna intressen. Utifrån dessa sammanställningar har följande sakfrågor bedömts relevanta att redogöra vidare i denna MKB:

- metod & urval - dess påverkan på miljökonsekvenser
- riksintressen
- bedömning av restriktivitet i kust- och skärgårdsområden
- konsekvenser för naturvärden och vattenkvalitet
- konsekvenser för friluftsliv och rekreation
- konsekvenser för kulturmiljö och landskapsbild
- konsekvenser för hälsa och säkerhet
- konsekvenser för landsbygdens utveckling

Övriga frågor kommer att beaktas i fortsatt prövning och någon mer beskrivning av dessa görs därför inte i miljökonsekvensbeskrivningen. Övriga riksintressen kan geografiskt beröras (till exempel riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap MB) av vissa LIS-områden, men bedöms i detta sammanhang inte medföra betydande miljöpåverkan, och utreds inte vidare i MKB.

De riksintressen samt de miljömål som bedöms beröras av eller påverka konsekvenserna för naturvärden och vattenkvalitet, friluftsvärden och rekreation, kulturmiljö och landskapsbild och landsbygdsutveckling beskrivs och kommenteras under respektive rubrik.

2 Redovisning av alternativ

2.1 Nollalternativet

Planens konsekvenser bedöms i denna MKB i jämförelse med ett nollalternativ, som innebär att kommunen inte införlivar LIS-planen och de utpekade områdena för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i den nya översiktsplanen och därmed i den övergripande planeringen. I ett nollalternativ finns sämre förutsättningar för landsbygdsutveckling då tänkbar byggnation i attraktiva, strandnära lägen kommer att hanteras från fall till fall genom prövning av bygglov eller detaljplan med de sex särskilda skäl som finns (men utan det sjunde skälet - LIS) för dispens eller upphävande av strandskyddet. Det blir i ett nollalternativ svårare att bygga i strandnära lägen. En fortsatt utveckling av landsbygden kan fortgå, men de allra bästa lägena vid vattnet, som oftast efterfrågas kan bli svåra eller omöjliga att nå. Naturvärden och det rörliga friluftslivet och närrekreation påverkas mindre av nollalternativet än planhandlingen.

2.2 Alternativ markanvändning

Kommunen ska enligt 6 kap 12 § miljöbalken redovisa rimliga alternativ att uppnå målen med planen. Detta ska ske med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd. Med rimliga alternativ menas olika alternativa sätt att uppnå målen med planen eller programmet.

I LIS-handlingen för Piteå kommun har planarbetet inte utgått från scenarier eller andra typer av alternativ. Istället har utvecklingsstrategier och successiva ställningstaganden varit grunden för planarbetet. Det finns således inga realistiska alternativ att behandla i miljökonsekvensbeskrivningen.

2.3 Utbyggnad enligt LIS-planen

Sammanlagt pekas 26 områden ut som lämpliga LIS-områden. LIS-områden är områden där strandskyddet kan upphävas om åtgärden långsiktigt gagnar en positiv sysselsättningseffekt och eller bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden. Dispenserna prövas individuellt och landsbygdsutveckling räknas som ett särskilt skäl som ska vägas mot strandskyddets syften. LIS-områdena är indelade i olika användningar. Flera av områdena innehåller flera användningar. Planhandlingen väger samman landsbygdsutveckling och strandskyddets syften, det vill säga livsbetingelserna för växt- och djurlivet samt förutsättningarna för det rörliga friluftslivet. De begränsade möjligheterna som finns för utpekande av LIS-områden för bostadsändamål med fortsatt prövning genom bygglov eller strandskyddsdispens gör att en viktig utvecklingsgren för landsbygdsutveckling blir svårare då många områden kräver detaljplan. Detta kan innebära en hög tröskel och stora ekonomiska risker för fastighetsägare som vill utveckla sin fastighet och eller ge sin jord- eller skogsbruksverksamhet ytterligare ett ben att stå på. Detta är ett allvarligt utvecklingsscenario och ett potentiellt hot mot landsbygdsutveckling på längre sikt.

3 Miljökonsekvenser av nollalternativet

3.1 Nollalternativet – om planen inte antas

Nollalternativet innebär att kommunen inte införlivar ett planeringsunderlag för en samlad landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Därmed kan vissa möjliga bostadsområden, näringsverksamheter, turistverksamheter eller friluftslivssatsningar i strandnära lägen aldrig bli verklighet på grund av svårighet att få strandskyddsdispens. Det är istället troligt att exploateringsgraden ökar på mark som redan är tagen i anspråk eller på mark som är avskild från strandlinjen av vägar, järnvägar eller annan bebyggelse. Även mark inom och i anslutning till tätorter skulle fortsatt exploateras, då tätortsutveckling kan anses vara ett angeläget allmänt intresse som kan ge undantag från strandskyddsreglerna. Många av LIS-områdenas lokalisering syftar till att stärka befintliga serviceorter. Utan denna utveckling finns en risk att en avveckling av service påskyndas. Detta med konsekvensen att landsbygden avfolkas, ett ökat bilberoende och ett förfall av kulturmiljöer. Vidare finns en risk för att framtida utbyggnader i strandnära lägen sker utan stöd av en sammanvägd bedömning av landsbygdsutvecklingens påverkan på motstående intressen och på kommunen i helhet. Det finns en risk att varje enskilt förslag för utbyggnader av bostäder och verksamheter på landsbygden kommer att prövas individuellt utan hänsyn till helheten i kommunen. Utan utpekade LIS-områden i översiktsplanen, finns risk för att den framtida landsbygdsutvecklingen blir mer spridd och småskalig och att de lämpligaste lokaliseringarna för LIS blir dåligt utnyttjade. Detta medför även en större risk för konflikterna med andra intressen såsom annan bebyggelse, infrastruktur och höga bevarandevärden för natur, kultur, friluftsliv och landskap. Risken för att negativa konsekvenser uppstår för både människors hälsa och för miljön är större. Sannolikheten är även större för att ett större antal planer blir överklagade. Nollalternativet kan även innebära att kommunen mister möjligheten att samråda och samordna kring en ändamålsenlig utveckling på landsbygden för enskilda och allmänna intressen. Särskilt samordningsvinster kan gå förlorade.

4 Miljökonsekvenser om planen genomförs

4.1 Metod och urval

En betydande del av arbetet med att begränsa och analysera LIS-utpekandets miljöpåverkan återfinns i den metod som har använts för att ta fram områdena. Metoden medför att de mest värdefulla och känsliga områdena för påverkan har undantagits i ett tidigt skede. Det rör sig om områden med kända naturvärden, rekreativvärden, viktiga besöksmål, utsiktspunkter mm. Miljöaspekter och hållbar utveckling har sedan gått som en röd tråd genom framtagandet av LIS-planen och för varje område finns ett analysavsnitt där området och dess konsekvenser analyseras. Vid en exploatering av ett LIS-område kan analysen ge stöd för fördjupade utredningar/inventeringar samt krav på hänsyn som ska beaktas vid ett genomförande. Vid en kommande revidering av denna LIS-plan kan miljöpåverkan utvärderas av aspekter som synliggjorts vid prövningen av eventuella dispenser.

4.1.1 Föreslagna LIS-områden, ej aktuella i nuvarande plan

För att kunna peka ut LIS-områden har kommunen gjort en omfattande utredning för att identifiera möjliga områden. Analyser har gjorts som visar att bebyggelse, verksamheter, anläggningar, etcetera, inom respektive område, bidrar till att stimulera utvecklingen av omgivande landsbygd. Det kan till exempel vara genom ökad befolkning som bidrar till underlaget för olika typer av service som handel och skolor men även genom att utveckling av nya eller befintliga verksamheter möjliggörs. Förutsättningen har alltid varit att strandskyddets syften inte motverkas varför en inventering av natur- och kulturvärden också har gjorts inom ramen för utredningen. Därutöver har en bedömning av effekten på strandskyddets syften vid en eventuell exploatering gjorts.

Under utredningen har över 100 möjliga områden identifierats, varefter en gallring och prioritering har genomförts, där vissa områden har fallit bort då de av olika skäl inte har bedömts uppfylla lagstiftningens krav på långsiktig utveckling av landsbygden. Det kan vara faktorer som höga naturvärden, landskapsbild, tillgänglighet, avstånd till tätorter, begränsade utvecklingsmöjligheter eller annat som legat till grund för bedömningen.

Exempel på föreslagna områden, som bedömts ej aktuella i nuvarande plan med motivering:

Namn	Motivering
Sandholmen	Tillgång till rekreativområde
Gläntan	Exploatering strider mot syftet med naturskydd
Hamnviken	Närliggande tallskog viktig strövmöjlighet
Område i Svensbyfjärden	Stor påverkan våtmark. Ej lämplig att bebygga.
Bunässand	Rekreativvärden badplats
Grannäsudden	Tillgång till allmän sandstrand
Pitsund	Påverkan natur
Stenskär	Exploatering strider mot syftet med naturskyddet

4.2 Riksintressen

Att ett område klassats som riksintresse betyder att det väger tyngre än lokala allmänna intressen. Det betyder också att områdets värde eller betydelse inte påtagligt får skadas. Det är inte ovanligt att olika riksintressen överlappar varandra. Om ett område är av riksintresse för flera ändamål, måste en avvägning göras och det riksintresse som bäst främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt ska prioriteras. I stort bedöms påverkan på riksintressena som låga eller ringa. Framst för att relativt små områden tas i anspråk och intentionerna är att anpassa LIS-områdena till aktuellt riksintresse.

4.3 Restriktivitet i kust och kustskärgårdsområden

De statliga kraven anger att kommunerna får peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära område men med viss restriktivitet för vissa geografiska områden däribland kust- eller kustskärgårdsområdet från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland. Utgångspunkten i utpekande av LIS-områden har varit att undvika områden med stor efterfrågan, och även områden med höga värden utifrån natur- kultur- och friluftshänseende. Samtidigt har det bedömts som än viktigare att sträva efter långsiktigt hållbara strukturer och stimulera utveckling nära befintliga serviceorter och områden med närhet till kollektiva transporter, befintlig infrastruktur och olika sorters service. Vägledande för utpekandet av LIS-områden i Piteå har därför varit att främja utveckling vid i översiktsplanen fastställda serviceorter - Rosvik, Norrfjärden, Rognäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre. Utpekande av LIS-områden där efterfrågan på bebyggelseutveckling saknas kan leda till svårigheter att få områdena genomförda men framför allt främjar det glesa strukturer som bidrar till ökat bilberoende, behov av stora nyinvesteringar i infrastruktur med mera. Därför har LIS-områden för bostadsändamål i sådana områden utpekats med restriktivitet. En bedömning av kustområdet inom Piteå kommun är att det finns begränsat tillgängliga platser såväl för det rörliga friluftslivet som för bostadsändamål och turismnäring. Urvalet som gjorts har avvägts omsorgsfullt mellan restriktivitet och utveckling. De LIS-områden som valts ut bedöms kunna bidra till en hållbar utveckling. En viktig aspekt för hållbar utveckling är att samla och inte sprida ut samt att ta lägen i anspråk där det finns möjlighet att lösa frågor såsom hantering av vatten och avlopp på sikt.

4.4 Rennäring

Områden av riksintressen av rennäring ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada näringens bedrivande. Även övriga områden av intresse för rennäringen ska så långt möjligt skyddas mot sådana åtgärder. I de fall etablering kan få negativ påverkan på riksintresset rennäring ska samråd ske med berörd sameby. Ett flertal av de utpekade LIS-områdena ligger nära, gränsar till, eller ligger inom, område av riksintresse för rennäringen. Samtliga samebyar har fått tillfället att yttra sig om planförslaget. Ett område har tagits bort enligt samebyarnas synpunkter. I områden inom eller i närhet av riksintresse för rennäringen ska stor försiktighet råda vid nyetableringar. Bedömningen har gjorts att ingen påtaglig påverkan kommer att ske på riksintresse rennäring.

4.5 Naturvärden och vattenkvalitet

4.5.1 Riksintresse naturvård

LIS-områden har undvikits inom riksintresseområden för naturvård.

4.5.2 Levande sjöar och vattendrag

”Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.”

Dessutom innefattar målet miljö kvalitetsnormerna för vatten. Svensk vattenförvaltning syftar till att vi ska förbättra våra vatten och skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Vattenförvaltningen omfattar sjöar, vattendrag, kust- och övergångsvatten samt grundvatten. Det övergripande målet för vattenförvaltningen är att uppnå god vattenstatus till år 2021, eller senast till år 2027. God status innebär god ekologisk- och vattenkemisk status i alla inlands- och kustvatten. För grundvatten innebär det, förutom god vattenkemisk status även god kvantitativ status. Varje vattenförekomst har en miljö kvalitetsnorm (MKN). Normen fastställs med stöd av 5 kap miljöbalken, enligt vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens föreskrift, HVMFS 2013:19 samt HVMFS 2015:4.

Normerna är ett rättsligt verktyg och ställer krav på vattnets kvalitet vid en viss tidpunkt, till exempel "god status 2021". Mer information om miljö kvalitetsnormer för vatten finns på Länsstyrelsen i Norrbottens hemsida.

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag är en viktig faktor i förhållande till LIS. Samtliga vattendrag är klassade med god eller måttlig ekologisk status. Ett flertal av vattendragen har problem med ökade halter av näringsämnen. En av huvudorsakerna till övergödningsproblematiken är utsläpp från jordbruksmark uppströms i avrinningsområdet, men även påverkan från enskilda avloppsanläggningar. Det är för samtliga sjöar, utifrån ett LIS-perspektiv, viktigt att säkerställa att långsiktigt hållbara VA-lösningar kan tillskapas. I första hand bör anslutning till kommunalt VA eftersträvas där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt (i anslutning till tätorter där kommunalt VA finns utbyggt). I andra hand till enskilda, gemensamma reningsanläggningar och i tredje hand enskilda reningsanläggningar. Rekommendationer om detta finns för samtliga LIS-områden. Utifrån möjligheterna att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten, så innebär planhandlingen att LIS-områden för bostadsändamål i de allra flesta fall pekas ut i anslutning till befintlig, ofta sammanhållen bebyggelse. I de flesta fall föreskrivs att detaljplan ska upprättas om förutsättningarna på platsen är sådana. Detta innebär att utpekandet av LIS-området dels kan tillskapa nya tomter för bostadsändamål och dels pröva en utökning av byggrätten för befintliga (oftast) fritidshus, samtidigt som VA-lösningar kan studeras. Flera LIS-områden är belägna i närheten av allmänna VA-anläggningar och det finns en möjlighet att tekniskt ansluta dessa. I ett nollalternativ är det troligt att många befintliga fritidshusområden med tveksamma avloppslösningar inte gemensamt går ihop och skapar en ny, gemensam anläggning.

4.5.3 Ett rikt växt- och djurliv

”Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Djur- och växtlivet kan påverkas av olika former av exploatering. LIS-områden har inte föreslagits i områden med utökat strandskydd (upp till 300 meter). I framtagandet av planeringsunderlaget har platsinventering gjorts i varje område i syfte att höja kunskapsläget om naturvärden. I några av LIS-områdena finns kända naturvärden på lokal nivå, och planhandlingen innebär att särskilda rekommendationer och hänsyn har formulerats för dessa. Genom att inom varje LIS-område också ange allmänna riktlinjer för fortsatt prövning med avseende på bland annat naturvärden kan erforderlig hänsyn tas i samband med konkret utformning och definition av området. Tillräckliga passager och spridningskorridorer från strandkant till kringliggande landskap och längs med strandkanten ska finnas. I den enskilda prövningen är det viktigt att genomförandet inte påtagligt negativt påverkar livsvillkoren för djur- och växtlivet i området, vilket är syftet med strandskyddet. Detta gäller i lika hög grad på land som i vatten. Bedömning av påverkan är översiktlig och inte absolut. Påverkan beror på exploateringsgrad, VA-anläggningarnas utformning, antal människor i området samt utformning av tomter, vägar och bryggor. I ett nollalternativ hade många av de utpekade LIS-områdena inte kunnat bebyggas då särskilt skäl för dispens från/upphävande av strandskyddet saknas. Det kan dock finnas andra särskilda skäl än LIS för att få dispens från strandskyddet inom vissa av de utpekade områdena. Bebyggs marken i något av dessa saknas det vid nollalternativet den helhetsavvägning mellan intressen som gjorts i LIS-planen, samt de rekommendationer som här anges för utveckling. Planhandlingen innebär således ett bättre helhetsgrepp. Inom fyra av LIS-områdena (två vid Brännträsket och två vid Storlångträsk) krävs särskild hänsyn till Natura 2000-område vid fortsatt utveckling.

4.5.4 Bara naturlig försurning

”De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Skogsmark, sjöar och vattendrag är i många fall naturligt sura. I områden där sulfidjordar förekommer bildas ofta sura sulfatjordar vilket ofta leder till att vattenkemin i vattendragen periodvis påverkas mycket negativt. Nedfall av försurande ämnen har dock lett till en accelererad försurning. Försurningen påverkar växter och djur och bidrar till ökad korrosion, det vill säga att material vittrar sönder. De ämnen som bidrar till försurningen är svaveldioxid, kväveoxider och ammoniak. De härrör från utsläpp framför allt från väg- och sjötrafik, värme- och elkraftverk, industrier samt jordbruk. Planhandlingen kan medföra ökad trafik eftersom

boende på landsbygden ofta har två bilar i en familj. Samtidigt kan planhandlingen på lång sikt skapa underlag för utökad kollektivtrafik.

4.5.5 Hav i balans samt levande kust och hav

”Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Havet och skärgården har alltid varit av stor betydelse för kommunen. Skärgården är viktig för vår kulturhistoria och turism med sina välbevarade fiskelägen. För att behålla och utveckla en levande skärgård måste människor ges möjlighet att besöka, bo kvar och få sin utkomst från skärgården och havet. Utpekade LIS-områden ger möjlighet till att bygga permanentboende, fritidshus eller verksamheter av olika slag utan att negativt påverka den biologiska mångfalden eller det rörliga friluftslivet negativt.

Bryggor och andra hamnanläggningar ska vara gemensamma för respektive LIS-område. VA-anläggningar ska utföras gemensamma om inte området kan anknytas till ett kommunalt VA-nät. Inga LIS-områden bedöms påverka kust och hav negativt. Inte heller den biologiska mångfalden och upplevelsevärden påverkas negativt. Det är viktigt att alla LIS-områden förses med en fri passage mot vattnet, i enlighet med lagstiftningen, som en spridningsväg för djur och växter samt även för den allmänna tillgängligheten till stränderna.

Utan det tematiska tillägget är det risk att den strandnära exploateringen sker fragmenterat och utan anslutning till kommunens VA-nät. Genom tillägget minskas riskerna för att negativ miljöpåverkan ska uppstå. Det går dock inte att bortse från att det tematiska tillägget kommer innebära en ökad belastning på sjöar, kustvatten och vattendrag.

4.5.6 Myllrande våtmarker

”Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Inom LIS-område Jävre, Bunäset som föreslogs i samrådshandlingen finns ett våtmarksområde vilket också enligt länsstyrelsen utgör våtmark med klass 3 enligt våtmarksinventeringen, VMI. En exploatering inom detta område skulle eventuellt innebära en konflikt med naturvärdena. Till antagandehandlingen är inte detta område längre med.

4.5.7 Levande skogar

”Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

I planhandlingen omfattas en del skogsmark av LIS-utpekande. Vid en översiktlig bedömning av hur stor andel skogsmark som pekas ut för LIS framgår att denna kan bedömas som mycket begränsad i förhållande till kommunens totala skogsareal. En övervägande del av LIS-områdena berör skogsmark, men bedöms huvudsakligen inte påverka miljöer av värde för främjande av den biologiska mångfalden utan berör mer allmänna naturvärden. Skogsmark och redan ianspråktagen mark bedöms generellt vara mer fördelaktigt att ta i anspråk för ny bebyggelse framför till exempel jordbruksmark. För de LIS-områden som innehar skogliga värden finns riktlinjer formulerade för stöd vid fortsatt prövning. Nollalternativet innebär dock en marginell fördel över planhandlingen.

4.5.8 Ett rikt odlingslandskap

”Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

I Piteå kommuns översiktsplan anges att alternativ till byggande på jordbruksmark alltid ska eftersökas, men att ny bebyggelse på jordbruksmark kan vara motiverat i anslutning till befintlig bebyggelse. Stor hänsyn har tagits till jordbruksmark i arbetet med LIS-planen. Inga utpekande av LIS-områden finns på jordbruksmark. I några fall finns mindre LIS-områden inom områden som klassats som bevarandevärdt odlingslandskap (exempelvis LIS06 Trundavan, LIS25 Fagerudden,). Inom båda föreslås fortsatt prövning ske via detaljplan. I planprocesserna säkerställs att jordbruksmarken fortsatt huvudsakligen kan undantas vid exploatering. De största problemen för en rik biologisk mångfald och naturvärden i odlingslandskapet är bland annat en minskning av naturliga ängs- och betesmarker som är kopplade till försvinnande livsmiljöer. Skillnaden mellan planhandlingen och nollalternativet är marginell. Planhandlingen kan dock leda till att fler människor bosätter sig på landsbygden och fortsätter att hävda markerna i landskapet, vilket skulle kunna innebära en fördel för planhandlingen.

4.6 Friluftsliv och Rekreation

4.6.1 Riksintresse rörligt friluftsliv

Hela Piteås kust och skärgård samt Piteälven är av riksintresse för friluftslivet och turism. Här finns naturskyddade områden, värdefulla kulturmiljöer och attraktiva besöksmål. Även det öppna havet har betydelse för friluftsliv, turism och upplevelser. Ett flertal av planhandlingens LIS-områden omfattas av riksintresse för friluftsliv. I planhandlingen vägs det rörliga friluftslivets värden in i beskrivningen av områdena, och planhandlingen innebär att särskilda rekommendationer och hänsyn har formulerats för dessa. Inom berörda områden skall friluftslivet och turism, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Piteå kommuns bedömning är att riksintresset Norrbottens kust och skärgård påverkas genom planhandlingen men att det sker inom ramen för landsbygdsutveckling som i detta fall utgör ett prioriterat intresse.

4.6.2 Allemansrättslig tillgänglighet

Strandskyddets syfte är bland annat att säkra allmänhetens tillgång till stränder vid kust, sjöar och vattendrag. Planhandlingen väger in friluftslivets förutsättningar även i de områden som inte omfattas av riksintresse. De områden av näringsändamål som pekas ut har en inriktning som till hög grad ligger inom syftet att tillgängliggöra stränderna för fler människor. Den fria passagen mellan eventuell nybyggnad och vattnet är av stor vikt för den allemansrättsliga tillgängligheten och denna passage bör säkras vid genomförande av samtliga LIS-områden för att inte negativ påverkan på tillgängligheten ska uppstå.

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Förutsättningarna för ett aktivt friluftsliv och närrekreation kan påverkas av olika former av exploatering. Områden med höga friluftsvärden har undantagits för utpekande av LIS-områden, eller så har LIS-områden pekats ut bland annat i syfte att stärka dessa värden (exempelvis LIS01 Baggen). Det finns vid dessa LIS-områden kända värden för friluftslivet eller naturturismen, vilka kan stärkas genom utpekande av LIS. Det finns också andra LIS-områden för bostadsändamål, där kända friluftsvärden finns, som behöver skyddas vid en fortsatt utveckling inom området. Planhandlingen innebär att särskilda rekommendationer och hänsyn har formulerats för sådana LIS-områden. Bedömningen är att förutsättningarna för ett aktivt friluftsliv stärks genom utpekande av LIS-områden för näringar, men riskerar att försämrats vid utpekande av LIS-områden för bostäder. Genom att i planen också ange allmänna riktlinjer, med avseende på bland annat friluftsvärden, kommer avgränsning och detaljerad utbredning eller placering tydligare utredas vid fortsatt prövning av utveckling inom respektive LIS-områden. Tillräckliga och tydligt avgränsade passager från strandkant till kringliggande landskap och längs med strandkanten ska finnas, vilket bland annat främjar det rörliga friluftslivet.

4.7 Kulturmiljö och landskapsbild

4.7.1 Riksintresse kulturmiljövård och landskapsbild

Inom kommunen och kring de vattendrag som berörs av vissa LIS-områden finns kulturvärden. Hänsyn har tagits genom avgränsningen av områdena. Fornlämningar finns dock inom några LIS-områden vilket beskrivs under platsens förutsättningar i planen. Hänsyn behöver i fortsatt prövning tas till dessa värden, men bedömningen är att den beskrivna inriktningen och exploateringsgraden kan samspela och utveckla eller tillgängliggöra dessa kulturvärden.

LIS14 Jävres camping, LIS17 Sjulnäs badplats, LIS23 Fagerudden och LIS26 Porsnäs fjärden ligger inom respektive i anslutning till riksintresse för kulturmiljövård, planen anger i samtliga fall riktlinjer för fortsatt prövning av utveckling, bedömningen är att den beskrivna inriktningen och exploateringsgraden kan stärka kulturvärdena.

4.7.2 En god bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

Byggnader och bebyggelsemiljöer är en viktig del av vårt kulturarv och samtidigt en tillgång för alla som bor, lever och vistas i Sverige. Bebyggelsen och landskapet berättar på ett mångfacetterat sätt om gångna tider och utgör en utgångspunkt för orientering i vår egen tid. Att ett representativt urval av landets bebyggelse och kulturmiljöer ges ett långsiktigt skydd mot rivning och förvanskning är en väsentlig aspekt för att nå miljö kvalitetsmålets precisering om att bevara, använda och utveckla värdefulla byggnader, bebyggelsemiljöer, platser och landskap.

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

LIS-planens eventuella påverkan på kulturmiljöer bedöms som relativt liten på grund av att kända kulturvärden i relativt liten omfattning inryms inom eller i nära anslutning till de utpekade LIS-områdena. Inom de områden som nämns ovan ska dessa intressen bevakas vid fortsatt prövning enligt LIS-planen. Vissa av LIS-områdena kan dock komma att påverka enskilda objekt eller miljöer av olika slag. Hittills okända fornlämningar kan finnas inom flera av de utpekade LIS-områdena. Kulturmiljöerna påverkas minst i nollalternativet vilket kan vara gynnsamt ur kulturvärdessynpunkt. Planhandlingen innebär viss påverkan och kan eventuellt innebära risk för viss negativ påverkan. Det är först i senare prövningsskeden inom LIS-områden som förslag till exakt placering och utformning av ny tillkommande bebyggelse eller anläggningar presenteras. Det är då viktigt att fastställa vilka värden ur kulturmiljösynpunkt som finns inom aktuellt område och att beakta dessa.

4.8 Hälsa och säkerhet

Inom utpekade områden i LIS-planen är de största frågorna inom hälsa och säkerhet risken för översvämning, ras- och skred. Inom några LIS-områden finns kraftledningar som också innebär att skyddsavstånd föreligger för ny bebyggelse vilket bör beaktas för att undvika säkerhetsrisker och elektromagnetisk strålning. Planering och bygglovgivning inom sådana områden måste därför beakta dessa risker och om det är relevant peka på eller sätta upp villkor för erforderliga åtgärder som behöver vidtas. Vad gäller risken för översvämning behöver fördjupade planeringsunderlag göras tillgängligt vid exploatering. Områden kan även vara utsatta för störningar, till exempel en större väg. Detta gör i sig inte LIS-området olämpligt och samma åtgärder för skärmning av buller eller andra åtgärder ska då vidtas på samma sätt som vid vilken annan byggnation som helst.

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

De eventuella risker för översvämning och skred som finns i LIS-områdena bedöms kunna förebyggas om rekommenderat hänsynstagande enligt planhandlingen följs. Detaljerade undersökningar angående skyfall bör göras vid exploatering inom riskzoner i samband med detaljplan eller bygglov. Vid intensiva regn och höga flöden riskerar översvämningar och överbelastning av VA-nätet att medföra att föroreningar och näringsämnen sprids till sjöar, kustvatten och vattendrag. Områden eller delar av områden inom förhöjd risk för översvämningar behöver för den skull inte vara olämpliga att bebygga, eftersom åtgärder kan vidtas för att bygga säkert. Till exempel kan en lägsta golvhöjd regleras i detaljplan, avstånd till strandlinje regleras i plan och vid bygglov, krav ställas på anpassad bärighet i mark etcetera. Därav bedöms det tematiska tillägget medföra obetydliga konsekvenser avseende hälsa och säkerhet.

4.9 Landsbygdsutveckling

4.9.1 Begränsad klimatpåverkan

”Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Att främja hållbara strukturer är en av huvudfrågorna i de allmänna råden för upprättande av LIS-planer. Förbränning av fossila bränslen (olja, kol, naturgas, bensin, diesel) som huvudsakligen används för el- och värmeförsörjning samt för transporter svarar för det största bidraget till växthuseffekten både i Sverige och i övriga världen. Metoden och urvalskriterierna bakom planhandlingen har tagit hänsyn till närheten till större allmänna vägar med kollektivtrafik samt tätorter och stationssamhällen. Detta gör att hållbara strukturer och en bebyggelseutveckling främjas så att ett mer hållbart resande och en reducering av bilanvändande (med fossila bränslen) kan uppnås. En jämförelse mellan nollalternativet och planhandlingen är svår att göra. Om halten av växthusgaser till atmosfären ökar eller inte, i ett planförslag, beror bland annat på det resmönster och behov av transporter som de som flyttar in i ett LIS-område tidigare hade samt i ett nollalternativ var utanför LIS-området de väljer att bo. LIS- planen definierar dock en strategi som syftar till att samla bebyggelsen i grupper, vilket bidrar till att gynna kollektivt resande och en hållbar landsbygdsstruktur.

4.9.2 En god bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

Diskussion och konsekvenser nollalternativ och planförslag

Metoden och urvalskriterierna bakom planhandlingen har tagit hänsyn till områden med särskilt höga boendekvaliteter inom de vattendrag som valts för utpekande av LIS. Detta har dock vägts mot de värden som utgör strandskyddets syfte. Konsekvenserna av planhandlingen innebär att fler människor får möjlighet till attraktiva boendemöjligheter samtidigt som underlaget till service och kollektivtrafiken på landsbygden stärks, än vad som är fallet i nollalternativet. Samtliga LIS-områden kan bidra till en långsiktig ekonomisk utveckling på landsbygden samt främjande av service, kollektivtrafik och arbetstillfällen. Närmare hälften av kommunens invånare lever på landsbygden i Piteå kommun och att vidmakthålla och utveckla en levande landsbygd är angeläget. Idag finns, särskilt kopplat till utpekade landsbygdscentra och i byarna runt om dessa, underlag för god service. LIS syftar till att skapa långsiktiga möjligheter för en god både samhällelig och kommersiell service.

5 Samlad bedömning

Genom att avstå från att peka ut LIS-områden i områden med kända värden som kan påverkas negativt av en exploatering har större negativa effekter av LIS-planen kunnat undvikas på ett övergripande plan. Påverkan på mark, landskap, djur, växter och biologisk mångfald beror till stor del på detaljlokalisering och detaljutformning. Negativa effekter kan komma att uppstå men bör i de flesta fall kunna begränsas genom fördjupade utredningar och beaktande av hänsyn vid genomförandet. Åtgärder kan också genomföras som minskar eller eliminerar de negativa konsekvenserna. Samtliga relevanta miljömål har utvärderats och konsekvenserna bedöms inte som stora.

6 Uppföljning

Enligt 6 kap 12 § MB ska en miljökonsekvensbeskrivning innehålla en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför. Uppföljning har stor betydelse för att syftet med MKB och det långsiktiga målet om en hållbar utveckling ska uppfyllas. Uppföljning bidrar också till kunskapsuppbyggnad och på sikt bättre och effektivare miljöbedömningar. Uppföljningen av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av den fördjupade översiktsplanen innebär bör så långt som möjligt kopplas till befintliga tillsyns-, miljölednings- och övervakningssystem. Uppföljning kan ske i samband med att kommunen tar ställning till översiktsplanens aktualitet. Vilken styrande verkan det tematiska tillägget har haft för miljön kan indirekt följas upp genom kommunens fortsatta arbete med bland annat efterföljande detaljplaner, andra planer, lov och tillstånd med mera. Även andra planers och tillståndsärendens miljökonsekvensbeskrivningar kan vara lämpliga underlag i en sådan utvärdering.

Uppföljningen bör utvärdera vad utfallet av planen blev och i vilken utsträckning som förutsägelse av konsekvenserna varit korrekta. De åtgärdsförslag som kommunen har identifierat och som anges i det tematiska tillägget eller i den här MKB bör genomföras och utvärderas. I samband med att en ny ÖP tas fram ska detta tematiska tillägg, i de delar det fortfarande är relevant, arbetas in i den nya översiktsplanen.

Piteå kommun

Särskilt utlåtande

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Vad är ett särskilt utlåtande	2
1.2 Granskningskedet	2
1.3 Vilka har svarat?	2
2 Inkomna yttranden	3
2.1 Statliga myndigheter	3
2.1.1 Havs- och vattenmyndigheten	3
2.1.2 Trafikverket	3
2.1.3 Svenska kraftnät	3
2.1.4 Försvarsmakten	3
2.1.5 Sjöfartsverket	3
2.1.6 Sveriges geologiska undersökningar (SGU)	3
2.1.7 Länsstyrelsen Norrbotten	4
2.2 Kommuner	11
2.2.1 Luleå kommun	11
2.2.2 Skellefteå kommun	11
2.3 Bolag, organisationer och föreningar	12
2.3.1 Naturskyddsföreningen Piteå-kretsen	12
2.4 Privatpersoner	12
2.4.1 Yttrande privatperson	12
2.4.2 Yttrande privatperson	12
2.4.3 Yttrande privatperson	13
3 Övriga justeringar	13

I. Inledning

I.1 Vad är ett särskilt utlåtande

Särskilt utlåtande ingår som en bilaga till antagandeverisionen av LIS-planen. Syftet med ett särskilt utlåtande är att beskriva hur granskningsskedet har bedrivits och visa vilka förändringar detta föranlett. Ett särskilt utlåtande ska även bemöta och redovisa synpunkter som inkommit. Ansvariga politiker och tjänstepersoner har läst och diskuterat de inkomna yttrandena. I detta särskilda utlåtande redovisas en sammanvägning av granskningssvaren för att underlätta läsbarhet och analys.

I.2 Granskningsskedet

Granskningsskede för Piteås förslag till LIS-plan pågick under perioden 25 augusti – 26 oktober 2020, i syfte att ge medborgare, föreningar, myndigheter och olika parter möjlighet att yttra sig om planförslaget. Ambitionen var att tillsammans med olika intressegrupper skapa tillfällen att diskutera innehållet i planen. På grund av rådande omständigheter (covid-19) har möjligheten till diskussion begränsats. Att engagera kommuninvånarna är en stor utmaning och kommunen jobbar med ett ständigt utvecklingsarbete inom det området.

Granskningshandlingar har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé, Stadsbiblioteket, Stadsporten samt via kommunens hemsida. Synpunkter har kunnat lämnas via webben samt skriftligen, även inkomna synpunkter via mail och telefon har registrerats.

I.3 Vilka har svarat?

Under perioden för granskning har 13 yttranden inkommit.

Statliga myndigheter	7
Kommuner	2
Bolag, organisationer och föreningar	1
Privatpersoner	3

2 Inkomna yttranden

För att underlätta läsningen har nedanstående yttranden sammanfattats och redovisas inte alltid i sin helhet, utan är till viss del förkortade. Alla inkomna yttranden i sin helhet finns registrerade hos Piteå kommun.

2.1 Statliga myndigheter

2.1.1 Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten har fått remiss av Piteå kommuns granskning om förslag på lämpliga LIS-områden. Havs- och vattenmyndigheten avstår yttrande i ärendet.

2.1.2 Trafikverket

Trafikverket vill trycka på vikten av tillgänglighets- och trafiksäkerhetsanalyser i kommande planeringsskeden (bygglov, detaljplaner). Detta är viktigt för att bedöma behovet av åtgärder till följd av exploateringen samt som underlag till beslut om exempelvis väganslutningar. Trafikverket har inga ytterligare synpunkter.

Svar till yttrande: Kommunen fortsätter att beakta Trafikverkets rekommendationer vid framtida planering av ny bebyggelse.

2.1.3 Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har i samrådsyttrande daterat 2020-04-27 svarat på berörd remiss. Utöver tidigare lämnat remissvar har Svenska kraftnät ingenting att erinra mot upprättat förslag..

2.1.4 Försvarsmakten

Försvarsmakten har inga synpunkter i rubricerat ärende.

2.1.5 Sjöfartsverket

Piteå kommun har givit sjöfartsverket möjlighet att yttra sig gällande rubricerat ärende. Sjöfartsverket har tidigare yttrat sig tidigare när förslaget var på samråd. Sjöfartsverket har inga ytterligare synpunkter med anledning av granskningsunderlaget.

2.1.6 Sveriges geologiska undersökningar (SGU)

SGU har valt att inte ge några platsspecifika synpunkter på befintligt underlagsmaterial. Vi vill dock generellt påpeka att byggnation i LIS-områden kan medföra specifika risker. I strandnära läge bör risk för översvämning och ev. ras och skred beaktas. SGU har utfört relevanta karteringar och analyser som finns tillgängliga.

För att kunna följa Boverkets uppdaterade riktlinjer om kommunal planering i översvämningskänsliga områden (2018) bör en analys av höga vattenflöden för berörda avrinningsområden och hur de kan påverka befintliga och planerade strandnära byggnader samt tillhörande infrastruktur utföras.

SGU har en checklista gällande översiktsplaner som är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida.

Svar till yttrande: Kommunen fortsätter att beakta Boverkets riktlinjer avseende översvämningskänsliga områden vid framtida planering av ny bebyggelse.

2.1.7 Länsstyrelsen Norrbotten

Inledning

Enligt 3 kap 16 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden avge ett granskningsyttrande över översiktsplaneförslaget eller det tematiska tillägget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den antagna översiktsplanen.

Piteå kommun har tagit fram ett väl genomarbetat förslag på tematiskt tillägg till översiktsplanen, avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Sammanlagt föreslås 26 områden som av kommunen har bedömts vara lämpliga för utveckling av landsbygden och som har bedömts vara av den omfattning att strandskyddets syften fortfarande kan tillgodoses.

Svar till yttrande: Kommunen följer 3 kap 20§ PBL vid redovisning av länsstyrelsens granskningsyttrande. Granskningsyttrandet bifogas i sin helhet till handlingarna.

Föreslagna områden

LIS 01 Baggen, LIS 02 Svinöra, LIS 03 Renöhamn, LIS 04 Pultviken

Länsstyrelsen har utifrån granskningsunderlaget inga synpunkter på dessa LIS-områden

LIS 05 Långvik

I LIS-området kan det finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv även i vattnet. Länsstyrelsen hänvisar till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar.

Svar till yttrande: Frågan om påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver beaktas i fortsatt planering. Ny bebyggelse vid de vattendrag som idag inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormerna försämrats. Kommunen har i granskningshandlingen infört ett förtydligande under rubriken "Miljökvalitetsnormer för vatten" och även förtydligat de höga naturvärden som påvisats i LIS-området under rubriken "Natur, kultur och sociala värden". Ytterligare förtydligande i antagandehandlingen bedöms inte nödvändig.

LIS 06 Trundavan

Länsstyrelsen anser att ny bebyggelse behöver regleras i detaljplan och att underlag om platsens kulturmiljövärden och karaktärsdrag bör tas fram i detaljplanearbetet. I LIS-området kan det finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv även i vattnet. Länsstyrelsen hänvisar till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar.

Svar till yttrande: Kommunen har i granskningshandlingen angett att ny sammanhållen bebyggelse bör regleras i detaljplan avseende bebyggelsens karaktär, omfattning, placeringar och förhållandena i övrigt (naturvärden och odlingslandskap). Förtydligande angående höga naturvärden införs i planhandlingen under LIS-områdets rubrik "Natur, kultur och sociala värden".

LIS 07 Rosviks båthamn

I vattenförekomster med betydande hydromorfologisk påverkan av båtliv och turism måste kommunen säkerställa att den planerade verksamheten i LIS-området inte försämrar vattenförekomsten. Verksamhetsutveckling måste ske väldigt restriktivt och skonsamt. Detta gäller för Rosviks båthamn och generellt andra LIS-områden där det finns förslag på utveckling av verksamheter kring båthamnar med utökad båttrafik. Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Förtydligande införs angående skonsam påverkan av vattenförekomsten och förekomst av finkorniga ler- och siltjordar i området.

LIS 08 Granholmsviken

Länsstyrelsen vill i detta område hänvisa till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar.

Svar till yttrande: Förtydligande införs i planhandlingen.

LIS 09 Håkansöfjärden

Länsstyrelsen påpekar att parametern Näringsämnen har bedömts till otillfredsställande och inte till måttlig.

Svar till yttrande: Noteras

LIS 10 Borgaruddens camping

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 11 Sandön

Sandön tillhör kuststräckan Davids stenar (WA85503851, SE652075-213500) med god ekologisk status samt Håkansöfjärden (WA24378904, SE652250-213430) som har måttlig ekologisk status. Vattenförekomsten Håkansöfjärden saknas i beskrivningen av LIS-området. För Håkansöfjärden finns det risk att MKN god ekologisk status inte uppnås på grund av miljöpåverkan genom reningsverk, jordbruk och enskilda avlopp. I LIS-området måste VA-frågor hanteras med omsorg, så att nytillkommande bebyggelse inte leder till att vattenkvaliteten försämras. Oavsett bostadsform är hållbara avloppslösningar som inte belastar vattensystemen ett krav. I första hand bör anslutning till kommunalt VA eftersträvas där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. I andra hand bör enskilda gemensamma anläggningar eftersträvas och i tredje hand enskilda lösningar. Om enskilda avloppslösningar blir aktuella ska de lösningarna vara baserade på senaste teknik i syfte att minimera påverkan på ekologisk status med avseende på kvalitetsfaktorn 'Näringsämnen'.

Svar till yttrande: Förtydligande angående områdets kusttillhörighet införs. En rekommendation angående att anslutning till det kommunala avloppsnätet förordas införs.

LIS 12 Brattviken

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen tar hänsyn till dagvattenproblematiken i Rävahavet för det planerade LIS-området.

LIS 13 Stortjärnen

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 14 Jävre camping och turistinfo

Jävre är en relativt komplex miljö med olika typer av kulturvärden och verksamheter. Vid ändringar och exploatering anser Länsstyrelsen att ett kulturmiljöunderlag behövs som tar upp kulturmiljövärden och karaktärsdrag samt vilken hänsyn som behöver tas med anledning av detta. Det är bra att kommunen har beskrivit att riksintresse för kommunikationer skär rakt genom området. Däremot saknas en konsekvensbedömning av vad det innebär, t ex hur utvecklingen av området kan ske utan att påverka funktionen för befintlig och framtida E4 negativt.

LIS-området berör även kustvattenförekomsten Jävrefjärden (WA53153352, SE650750-213500) vilket behöver framgå i beskrivningen av området.

Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Förtydligande angående områdets kusttillhörighet införs, även förtydligande om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området. I handlingen anges att vid eventuell exploatering ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Avseende konsekvensbedömning av påverkan på riksintresse för kommunikationer anses detta ligga utanför den detaljgrad som tillhör tillägget till översiktsplanen. Utpekanden ska utgöra ett underlag för den fysiska planeringen och bygglovsprövningen. När detaljerad planering sker i detta område ska hänsyn tas till riksintresset.

LIS 15 Korpträsket

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 16 Svensbyliden

Svensbyliden är ett hembygdsområde med kulturmiljövärden och besöksverksamhet och är utpekad i Norrbottens kulturmiljöprogram samt i Programmet för odlingslandskapets bevarande. För framtida planering och utveckling av hembygdsområdet behövs ett underlag som analyserar värden och karaktärsdrag i både det specifika området och i relation till det större kringområdet.

Svar till yttrande: Piteå kommun har arbetat konsekvent med kulturmiljöfrågor i ett antal år. Frågorna kring kulturhistoriska värden ska alltid bevakas alltid i senare prövningssteg, och ofta remitteras också bygglovsansökningar till länsstyrelsen för bedömning. Planhandlingen

innehåller en rekommendation om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering.

LIS 17 Sandön, Sjulnäs badplats

Ett större område kring badplatsen, bland annat riksintresse Lillpitedalen, har höga kulturmiljövärden som äldre odlingsbygd med många kulturhistoriskt värdefulla gårdar och byggnader samt odlingsmark. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp badets karaktärsdrag och som tar upp relationen till kringområdets kulturmiljövärden och platsens sammanhang.

Parametern "Närområde i sjöar" ligger nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra. Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Förtydligande införs angående förekomst av finkorniga ler- och siltjordar i området. Avseende kulturmiljövärden anges i planhandlingen att hänsyn ska tas i eventuell fortsatt prövning.

LIS 18 Vallsvik, Svensbyfjärden

Området har kulturmiljövärden och är med i Norrbottens kulturmiljöprogram avseende Infjärdenområdet. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp områdets värden och karaktärsdrag och även kulturmiljövärden i ett större kringområde.

Kommunen behöver komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Parametern "Närområde i sjöar" ligger nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

Svar till yttrande: Förtydligande införs angående förekomst av finkorniga ler- och siltjordar i området.

LIS 19 Svensbyfjärden

Angående MKN för vatten i området är parametern "Närområde i sjöar" nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

LIS 20 Norrskensgården, LIS 21 Södra Brännträsk, LIS 22 Tallskatan
Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-områdena.

LIS 23 Fagerudden

Området har kulturmiljövärden och är med i Norrbottens kulturmiljöprogram och Programmet för odlingslandskapets bevarande samt gränsar till riksintresse kulturmiljö. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag. Området ska ses i sammanhang med de närmaste gårdarna men även i relation till det större kringområdets kulturmiljövärden.

Mellan LIS-området och vattnet fanns vid tiden för samrådet en strandskog. Nu har strandskogen nyligen avverkats enligt information i granskningshandlingen. Det är för Länsstyrelsen oklart om kommunen har lämnat dispens för denna åtgärd, eller om den anmälts till Skogsstyrelsen som en skogsbruksåtgärd. Om det är det senare så ska området återbeskogas vilket kan vara bra att ha i åtanke om området ska planeras för bostäder. Den nuvarande vattenutsikten kommer alltså inte att vara bestående vilket kan minska områdets attraktivitet.

Kommunen behöver komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Parametern ”Närområde i sjöar” ligger nära gränsen för att sänkas till ”god” status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn ”Morfologiskt tillstånd i sjöar” sänks till ”måttlig”. Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

Svar till yttrande: Förtydligande införs angående förekomst av finkorniga ler- och siltjordar i området.

LIS 24 Storlångträsk, LIS 25 Lövudden, Brännträsk
Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-områdena.

LIS 26 Porsnäs fjärden, Norrfjärden

Området vid Norrfjärdens kyrkby är viktigt och delvis känsligt vad gäller kulturmiljövärdena. Beroende på typ av åtgärder och omfattning i ett utvecklingsarbete behövs troligen en detaljplan. I detaljplanarbetet behövs ett kulturmiljöunderlag där kulturmiljövärden och karaktärsdrag identifieras och en analys av områdets tålighet tas fram.

Svar till yttrande: Planhandlingen anger att för att utveckla området kvalitativt och ta kulturmiljöhänsyn behövs analyser göras innan åtgärder vidtas. Det rekommenderas om att inför eventuella framtida exploatering/åtgärder ska samråd därför ske med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Riksintressen

Länsstyrelsen anser att kommunen har beskrivit och tagit hänsyn till berörda riksintressen. Det finns dock vissa kvarstående synpunkter gällande riksintresse kulturmiljö, se synpunkter för respektive område.

Miljö kvalitetsnormer MKN

För att kunna bedöma om verksamhetsutveckling eller bebyggelse i LIS-områden kan ha negativa miljökonsekvenser för berörda vatten är det särskilt viktigt att kommunen redovisar MKN samt ekologisk status, eventuella påverkanskällor och miljörisken för samtliga berörda

vattenförekomster i LIS-områdena. För LIS-område 01, 04, 05 och 06 saknas denna information helt vilket är en brist.

För vattenförekomster som saknar bedömning för ekologisk eller kemisk status på övergripande eller kvalitetsfaktornivå kan inte 'god' status automatiskt antas. För att möjliggöra bedömningar om hur LIS-områdena kommer att påverka ekologisk eller kemisk status krävs att en utredning av vattenförekomsten genomförs i syfte att samla underlag för en bedömning av ekologisk och/eller kemisk status. Exempel på det är LIS 02 och LIS 03.

För flera LIS- områden i Svensbyfjärden är det viktigt att kommunen även fortsättningsvis har en samlad bild över den påverkan som de föreslagna exploateringarna kan komma att utgöra. Här ligger parametern "Närområde i sjöar" nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig".

Svar till yttrande: Text i planen som berör miljö kvalitetsnormer har till viss del kompletterats, beskrivningen är dock fortfarande på en övergripande nivå och görs inte för respektive berört vattenområde. Hur stor påverkan en framtida exploatering kommer få för föreskriven miljö kvalitetsnorm är beroende av exploateringens typ och omfattning. Dessa bedömningar görs därför vid framtida detaljplaneprocesser eller bygglovshandläggningar inom respektive LIS-område.

Sura sulfatjordar

Planförslaget omfattar flera områden med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar (LIS 07, LIS 14, LIS 17, LIS 18, LIS 23). Det är viktigt att ta hänsyn till detta eftersom hantering av jordmassor eller markdräneringar i dessa områden kan medföra en ökad belastning på vattenmiljöerna. Det finns många områden med sulfidjord/sur sulfatjord som läcker försurande ämnen och metaller i Norrbottens kustland eftersom den jordtypen är vanligt förekommande. Även om det i enskilda fall rör sig om små volymer eller arealer så kan utsläppseffekten minskas genom att deponera massor syrefritt eller undvika dränering av sådana riskområden. Se komplettering under respektive område.

Svar till yttrande: Komplettering med förtydligande om förekomst av finkorniga ler- och siltjordar har införts i respektive område. Rekommendation om markundersökningar vid mer detaljerad planering av området har införts i planhandlingen.

Kulturmiljö och fornlämningar

De flesta områden där Länsstyrelsen har synpunkter på hanteringen av kulturmiljöfrågor har koppling till Svensbyfjärden. Där finns stora kulturhistoriska värden i odlingslandskapet, äldre bebyggelse och landskapsbild att ta hänsyn till. Se synpunkter under respektive LIS-område.

Svar till yttrande: Kommunen är överens med Länsstyrelsen angående hänsynstagande av kulturhistoriska värden och rekommendationer i planhandlingen har förtydligats avseende detta.

Mellankommunal samverkan

Länsstyrelsen har inga synpunkter på mellankommunal samverkan.

Hälsa och säkerhet

Enligt PBL 2 kap 3§ 3 p. ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl. a risken för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsen anser att kommunen har tagit hänsyn till detta i LIS-planen.

Miljökonsekvensbeskrivning MKB

4.7.1 Riksintresse kulturmiljövård och landskapsbild

Kommunen visar förståelse för att hänsyn krävs i områden med riksintresse kulturmiljövård och andra områden med forn- och kulturlämningar. Man skriver också att inriktningen och exploateringsgraden kan samspela och utveckla eller tillgängliggöra dessa kulturvärden, som i vissa fall kan förstärkas. Länsstyrelsen vill påpeka att bedömningen måste göras utifrån den samlade bilden av kända forn- och övriga kulturhistoriska lämningar och i förhållande till värdefulla kulturmiljöer inom respektive område och dess kringområde. Bedömningen kan göras först när det finns fullständiga kulturmiljöunderlag och att eventuella beslut fattas enligt Kulturmiljölagen.

Svar till yttrande: Noteras

4.7.2 En god bebyggd miljö

Planförslaget kan komma att innebära att kulturvärden (objekt, byggnader eller miljöer) sätts i ett sammanhang, att landsbygden fortsätter att befolkas och leva och att kulturmiljövärden också kan tillgängliggöras i högre utsträckning. Länsstyrelsen anser att formuleringen är otydlig eftersom kulturvärden alltid ska sättas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Enligt kulturmiljölagen (kap 1) och miljöbalken ska kulturmiljöns allmänna intressen beaktas. Det innefattar inte endast riksintresseområdena.

Svar till yttrande: Formuleringen tas bort.

5. Samlad bedömning

Kommunen bedömer sammantaget att miljökonsekvenserna inte blir stora för kulturmiljön, samtidigt som man skriver att allteftersom föreslagna LIS-områden blir aktuella för exploatering kommer de negativa konsekvenserna begränsas genom fördjupade utredningar och beaktande av hänsyn vid genomförandet. Länsstyrelsen anser att en lämpligare arbetsgång vore att först fastställa vilka konsekvenserna blir på kulturmiljön inom varje LIS-område genom analyser av fördjupade kunskapsunderlag och kulturmiljöutredningar. Därefter kan lämpliga hänsynsåtgärder för att begränsa negativ påverkan på fornlämningar och kulturmiljö tas fram, förutsatt att konsekvenserna inte är så stora att de medför att området är olämpligt för exploatering.

Svar till yttrande: Länsstyrelsen rekommendation avseende arbetsgång noteras.

Övrigt

Kulturmiljö och fornlämningar

Kommunen uttrycker tydligt att kulturvärden och landskapsbild är viktiga att ta hänsyn till och att de med rätt åtgärder och restriktioner även kan förstärkas. Länsstyrelsen ser positivt på detta. Det är också positivt att gränsdragning har skett mot jordbruksmark och att LIS-områden inte planeras där. Kommunen skriver att ”dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering” och att ”vid eventuell planläggning ska

kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet”. Länsstyrelsen vill framhålla att det är att föredra att det är kommunen som för den dialogen med Länsstyrelsen i planarbetet för att säkerställa att området är möjligt att bebygga redan innan planläggning och förhandsbesked om bygglov ges.

Svar till yttrande: Noteras.

Social hållbarhet

I samrådsskedet lyfte Länsstyrelsen vikten av att belysa och reflektera över vilka andra grupper förutom barn (läs och skriv flickor och pojkar) som kan beröras särskilt av att ett område blir LIS-område, exempelvis vissa socioekonomiska grupper, etniska grupper, personer med funktionsvariationer eller om könstillhörighet kan ha betydelse. Enligt samrådsredogörelsen anser kommunen att det tematiska tillägget inte ska vara så detaljerat att det ska innehålla en bedömning av de sociala effekterna av en eventuell exploatering i ett område. Vidare menar kommunen att då detaljplanering sker kan särskild hänsyn tas till sociala värden och om möjligt kan bebyggelsen styras med lämpliga bestämmelser.

Länsstyrelsen har en viss förståelse för hur kommunen argumenterar för hur och när i processer vissa sociala aspekter rimligen kan vägas in. Länsstyrelsen vidhåller dock att den sociala hållbarhetsdimensionen och mer specifikt det som anförts av Länsstyrelsen vid tidigare samrådsyttrande borde beaktas och inte skjutas fram till ett ”senare skede”. I detaljplaneskedet kan det vara för sent att inkludera jämställdhetsfrågor i planeringsprocessen eftersom det i detta skede sällan går att göra stora ändringar i planerna, speciellt om de har gått ut på samråd. Översiktsplanering och tematiska tillägg handlar i grund och botten om att planera för mänskliga rum och sociala sfärer – i detta avseende skapa landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Hur och på vilket sätt LIS-planeringsprocessen tar höjd för att inte implicit exkludera vissa grupper är således relevant för att verka proaktivt för den sociala hållbarheten..

2.2 Kommuner

2.2.1 Luleå kommun

Luleå kommun har tagit del av förslaget till LIS i Piteå kommun. Planen redovisar ett ambitiöst arbete för att identifiera utvecklingsområden som kan bidra till landsbygdsutveckling. Vi har inga synpunkter på förslaget men skulle uppskatta en tydligare översiktssbild för bättre överblick.

2.2.2 Skellefteå kommun

Skellefteå kommun yttrar sig enligt kommunledningskontorets förslag.

Kommunledningskontoret anför att Piteå kommuns tematiska översiktsplan för LIS är väl genomarbetad, analyserad och motiverad. Trots att ett antal vattendrag och kuststräckor berör både Piteå och Skellefteå kommun finns inga föreslagna områden som delas mellan kommunerna. Därmed kommer det inte heller att innebära någon egentlig påverkan i Skellefteå vid planens genomförande. Både Piteå och Skellefteå bedöms växa och det finns därför en ömsesidig efterfrågan på bostäder samtidigt som näringslivet utvecklas i bägge kommuner.

Sedan länge sker pendling för arbete och bostad mellan kommunerna utifrån goda väg- och bussförbindelser. En efter hand ökande befolkning och Norrbotniabanan bedöms förstärka och förbättra detta. Kommunledningskontoret föreslår därför att Skellefteå kommun ställer sig positiv till Piteå kommuns avsikter och tillstyrker planförslaget.

2.3 Bolag, organisationer och föreningar

2.3.1 Naturskyddsföreningen Piteå-kretsen

Angående ärende Dnr 18SBN276 har styrelsen i Naturskyddsföreningen Piteå tidigare inkommit med synpunkter om Piteå kommuns planerade LIS-områden.

Efter genomgång av de utskickade översiktshandlingarna där de utvalda områdena beskrivits i detalj känner sig styrelsen i Naturskyddsföreningen Piteå nöjda med det arbete som gjorts och fortlöpande arbete.

2.4 Privatpersoner

2.4.1 Yttrande privatperson

Yttrandet avser ett önskat LIS-område, vilket inte godtagits under samrådet. Vi vill härmed åter begära:

I första hand att fastigheten blir ett LIS-område, vilket vi anser den vara väl lämpad som. I andra hand anser vi att den formulering som anges som motivering av avslag i är missvisande och felaktig särskilt gällande att fastigheten är viktig för allmänhetens tillgång till strand. Strandområdet är inte lämpligt som besöksområde, och används inte alls i det syftet.

Svar till yttrande: Föreslaget område prövades gentemot de kriterier som fastställts för bedömning av LIS-områden i Piteå kommun och ansågs ej lämpligt. Denna bedömning kvarstår.

2.4.2 Yttrande privatperson

Vi vill bygga ett fritidshus i Gråträsk på familjens mark vilket har visat sig vara väldigt svårt pga. strandskydd. Gråträsk är en fantastisk (än så länge) levande landsbygd men med risk att snart försvinna pga. en åldrande befolkning och svårigheter att få bygglov då mycket av ytan som går att bebygga ligger inom strandskydd pga. flera sjöar och vattendrag. Gråträsk bör finnas med i årets LIS-plan. Intresset för fritidshus har ökat i och med coronapandemin som medfört restriktioner för resande och Gråträsk är ett perfekt område för personer boende i fyrkanten med tanke på det lämpliga avståndet men trots detta en fjälllik natur som många anser som attraktivt vid stugbygge. Detta är i allra högsta grad ett landsbygdsområde som fortsatt kan hållas levande om det sker lättnader i strandskyddet..

Svar till yttrande: Möjligheten till LIS utgår från att landsbygden ska få en ökad möjlighet att utvecklas/behålla service, detta genom ökat befolkningsunderlag som kan visas ge ökad handel

i lokala butiker, ökad underlag till landsbygdsskolor etc. Kommunerna kan själva uttrycka vad som är landsbygd, men Länsstyrelsen ska få lämna sina synpunkter på förslagen och är även fortsättningsvis överprövare av eventuella strandskyddsdispenser.

I nuvarande antagandehandling finns inget LIS-område föreslaget i Gråträsk. Kommunens syn är dock att det är ett kontinuerligt arbete att se över möjliga områden.

2.4.3 Yttrande privatperson

Synpunkt med önskemål om ändrat syfte av område.

Svar till yttrande: Inom ett LIS-område kan det särskilda skälet för landsbygdsutveckling användas vid dispens och upphävande av strandskyddet. Kommunen ska kunna motivera beslutet i varje enskilt fall. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Exempel på åtgärder som kan få dispens:

En turistanläggning där tillgång till stränder och vatten är en förutsättning, eller åtminstone en avsevärd fördel.

Livsmedelsförädling som behöver ligga vid vatten, till exempel fiskodling och fiskförädling. Verksamheter som behöver kombineras för att täcka upp säsongen och få bättre lönsamhet. Nya bostäder för att ge tillräckligt många boende i området så att kommersiell och offentlig service ska kunna finnas kvar.

Kommunen ska redovisa vilken inriktning området avses för. Motivet för utpekande av gällande LIS-område har varit att kommunen bedömt att området är lämpat för det syfte som angivits.

3 Övriga justeringar

Utöver inkomna yttranden har ett antal justeringar i handlingarna gjorts. Förutom grafiska ändringar har text omformulerats, tillkommit eller strukits. Eventuella konsekvenser av detta är inarbetade i övriga bilagor.

Piteå kommun
Samhällsbyggnad
Sam.adminenhet@pitea.se

Förslag till tematiskt tillägg till Översiktsplan gällande LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) i Piteå kommun

Bakgrund

Piteå kommun har tagit fram ett förslag till tematiskt tillägg till Översiktsplan (TÖP) gällande LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). I LIS-planen pekas 26 områden ut som anses lämpliga för nya bostäder och näringsverksamhet i attraktiva lägen. Granskningen av förslaget sker i enlighet med 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (PBL), under perioden 25 augusti 2020 – 26 oktober 2020.

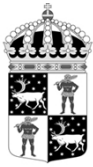
Efter samrådet har tre av de föreslagna LIS-områdena utgått efter synpunkter på områdenas lämplighet från Försvarmakten, Länstyrelsen och berörd sameby. Dessa områden är Höträsket, Jävre Bunäset och Slintadammen.

Enligt 3 kap 16 § PBL ska Länstyrelsen under granskningstiden avge ett granskningsyttrande över översiktsplaneförslaget eller det tematiska tillägget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den antagna översiktsplanen. Av yttrandet ska det framgå om

1. förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs.
3. Redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länstyrelsens synpunkter

Piteå kommun har tagit fram ett väl genomarbetat förslag på tematiskt tillägg till översiktsplanen, avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Sammanlagt

föreslås 26 områden som av kommunen har bedömts vara lämpliga för utveckling av landsbygden och som har bedömts vara av den omfattning att strandskyddets syften fortfarande kan tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter på planförslaget i enlighet med 3 kap 16 § PBL redovisas nedan.

Föreslagna områden

LIS 01 Baggen, LIS 02 Svinöra, LIS 03 Renöhamn, LIS 04 Pultviken
Länsstyrelsen har inga synpunkter på dessa LIS-områden.

LIS 05 Långvik

I LIS-området kan det finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv även i vattnet. Länsstyrelsen hänvisar till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar (<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=24e3c74537b04bab85109e8973d86396>).

LIS 06 Trundavan

Länsstyrelsen anser att ny bebyggelse behöver regleras i detaljplan och att underlag om platsens kulturmiljövärden och karaktärsdrag bör tas fram i detaljplanarbetet.

I LIS-området kan det finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv även i vattnet. Länsstyrelsen hänvisar till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar (<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=24e3c74537b04bab85109e8973d86396>).

LIS 07 Rosviks båthamn

I vattenförekomster med betydande hydromorfologisk påverkan av båtliv och turism måste kommunen säkerställa att den planerade verksamheten i LIS-området inte försämrar vattenförekomsten. Verksamhetsutveckling måste ske väldigt restriktivt och skonsamt. Detta gäller för Rosviks båthamn och generellt andra LIS-områden där det finns förslag på utveckling av verksamheter kring båthamnar med utökad båttrafik.

Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

LIS 08 Granholmsviken

I LIS-området kan det finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv även i vattnet. Länsstyrelsen hänvisar till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar (<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=24e3c74537b04bab85109e8973d86396>).

LIS 09 Håkansöfjärden

Länsstyrelsen påpekar att parametern Näringsämnen har bedömts till *otillfredsställande* och inte till måttlig.

LIS 10 Borgaruddens camping

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 11 Sandön

Sandön tillhör kuststräckan Davids stenar (*WA85503851, SE652075-213500*) med god ekologisk status samt Håkansöfjärden (*WA24378904, SE652250-213430*) som har måttlig ekologisk status. Vattenförekomsten Håkansöfjärden saknas i beskrivningen av LIS-området. För Håkansöfjärden finns det risk att MKN god ekologisk status inte uppnås på grund av miljöpåverkan genom reningsverk, jordbruk och enskilda avlopp.

I LIS-området måste VA-frågor hanteras med omsorg, så att nytillkommande bebyggelse inte leder till att vattenkvaliteten försämras. Oavsett bostadsform är hållbara avloppslösningar som inte belastar vattensystemen ett krav. I första hand bör anslutning till kommunalt VA eftersträvas där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. I andra hand bör enskilda gemensamma anläggningar eftersträvas och i tredje hand enskilda lösningar. Om enskilda avloppslösningar blir aktuella ska de lösningarna vara baserade på senaste teknik i syfte att minimera påverkan på ekologisk status med avseende på kvalitetsfaktorn 'Näringsämnen'.

LIS 12 Brattviken

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen tar hänsyn till dagvattenproblematiken i Rävahavet för det planerade LIS-området.

LIS 13 Stortjärnen

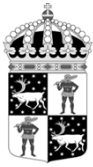
Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 14 Jävre camping och turistinfo

Jävre är en relativt komplex miljö med olika typer av kulturvärden och verksamheter. Vid ändringar och exploatering anser Länsstyrelsen att ett kulturmiljöunderlag behövs som tar upp kulturmiljövärden och karaktärsdrag samt vilken hänsyn som behöver tas med anledning av detta.

Det är bra att kommunen har beskrivit att riksintresse för kommunikationer skär rakt genom området. Däremot saknas en konsekvensbedömning av vad det innebär, t ex hur utvecklingen av området kan ske utan att påverka funktionen för befintlig och framtida E4 negativt.

LIS-området berör även kustvattenförekomsten Jävrefjärden (*WA53153352, SE650750-213500*) vilket behöver framgå i beskrivningen av området.

Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

LIS15 Korpträsket

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området.

LIS 16 Svensbyliden

Svensbyliden är ett hembygdsområde med kulturmiljövärden och besöksverksamhet och är utpekad i Norrbottens kulturmiljöprogram samt i Programmet för odlingslandskapets bevarande. För framtida planering och utveckling av hembygdsområdet behövs ett underlag som analyserar värden och karaktärsdrag i både det specifika området och i relation till det större kringområdet.

LIS 17 Sjulnäs badplats, Sandön

Ett större område kring badplatsen, bland annat riksintresse Lillpitedalen, har höga kulturmiljövärden som äldre odlingsbygd med många kulturhistoriskt värdefulla gårdar och byggnader samt odlingsmark. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp badets karaktärsdrag och som tar upp relationen till kringområdets kulturmiljövärden och platsens sammanhang.

Parametern "Närområde i sjöar" ligger nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

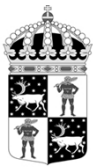
Kommunen bör komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

LIS 18 Vallsvik, Svensbyfjärden

Området har kulturmiljövärden och är med i Norrbottens kulturmiljöprogram avseende Infjärdenområdet. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp områdets värden och karaktärsdrag och även kulturmiljövärden i ett större kringområde.

Kommunen behöver komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Parametern "Närområde i sjöar" ligger nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

LIS 19 Svensbyfjärden

Angående MKN för vatten i området är parametern "Närområde i sjöar" nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

LIS 20 Norrskensgården, LIS 21 Södra Bränträsk, LIS 22 Tallskatan
Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-områdena.

LIS 23 Fagerudden

Området har kulturmiljövärden och är med i Norrbottens kulturmiljöprogram och Programmet för odlingslandskapets bevarande samt gränisar till riksintresse kulturmiljö. I kommande planarbete behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag. Området ska ses i sammanhang med de närmaste gårdarna men även i relation till det större kringområdets kulturmiljövärden.

Mellan LIS-området och vattnet fanns vid tiden för samrådet en strandskog. Nu har strandskogen nyligen avverkats enligt information i granskningshandlingen. Det är för Länsstyrelsen oklart om kommunen har lämnat dispens för denna åtgärd, eller om den anmälts till Skogsstyrelsen som en skogsbruksåtgärd. Om det är det senare så ska området återbeskogas vilket kan vara bra att ha i åtanke om området ska planeras för bostäder. Den nuvarande vattenutsikten kommer alltså inte att vara bestående vilket kan minska områdets attraktivitet.

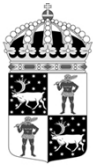
Kommunen behöver komplettera med information om att det finns finkorniga ler- och siltjordar i området vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar.

Parametern "Närområde i sjöar" ligger nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig". Det är viktigt att kommunen fortsättningsvis har en god bild över den påverkan som framtida exploateringarna kan komma att utgöra.

LIS 24 Storlångträsk, LIS 25 Lövudden, Bränträsk
Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-områdena.

LIS 26 Porsnäsfiärden

Området vid Norrfjärdens kyrkby är viktigt och delvis känsligt vad gäller kulturmiljövärdena. Beroende på typ av åtgärder och omfattning i ett utvecklingsarbete behövs troligen en detaljplan. I detaljplanearbetet behövs ett kulturmiljöunderlag där kulturmiljövärden och karaktärsdrag identifieras och en analys av områdets tålighet tas fram.

Övergripande synpunkter

Riksintressen

Länsstyrelsen anser att kommunen har beskrivit och tagit hänsyn till berörda riksintressen. Det finns dock vissa kvarstående synpunkter gällande riksintresse kulturmiljö, se synpunkter för respektive område.

Miljö kvalitetsnormer MKN

För att kunna bedöma om verksamhetsutveckling eller bebyggelse i LIS-områden kan ha negativa miljökonsekvenser för berörda vatten är det särskilt viktigt att kommunen redovisar MKN samt ekologisk status, eventuella påverkanskällor och miljörisken för samtliga berörda vattenförekomster i LIS-områdena. För LIS-område 01, 04, 05 och 06 saknas denna information helt vilket är en brist.

För vattenförekomster som saknar bedömning för ekologisk eller kemisk status på övergripande eller kvalitetsfaktornivå kan inte 'god' status automatiskt antas. För att möjliggöra bedömningar om hur LIS-områdena kommer att påverka ekologisk eller kemisk status krävs att en utredning av vattenförekomsten genomförs i syfte att samla underlag för en bedömning av ekologisk och/eller kemisk status. Exempel på det är LIS 02 och LIS 03.

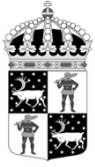
För flera LIS- områden i Svensbyfjärden är det viktigt att kommunen även fortsättningsvis har en samlad bild över den påverkan som de föreslagna exploateringarna kan komma att utgöra. Här ligger parametern "Närområde i sjöar" nära gränsen för att sänkas till "god" status, vilket skulle innebära att kvalitetsfaktorn "Morfologiskt tillstånd i sjöar" sänks till "måttlig".

Sura sulfatjordar

Planförslaget omfattar flera områden med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar (LIS 07, LIS 14, LIS 17, LIS 18, LIS 23). Det är viktigt att ta hänsyn till detta eftersom hantering av jordmassor eller markdräneringar i dessa områden kan medföra en ökad belastning på vattenmiljöerna. Det finns många områden med sulfidjord/sur sulfatjord som läcker försurande ämnen och metaller i Norrbottens kustland eftersom den jordtypen är vanligt förekommande. Även om det i enskilda fall rör sig om små volymer eller arealer så kan utsläppseffekten minskas genom att deponera massor syrefritt eller undvika dränering av sådana riskområden. Se komplettering under respektive område.

Kulturmiljö och fornlämningar

De flesta områden där Länsstyrelsen har synpunkter på hanteringen av kulturmiljöfrågor har koppling till Svensbyfjärden. Där finns stora kulturhistoriska värden i odlingslandskapet, äldre bebyggelse och landskapsbild att ta hänsyn till. Se synpunkter under respektive LIS-område.

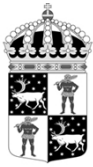
Länsstyrelsen
Norrbotten

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum
2020-10-27

Diarienummer
401-11265-2020

7 (10)

Mellankommunal samverkan

Länsstyrelsen har inga synpunkter på mellankommunal samverkan.

Hälsa och säkerhet

Enligt PBL 2 kap 3§ 3 p. ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl. a risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen anser att kommunen har tagit hänsyn till detta i LIS-planen.

Miljökonsekvensbeskrivning MKB

4.7.1 Riksintresse kulturmiljövård och landskapsbild

Kommunen visar förståelse för att hänsyn krävs i områden med riksintresse kulturmiljövård och andra områden med forn- och kulturlämningar. Man skriver också att inriktningen och exploateringsgraden kan samspela och utveckla eller tillgängliggöra dessa kulturvärden, som i vissa fall kan förstärkas.

Länsstyrelsen vill påpeka att bedömningen måste göras utifrån den samlade bilden av kända forn- och övriga kulturhistoriska lämningar och i förhållande till värdefulla kulturmiljöer inom respektive område och dess kringområde. Bedömningen kan göras först när det finns fullständiga kulturmiljöunderlag och att eventuella beslut fattas enligt Kulturmiljölagen.

4.7.2 En god bebyggd miljö

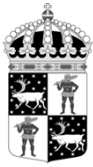
Planförslaget kan komma att innebära att kulturvärden (objekt, byggnader eller miljöer) sätts i ett sammanhang, att landsbygden fortsätter att befolkas och leva och att kulturmiljövärden också kan tillgängliggöras i högre utsträckning.

Länsstyrelsen anser att formuleringen är otydlig eftersom kulturvärden *alltid* ska sättas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Enligt kulturmiljölagen (kap 1) och miljöbalken ska kulturmiljöns allmänna intressen beaktas. Det innefattar inte endast riksintresseområdena.

5. Samlad bedömning

Kommunen bedömer sammantaget att miljökonsekvenserna inte blir stora för kulturmiljön, samtidigt som man skriver att allteftersom föreslagna LIS-områden blir aktuella för exploatering kommer de negativa konsekvenserna begränsas genom fördjupade utredningar och beaktande av hänsyn vid genomförandet.

Länsstyrelsen anser att en lämpligare arbetsgång vore att först fastställa vilka konsekvenserna blir på kulturmiljön inom varje LIS-område genom analyser av fördjupade kunskapsunderlag och kulturmiljöutredningar. Därefter kan lämpliga hänsynsåtgärder för att begränsa negativ påverkan på fornlämningar och kulturmiljö tas fram, förutsatt att konsekvenserna inte är så stora att de medför att området är olämpligt för exploatering.

Övrigt

Kulturmiljö och fornlämningar

Kommunen uttrycker tydligt att kulturvärden och landskapsbild är viktiga att ta hänsyn till och att de med rätt åtgärder och restriktioner även kan förstärkas. Länsstyrelsen ser positivt på detta. Det är också positivt att gränsdragning har skett mot jordbruksmark och att LIS-områden inte planeras där.

Kommunen skriver att *”dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering”* och att *”vid eventuell planläggning ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet”*. Länsstyrelsen vill framhålla att det är att föredra att det är kommunen som för den dialogen med Länsstyrelsen i planarbetet för att säkerställa att området är möjligt att bebygga redan *innan* planläggning och förhandsbesked om bygglov ges.

Social hållbarhet

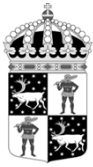
I samrådsskedet lyfte Länsstyrelsen vikten av att belysa och reflektera över vilka andra grupper förutom barn (läs och skriv flickor och pojkar) som kan beröras särskilt av att ett område blir LIS-område, exempelvis vissa socioekonomiska grupper, etniska grupper, personer med funktionsvariationer eller om könstillhörighet kan ha betydelse. Enligt samrådsredogörelsen anser kommunen att det tematiska tillägget inte ska vara så detaljerat att det ska innehålla en bedömning av de sociala effekterna av en eventuell exploatering i ett område. Vidare menar kommunen att då detaljplanering sker kan särskild hänsyn tas till sociala värden och om möjligt kan bebyggelsen styras med lämpliga bestämmelser.

Länsstyrelsen har en viss förståelse för hur kommunen argumenterar för hur och när i processer vissa sociala aspekter rimligen kan vägas in. Länsstyrelsen vidhåller dock att den sociala hållbarhetsdimensionen och mer specifikt det som anförts av Länsstyrelsen vid tidigare samrådsyttrande borde beaktas och inte skjutas fram till ett *”senare skede”*. I detaljplaneskedet kan det vara för sent att inkludera jämställdhetsfrågor i planeringsprocessen eftersom det i detta skede sällan går att göra stora ändringar i planerna, speciellt om de har gått ut på samråd. Översiktsplanering och tematiska tillägg handlar i grund och botten om att planera för mänskliga rum och sociala sfärer – i detta avseende skapa landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Hur och på vilket sätt LIS-planeringsprocessen tar höjd för att inte implicit exkludera vissa grupper är således relevant för att verka proaktivt för den sociala hållbarheten.

De som medverkat i beslutet

Samråd

Externt samråd hölls i samrådsskedet med Försvarsmakten, Trafikverket, SGI, SGU, Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB), Energimyndigheten,

Länsstyrelsen
Norrbotten

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum
2020-10-27

Diarienummer
401-11265-2020

10
(10)

Lantmäteriet, SMHI, Sjöfartsverket, Sametinget, Skogsstyrelsen, Post- och telestyrelsen och Svenska Kraftnät. I granskningen hölls samråd endast med Försvarmakten och Trafikverket som hade synpunkter att bevaka från samrådet. Internt samråd har hållits med Länsstyrelsens enheter för naturmiljö, miljöskydd, miljöanalys, samhällsskydd, naturresurs- och rennäring, social hållbarhet. I enheten Samhällsplanering och kulturmiljö har infrastrukturhandläggare, strandskyddshandläggare och kulturmiljöfunktionen deltagit.

Yttrandet har beslutats av landshövding Björn O. Nilsson med planhandläggare Linnea Örtenvik som föredragande. I ärendets beredning har även enhetschef Willy Sundling deltagit. Jens Haapalahti och Joakim Lundbäck har deltagit i handläggningen.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.